

Brussell, 20 ta' Settembru 2023
(OR. en)

13215/23

ECOFIN 902
FIN 937
UEM 250

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn: Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur

data meta waslet: 19 ta' Settembru 2023

lil: Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea

Nru dok. Cion: COM(2023) 545 final

Suġġett: RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL
dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza: It-triq 'il quddiem

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2023) 545 final.

Mehmuż: COM(2023) 545 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 19.9.2023
COM(2023) 545 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza: It-triq 'il quddiem

Kontenut

Akronimi	4
1. Sommarju eżekuttiv.....	5
2. Is-sitwazzjoni attwali tal-implimentazzjoni tal-RRF	8
2.1. Is-sitwazzjoni attwali tal-implimentazzjoni tal-RRPs	8
2.2. Aktar trasparenza fil-valutazzjoni tat-talbiet għall-pagament	19
2.3. Tregġiġh lura tal-istadji importanti u tal-miri skont l-RRF	21
2.4. Revizjoni tal-RRPs	21
2.5. Is-sitwazzjoni kurrenti dwar il-finanzjament tal-RRF.....	26
2.6. Kontrolli u awditjar fl-implimentazzjoni tal-RRF	27
2.7. Sensibilizzazzjoni dwar l-implimentazzjoni u t-trasparenza tal-RRP	30
3. Il-kontribut tal-Facilità għall-Objettivi tal-RRF.....	40
3.1. Kontribuzzjoni tal-Facilità għat-tranzizzjoni ekoloġika (jigifieri l-Pilastru 1)	41
3.2. Kontribuzzjoni tal-Facilità għat-trasformazzjoni diġitali (jigifieri l-Pilastru 2)	46
3.3. Kontribuzzjoni tal-Facilità għal tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv (jigifieri l-Pilastru 3).....	51
3.4. Kontribuzzjoni tal-Facilità għall-koeżjoni soċjali u territorjali (jigifieri l-Pilastru 4).....	56
3.5. Il-kontribuzzjoni tal-Facilità għas-saħħa, u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali, bil-għan li, <i>inter alia</i> , tizzied it-tnejja għall-kriżijiet u l-kapaċità ta' rispons għall-kriżijiet (jigifieri l-Pilastru 5).....	61
3.6. Kontribuzzjoni tal-Facilità għall-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, it-tfal u ż-żgħażaġh, bħall- edukazzjoni u l-ħiliet (jigifieri l-Pilastru 6)	69
3.7. Il-kontribuzzjoni tal-Facilità għall-politika soċjali, inkluża l-ugwaljanza bejn il-ġeneri kif ukoll it- tfal u ż-żgħażaġh.....	74
3.8. Kontribuzzjoni għal proġetti transfruntiera u multinazzjonali	80
3.9. Kontribuzzjoni għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż.....	84
4. REPowerEU	86
4.1. Miżuri inklużi fil-kapitoli tar-REPowerEU.....	86
4.2. Il-finanzjament tar-REPowerEU	90
5. Konkluzjoni	94

Illustrazzjonijiet:

Illustrazzjoni 1: Progress tal-istadji importanti u tal-miri li kienu mistennija fil-passat, għall-Q1 2020 sal-Q1 2023	12
Illustrazzjoni 2: Progress tal-istadji importanti u tal-miri li kienu mistennija fil-futur, għall-Q2 2023 sal-Q2 2024.....	12
Illustrazzjoni 3: Progress tal-istadji importanti u tal-miri relatati mar-riformi u mal-investment.....	12
Illustrazzjoni 4: Progress tal-istadji importanti u tal-miri għal kull Pilastru RRF	13
Illustrazzjoni 5: Tip ta' stadji importanti u miri mdewma	14
Illustrazzjoni 6: L-istat ta' progress lejn l-indikaturi komuni.....	16
Illustrazzjoni 7: L-evoluzzjoni tal-iffrankar fil-konsum annwali tal-enerġija primarja f'MWh fis-sena	16
Illustrazzjoni 8: L-evoluzzjoni tal-għadd ta' intraprizi appoġġati.....	17
Illustrazzjoni 9: L-evoluzzjoni tal-partecipanti fl-edukazzjoni jew it-taħriġ.....	17
Illustrazzjoni 10: Proċess għas-sospensjoni tal-pagamenti	19
Illustrazzjoni 11: Il-firxa tal-akbar riċevituri finali għal kull Stat Membru.....	32
Illustrazzjoni 12: Il-kontribuzzjoni tal-ammonti riċevuti u l-miżuri assoċjati li l-akbar 100 riċevitur finali jirċievu appoġġ għalihom għas-sitt pilastru ta' politika ³³	
Illustrazzjoni 13: Is-sehem tal-fondi tal-RRF li jikkontribwixxi għal kull pilastru tal-politika ³⁷	
Illustrazzjoni 14: Analizi tan-nefqa li tappoġġa t-tranzizzjoni ekoloġika, għal kull qasam ta' politika ³⁸	
Illustrazzjoni 15: Kontribuzzjoni għall-objettivi klimatiċi bħala sehem tal-allokazzjoni tal-RRP.....	39
Illustrazzjoni 16: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 1 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika.....	40
Illustrazzjoni 17: Analizi tan-nefqa li tappoġġa t-trasformazzjoni diġitali għal kull qasam ta' politika.....	43
Illustrazzjoni 18: Kontribuzzjoni għall-objettivi diġitali bħala sehem tal-allokazzjoni tal-RRP	44
Illustrazzjoni 19: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 2 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika.....	44
Illustrazzjoni 20: Analizi tan-nefqa li tappoġġa tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv għal kull qasam ta' politika.....	48
Illustrazzjoni 21: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 3 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika.....	49
Illustrazzjoni 22: Analizi tan-nefqa li tappoġġa l-koeżjoni soċjali u territorjali għal kull qasam ta' politika.....	52
Illustrazzjoni 23: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 4 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika ⁵³	
Illustrazzjoni 24: Analizi tan-nefqa li tappoġġa s-saħħa u r-reziljenza għal kull qasam ta' politika.....	58
Illustrazzjoni 25: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 5 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika.....	59

Illustrazzjoni 26: Analizi tan-nefqa li tappoġġa l-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, għal kull qasam ta' politika.....	65
Illustrazzjoni 27: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 6 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika.....	65
Illustrazzjoni 28: Sehem tan-nefqa soċjali tal-RRF skont il-kategoriji soċjali ewlenin.....	69
Illustrazzjoni 29: Sehem (f%) ta' miżuri li jiffokaw fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fl-RRPs adottati.....	70
Illustrazzjoni 30: Il-livell kurrenti ta' implimentazzjoni tas-CSRs tal-2019-2020.....	78
Illustrazzjoni 31: Implimentazzjoni tas-CSRs tal-2019-2022: valutazzjoni annwali f'kull sena konsekuttiva fil-konfront tal-implimentazzjoni sa issa.....	78

Tabelli:

Tabella 1: L-ipproċessar tat-talbiet għall-pagament.....	9
Tabella 2: Is-sitwazzjoni kurrenti dwar l-implimentazzjoni tat-talbiet għall-pagament tal-RRF.....	10
Tabella 3: L-għadd u l-perjodu medjan ta' stadji importanti u miri b'data fil-mira tal-implimentazzjoni rrapportata mdewma jew kmieni, għar-riformi u l-investimenti.....	14
Tabella 4: Preżentazzjoni tat-tabella ta' ħarsa generali tal-kapitoli mmodifikati tal-RRPs u tar-REPowerEU.....	21
Tabella 5: Bażi legali użata mill-Istati Membri fil-modifika tal-RRPs tagħhom.....	22
Tabella 6: Bidla fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont l-Artikolu 18 tar-Regolament RRF.....	22
Tabella 7: Self mitlub mill-Istati Membri sal-31 ta' Awwissu 2023.....	23
Tabella 8: Proġetti multinazzjonali relatati ma' miżuri taħt il-pilastru tat-Tranzizzjoni Ekoloġika.....	75
Tabella 9. Proġetti diġitali multinazzjonali.....	76
Tabella 10: Ħarsa generali lejn il-kontenut tal-kapitoli adottati tar-REPowerEU80	
Tabella 11: Appoġġ addizzjonali mhux ripagabbli disponibbli għal kull Stat Membru.....	84
Tabella 12: Trasferiment tal-allokkazzjoni taħt il-BAR.....	85

Akronimi

BAR	Rizerva ta' Aggustament għall-Brexit
CIDs	Deċiżjonijiet ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill
COVID-19	Marda tal-Coronavirus tal-2019
CSRs	Rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż
ECEC	Edukazzjoni u kura bikrija tat-tfal
KEF	Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju
EPLOs	Uffiċċji ta' Kollegament tal-Parlament Ewropew
ETS	Skema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet
EUR	Euro (€)
MWh	Megawatt
NGEU	Next Generation EU
R&I	Riċerka u innovazzjoni
RES	Sorsi ta' enerġija rinnovabbli
RRF	Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza
RPPs	Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza
SMEs	Intraprizi żgħar u ta' daqs medju
TSI	Strument ta' Appoġġ Tekniku

1. Sommarju eżekuttiv

Sentejn u nofs wara l-bidu tagħha, il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza (“RRF”) tibqa’ fil-qalba tar-rispons Ewropew biex tiżdied ir-reziljenza tal-ekonomiji tal-Istati Membri. Mill-pubblikazzjoni tal-aħħar rapport annwali (Marzu 2022), il-kuntest ekonomiku u ġeopolitiku nbidel b’mod sinifikanti. L-aggressjoni mhux ipprovokata tar-Russja kontra l-Ukrajna wasslet għal zieda qawwija fil-prezzijiet tal-enerġija fl-2022, u wriet il-vulnerabbiltajiet marbuta mad-dipendenza fuq il-fjuwils fossili Russi, filwaqt li xprunat l-inflazzjoni għal livelli li ilhom ma jidhru għexieren ta’ snin u kkawżat kriżi tal-“għoli tal-ħajja” għal ħafna unitajiet domestiċi.

F’dan il-kuntest, l-RRF kellha tadatta biex tindirizza dawn l-isfidi l-ġodda u tinkorpora l-esperjenza miksuba matul sentejn bl-implimentazzjoni ta’ dan l-istrument innovattiv u bbażat fuq il-prestazzjoni. Illum, hekk kif qegħdin noqorbu lejn il-punt tan-nofs tal-ħajja qasira tal-Faċilità, dan ir-rapport iqis il-progress li sar fl-implimentazzjoni u fl-evoluzzjoni tal-Faċilità, mill-adozzjoni tar-Regolament RRF¹ fi Frar 2021, permezz tal-emenda għar-Regolament RRF fi Frar 2023 biż-zieda tal-kapitoli tar-REPowerEU mal-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reziljenza (“RRPs”)², sal-iżborż tal-aħħar pagamenti sal-1 ta’ Settembru 2023.

Ir-rapport juri li sar progress kbir (i) fl-implimentazzjoni kontinwa tal-RRF, (ii) fiż-zieda fit-trasparenza madwar l-implimentazzjoni tagħha, u (iii) fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE billi jiżdiedu l-isforzi ta’ kontroll u awditjar.

L-implimentazzjoni tal-RRF għaddejja sew, fir-restrizzjonijiet stretti minhabba t-tul tal-ħajja tagħha. Sal-1 ta’ Settembru 2023, il-Kummissjoni rċeviet 31 talba għall-pagament minn 19-il Stat Membru u żborżat ammont totali ta’ EUR 153,4 biljun. Il-Kunsill adotta l-valutazzjoni pożittiva tal-pjanijiet inizjali tal-Istati Membri kollha. Barra minn hekk, il-valutazzjoni pożittiva ta’ erba’ pjanijiet riveduti b’kapitoli tar-REPowerEU diġà giet adottata mill-Kunsill u 16-il pjan rivedut bħalissa qed jiġu vvalutati mill-Kummissjoni. Ir-rapport jagħti dettalji dwar diversi eżempji ta’ riformi u investimenti konkreti ffinanzjati mill-RRF, li jikkontribwixxu għas-sitt pilastri ta’ politika ddefiniti fir-Regolament RRF, inklużi t-tranzizzjoni ekoloġika u t-trasformazzjoni diġitali.

Fl-istess hin, il-Kummissjoni qed tassisti lill-Istati Membri fl-indirizzar tal-isfidi ta’ implimentazzjoni, fejn dawn jitfaċċaw. Xi Stati Membri qed jiffaċċjaw sfidi fl-amministrazzjoni tal-fondi, parzjalment minhabba kwistjonijiet ta’ kapacità amministrattiva jew kongestjonijiet fl-investment. Xi Stati Membri oħrajn qed jiffaċċjaw diffikultajiet fl-implimentazzjoni tal-RRPs kif imfassla inizjalment minhabba ċirkostanzi ekonomiċi mibdula bħal inflazzjoni għolja jew kongestjonijiet fil-provvista. Il-Kummissjoni qed tappoġġa lill-

¹ Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta’ Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, ĠU L 57, 18.2.2021, p.17.

² Ir-Regolament (UE) 2023/435 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta’ Frar 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2021/241 fir-rigward tal-kapitoli tar-REPowerEU fil-pjanijiet għall-irkupru u r-reziljenza, ĠU L 63, 28.2.2023, p. 1.

Istati Membri kollha biex jaçcelleraw l-implimentazzjoni u r-reviżjoni tal-pjanijiet tagħhom, anki permezz tal-Istrument ta' Appoġġ Tekniku³.

Fl-2023, il-Kummissjoni ghamlet sforzi sinifikanti biex iżżid iċ-ċarezza u t-trasparenza madwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità. Fil-21 ta' Frar 2023, il-Kummissjoni ppubblikat il-metodoloġija tagħha dwar (i) il-valutazzjoni tal-ilħuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u tal-miri u (ii) il-kalkolu tal-ammonti sospizi f'każ ta' nuqqas ta' twettiq ta' stadju importanti jew ta' mira. Illum, b'mod kongunt ma' dan ir-rapport, il-Kummissjoni tippubblika l-qafas tagħha biex tittratta sitwazzjonijiet potenzjali fejn stadji importanti u miri inizjalment ivvalutati bhala milħuqa b'mod sodisfaċenti mill-Kummissjoni kienu sussegwentement imreġġa' lura mill-Istat Membru.

Barra minn hekk, l-emendi fir-Regolament RRF jirrikjedu li l-Istati Membri jipubblikaw informazzjoni dwar il-100 riċevitur finali li jirċievu l-oġġetti ammonti ta' finanzjament mill-RRF. Il-Kummissjoni pprovdi il-gwida meħtieġa malajr, u talbet lill-Istati Membri biex jagħmlu din id-*data* disponibbli mill-aktar fis possibbli u jagġornawha darbtejn fis-sena, u kkonsolidat l-informazzjoni ppubblikata dwar it-Tabella ta' Valutazzjoni għall-Irkupru u r-Reżiljenza. Din l-informazzjoni se tintuża wkoll biex timla l-mappa dwar il-proġetti ffinanzjati mill-RRF, li giet ippubblikata għall-ewwel darba fid-9 ta' Marzu 2023 u hija aġġornata regolarment minn dak iż-żmien. Dawn l-elementi kollha meħuda flimkien isaħħu b'mod sinifikanti r-responsabbiltà tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni relatati mal-implimentazzjoni tal-RRF.

Fl-2023, filwaqt li qieset ukoll ir-rakkomandazzjonijiet tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, il-Kummissjoni kompliet issaħħah ir-robustezza tal-qafas ta' kontroll tagħha biex tipprovdi assigurazzjoni addizzjonali dwar l-użu regolari tal-fondi tal-RRF u l-protezzjoni effettiva tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Sal-1 ta' Settembru 2023, il-Kummissjoni wettqet 14-il awditu *ex post* ibbażat fuq ir-riskju dwar l-istadji importanti u l-miri biex tikseb assigurazzjoni addizzjonali li l-informazzjoni pprovdata mill-Istat Membru dwar l-ilħuq sodisfaċenti tagħhom hija korretta (sebgħa fl-2022 u sebgħa fl-2023). Wara li vverifikat l-adeqwatezza tas-sistemi ta' kontroll tal-Istati Membri biex jiproteġu l-interessi finanzjarji tal-Unjoni fil-mument tal-valutazzjoni tal-RRF, il-Kummissjoni wettqet ukoll 27 awditu tas-sistemi tal-Istati Membri (16 fl-2022 u 11 s'issa fl-2023) u se tkun awditjat lill-Istati Membri kollha mill-inqas darba sal-aħħar tal-2023. Mill-2023, saret enfasi speċifika fuq l-obbligi ta' konformità tal-Istati Membri mar-regoli dwar l-akkwist pubbliku u l-ġhajjnuna mill-Istat skont l-Artikolu 22(2), il-punt (a) tar-Regolament RRF. Id-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni dwar l-RRF, li tirriżulta minn dan il-qafas ta' kontroll, giet allinjata bis-siġħ ma' dawk maħruġa minn DĠ oħrajn mill-2022.

L-RRF dalwaqt se tidhol fit-tieni nofs tal-hajja tagħha, bhala strument li wera l-kapaċità tiegħu li jincentiva r-riformi strutturali, jamplifika l-impatt tal-investimenti u jzomm livell suffiċjenti ta' flessibbiltà biex jadatta għaċ-ċirkostanzi li qed jinbidlu. Dawk il-kisbiet joriġinaw fil-karatteristika ewlenija bbażata fuq il-prestazzjoni tal-Faċilità, li

³ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument_en

tgħaqqad l-iżborzi mal-implimentazzjoni gradwali tar-riformi u l-investimenti permezz ta' stadji importanti u miri miftiehma. Dawk il-kisbiet ma kinux ikunu possibbli mingħajr is-sjieda u d-determinazzjoni tal-Istati Membri li jwettqu l-pjanijiet ta' rkupru u reziljenza tagħhom, u l-kontribut ta' istituzzjonijiet bħall-Parlament Ewropew u l-Qorti Ewropea tal-Awdituri u tal-partijiet ikkonċernati soċjali u lokali.

Madankollu, il-hidma ghadha 'l boghod milli tintemm u ghad hemm perjodu ta' implimentazzjoni ta' sfida. Ir-revizjoni li għaddejja tal-pjanijiet nazzjonali tibbenefika mill-esperjenza vasta li ngabret s'issa u se tikkontribwixxi biex tithaffef l-implimentazzjoni tal-istrument. Aktar trasparenza fl-implimentazzjoni, ir-rizorsi addizzjonali tar-REPowerEU u enfasi fuq l-isfruttar tal-kapaċità amministrattiva tal-Istati Membri jhejju t-triq għal aktar aċċellerazzjoni tal-implimentazzjoni fl-2024, u snin wara, sa tmiem l-2026.

2. Is-sitwazzjoni attwali tal-implimentazzjoni tal-RRF

Dan ir-rapport jipprezenta fid-dettall is-sitwazzjoni attwali fl-implimentazzjoni tal-RRF (it-taqsimha 2), il-kontribuzzjoni tal-facilità għall-oġettivi tal-RRF (it-taqsimha 3) u s-sitwazzjoni attwali fil-kapitoli tar-REPowerEU (it-taqsimha 4). Fl-anness, l-iskedi tal-pajjiżi jiddeskrivu l-progress għal kull RRP.

L-informazzjoni pprovduta f'dan ir-rapport hija bbażata fuq il-kontenut tal-pjanijiet adottati, kif ivvalutati mill-Kummissjoni, fuq id-*data* rrapportata mill-Istati Membri sa April 2023 bħala parti mill-obbligi ta' rapportar biannwali tagħhom, fuq *data* mit-Tabella ta' Valutazzjoni għall-Irkupru u r-Reżiljenza⁴ mill-1 ta' Settembru 2023 u fuq l-iżviluppi fl-implimentazzjoni tal-Facilità sal-1 ta' Settembru 2023⁵, sakemm mhux speċifikat mod ieħor.

2.1. Is-sitwazzjoni attwali tal-implimentazzjoni tal-RRPs

Adozzjoni tal-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza

Mill-pubblikazzjoni tal-ahhar Rapport Annwali fl-1 ta' Marzu 2022, il-Kunsill adotta l-hames Deciżjonijiet ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (CIDs) li jifdal dwar l-RRPs tal-Bulgarija u tal-Iżvezja fl-4 ta' Mejju 2022, tal-Polonja fis-17 ta' Ġunju 2022, tan-Netherlands fl-4 ta' Ottubru 2022 u tal-Ungerija fis-16 ta' Diċembru 2022. Il-Kummissjoni vvalutat kull pjan b'mod espedjenti, konsistenti u trasparenti, skont il-11-il kriterju stabbiliti fl-Artikolu 19(3) tar-Regolament RRF. Matul il-proċess ta' valutazzjoni, il-Kummissjoni kienet f'kontatt mill-qrib mal-Istati Membri biex twettaq valutazzjoni komprensiva. Il-Kummissjoni appoġġat lill-Istati Membri biex iressqu pjanijiet ambizzjużi bi stadji importanti u miri ċari u realistiċi biex jimmonitorjaw il-progress tagħhom matul l-implimentazzjoni. Bl-RRPs kollha approvati u adottati, issa l-attenzjoni kollha hija diretta lejn l-implimentazzjoni tal-pjanijiet u r-reviżjonijiet li hemm għaddejjin.

Arranġamenti operazzjonali

S'issa, il-Kummissjoni ffirmat arranġamenti operazzjonali ma' 24 Stat Membru. F'konformità mar-Regolament RRF, dawn il-ftehimiet bilaterali jispeċifikaw aktar il-modalitajiet għall-monitoraġġ, il-kooperazzjoni u l-aspetti relatati mal-implimentazzjoni. Barra minn hekk, l-arranġamenti operazzjonali jipprezentaw f'aktar dettall il-mekkanizmu ta' verifika għal kull stadju importanti u mira, u meta jkun meħtieġ, jinkludu passi ta' monitoraġġ addizzjonali biex jingħata segwitu għall-implimentazzjoni tal-pjan. Biex tippromwovi t-trasparenza, il-Kummissjoni tagħmel l-arranġamenti operazzjonali disponibbli fuq is-sit web tagħha⁶.

⁴ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en

⁵ Id-*data* fit-taqsimha 3 ta' dan ir-rapport annwali tirrifletti l-ahhar pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza għall-Estonja u għal Franza adottati fis-16 ta' Ġunju 2023 u fl-14 ta' Lulju 2023 rispettivament, iżda mhux l-ahhar pjanijiet għal Malta u għas-Slovakkja adottati fl-14 ta' Lulju 2023 peress li d-*data* għal dawn iż-żewġ Stati Membri kienet ghadha ma hijiex disponibbli bis-siġh.

⁶ <https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility/country->

Il-konklużjoni u l-iffirmar tal-arranġamenti operazzjonali huma passi ewlenin fl-implimentazzjoni tal-RRPs. Ghalkemm arranġamenti operazzjonali ffirmati ma humiex meħtieġa biex wieħed jirċievi prefinanzjament, dawn huma prekondizzjoni għall-Istat Membru kkonċernat biex jipprezenta l-ewwel talba għall-pagament tiegħu. Skont il-qafas nazzjonali tal-Istat Membru, il-proċess għall-konklużjoni tal-arranġamenti operazzjonali jista' jiehu aktar żmien milli f'każijiet oħrajn. Fl-1 ta' Settembru 2023, tliet Stati Membri biss kienu għadhom fil-proċess li jiffinalizzaw l-arranġamenti operazzjonali tagħhom jew li dalwaqt kienu se jiffirmawhom (DE, NL, HU)⁷.

Talbiet għall-pagament

Sal-1 ta' Settembru 2023, il-Kummissjoni rċeviet 31 talba għall-pagament minn 19-il Stat Membru u żborżat ammont totali ta' EUR 153,4 biljun. Dan jinkludi l-EUR 56,6 biljun fil-prefinanzjament tal-RRF mogħtija lil 21 Stat Membru sal-31 ta' Diċembru 2021. EUR 106,3 biljun mill-ammont totali żborżat lill-Istati Membri jikkonċernaw appoġġ mhux ripagabbli u EUR 47,1 biljun jikkonċernaw self. It-Tabella 1 u t-Tabella 2 jipprovdu ħarsa ġenerali lejn il-prezentazzjoni tat-talbiet għall-pagamenti mill-Istati Membri u l-iżborzi korrispondenti mill-Kummissjoni, wara valutazzjoni pożittiva tal-istadji importanti u l-miri koperti mit-talba għall-pagament rispettiva.

Tabella 1: Proċessar tat-talbiet għall-pagament⁸

	Ammont mitlub	Għadd ta' stadji importanti u miri	Data tal-prezentazzjoni	Data tal-iżborż
Spanja	EUR 10 biljun	52	il-11 ta' Novembru 2021	is-27 ta' Diċembru 2021
Franza	EUR 7,4 biljun	38	is-26 ta' Novembru 2021	1-4 ta' Marzu 2022
Il-Greċja	EUR 3,6 biljun	15	id-29 ta' Diċembru 2021	it-8 ta' April 2022
L-Italja	EUR 21 biljun	51	it-30 ta' Diċembru 2021	it-13 ta' April 2022
Il-Portugall	EUR 1,1 biljun	38	il-25 ta' Jannar 2022	id-9 ta' Mejju 2022
Il-Kroazja	EUR 700 miljun	34	il-15 ta' Marzu 2022	it-28 ta' Ġunju 2022
Is-Slovakkja	EUR 398,7 miljun	14	id-29 ta' April 2022	id-29 ta' Lulju 2022
Spanja	EUR 12-il biljun	40	it-30 ta' April 2022	id-29 ta' Lulju 2022
Ir-Rumanija	EUR 2,6 biljun	21	il-31 ta' Mejju 2022	is-27 ta' Ottubru 2022
Il-Latvja	EUR 201 miljun	9	is-17 ta' Ġunju 2022	is-7 ta' Ottubru 2022
L-Italja	EUR 21 biljun	45	id-29 ta' Ġunju 2022	it-8 ta' Novembru 2022
Ċipru	EUR 85 miljun	14	it-28 ta' Lulju 2022	it-2 ta' Diċembru 2022
Il-Bulgarija	EUR 1,37 biljun	22	il-31 ta' Awwissu 2022	is-16 ta' Diċembru 2022
Il-Kroazja	EUR 700 miljun	25	id-19 ta' Settembru 2022	is-16 ta' Diċembru 2022
Il-Portugall	EUR 1,8 biljun	20	it-30 ta' Settembru	it-8 ta' Frar 2023

[pages_mt](#)

⁷ Għall-Germanja, l-arranġamenti operazzjonali ġew iffirmati mill-Kummissjoni fl-4 ta' Settembru. Għall-Ungerija, il-firma hija mistennija fil-Q3 2023. Għan-Netherlands, il-firma se ssehh biss ladarba tiġi adottata reviżjoni tal-pjan.

⁸ Data limitu tal-1 ta' Settembru 2023

	Ammont mitlub	Ghadd ta' stadji importanti u miri	Data tal-preżentazzjoni	Data tal-iżborż
			2022	
Il-Greċja	EUR 3,56 biljun	28	it-30 ta' Settembru 2022	id-19 ta' Jannar 2023
Is-Slovenja	EUR 49,6 miljun	12	l-20 ta' Ottubru 2022	l-20 ta' April 2023
Is-Slovakkja	EUR 708,8 miljun	16	il-25 ta' Ottubru 2022	it-22 ta' Marzu 2023
Spanja	EUR 6 biljun	29	il-11 ta' Novembru 2022	il-31 ta' Marzu 2023
Iċ-Ċekja	EUR 928,2 miljun	37	il-25 ta' Novembru 2022	it-22 ta' Marzu 2023
Il-Litwanja	EUR 542 miljun	33	it-30 ta' Novembru 2022	l-10 ta' Mejju 2023
Id-Danimarka	EUR 301,5 miljun	25	is-16 ta' Diċembru 2022	is-26 ta' April 2023
Ir-Rumanija	EUR 2,8 biljun	51	is-16 ta' Diċembru 2022	Valutazzjoni preliminari tal-Kummissjoni adottata
Malta	EUR 52,3 miljun	19	id-19 ta' Diċembru 2022	it-8 ta' Marzu 2023
L-Awstrija	EUR 700 miljun	44	it-22 ta' Diċembru 2022	l-20 ta' April 2023
Il-Lussemburgu	EUR 25 miljun	26	it-28 ta' Diċembru 2022	is-16 ta' Ġunju 2023
L-Italja	EUR 19-il biljun	55	it-30 ta' Diċembru 2022	Valutazzjoni preliminari tal-Kummissjoni adottata
Il-Greċja	EUR 1,72 biljun	42	is-16 ta' Mejju 2023	Valutazzjoni tal-Kummissjoni għadha għaddejjja
L-Estonja	EUR 286 miljun	29	it-30 ta' Ġunju 2023	Valutazzjoni tal-Kummissjoni għadha għaddejjja
Il-Kroazja	EUR 700 miljun	45	l-24 ta' Lulju 2023	Valutazzjoni tal-Kummissjoni għadha għaddejjja
Franza	EUR 10,3 biljun	55	il-31 ta' Lulju 2023	Valutazzjoni tal-Kummissjoni għadha għaddejjja

Nota: Id-data hija pprezentata f'ordni kronologiku tad-data tal-preżentazzjoni tat-talba għall-pagament u netta mill-prefinanzjament.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Tabella 2: Is-sitwazzjoni kurrenti dwar l-implimentazzjoni tat-talbiet għall-pagament tal-RRF

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
27 pjan approvati mill-Kummissjoni u adottati mill-Kunsill																											
21 prefinanzjament zborżati (EUR 56,6 biljun)		▲					*										▲		▲		▲						▲
24 Arrangamenti Operazzjonali																											

(UE) 2021/2106 jispeċifika aktar dan l-obbligu, u jistabbilixxi l-iskadenzi għar-rapportar biannwali sa mhux aktar tard mit-30 ta' April u mill-15 ta' Ottubru. L-Istati Membri jirrapportaw il-progress tagħhom fil-kisba tal-istadji importanti u l-miri tagħhom li kienu mistennija fil-passat u li huma mistennija fi 12-il xahar fil-futur. Filwaqt li d-*data* hija rrapportata mill-Istati Membri nfushom u ma tigix ivverifikata mill-Kummissjoni, din tipprovi rendikont komprensiv dwar l-implimentazzjoni tal-pjanijiet kollha u tippermetti l-monitoraġġ tal-progress fl-implimentazzjoni tal-RRPs.

L-Istati Membri jkomplu jirrapportaw progress tajjeb fl-implimentazzjoni tagħhom tal-RRPs, b'minoranza ta' stadji importanti u miri rrapportati li għadhom ma humiex lesti jew imdewma. Iċ-ċiklu ta' rapportar biannwali jindika li l-maġġoranza l-kbira tal-istadji importanti u tal-miri dovuti sa April 2023 jew huma ssodisfati¹⁰ jew huma rrapportati bħala lesti¹¹ (Illustrazzjoni 1). Il-progress tal-istadji importanti u tal-miri li ġejjin huwa wkoll inkoraġġanti, b'għadd sinifikanti ta' stadji importanti u miri rrapportati fit-triq it-tajba¹² jew diġà lesti (Illustrazzjoni 2).

Hemm bilanċ dejjem akbar bejn l-għadd ta' riformi u investimenti rrapportati bħala milhuqa jew lesti. Il-progress tar-riformi – b'mod partikolari l-adozzjoni ta' testi legali u ta' thejjijiet ta' politika rilevanti – kien aktar prominenti f'ċikli ta' rapportar preċedenti, peress li r-riformi spiss kienu ġew antiċipati fl-RRPs tal-Istati Membri biex jibnu l-qafas għal proġetti ta' investiment sussegwenti biex ikollhom impatt oġġla. Barra minn hekk, it-tlestija ta' miri relatati mal-investment bħal, pereżempju, il-bini tal-infrastruttura tirrikjedi xi żmien, u dawn il-miri tipikament ikunu inqas irrappreżentati fl-ewwel skedi tat-talbiet għall-pagament anke jekk l-implimentazzjoni reali tagħhom setgħet bdiet diġà. Madankollu, il-progress fuq l-investment issa huwa aktar vizibbli b'aktar stadji importanti u miri relatati mar-riforma li jinsabu fit-triq it-tajba biex jitlestew fit-12-il xahar li ġejjin (l-Illustrazzjoni 3). Dan huwa żvilupp mistenni fl-RRF, hekk kif l-implimentazzjoni timxi gradwalment minn stadji importanti u miri aktar iffokati fuq ir-riforma għal dawk aktar iffokati fuq l-investment.

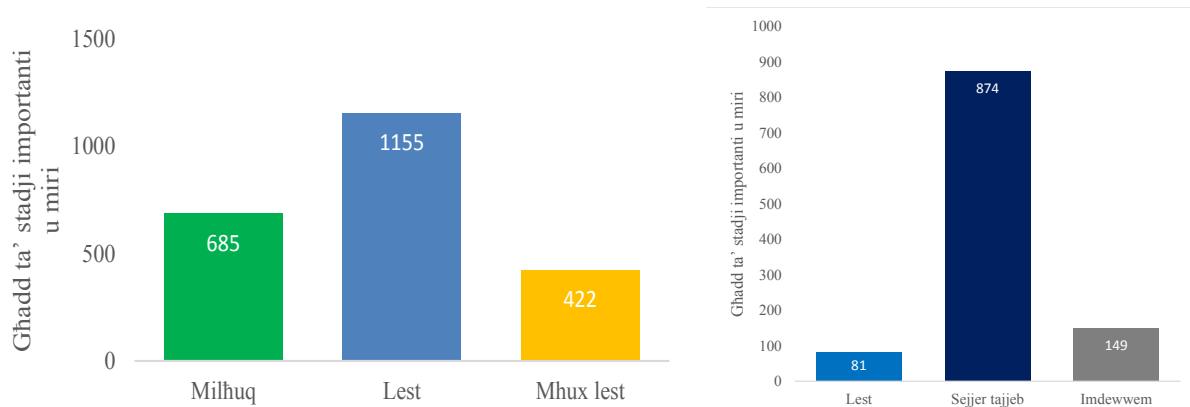
Illustrazzjoni 1: Il-progress tal-istadji importanti u tal-miri li kienu mistennija fil-passat, għall-Q1 2020 sal-Q1 2023

Illustrazzjoni 2: Il-progress tal-istadji importanti u tal-miri dovuti fil-futur, għall-Q2 2023 sal-Q2 2024

¹⁰ L-istadji importanti u l-miri li diġà ġew iwwalutati milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-Kummissjoni fil-kuntest ta' talba għall-pagament għandhom l-istatus "milhuqa".

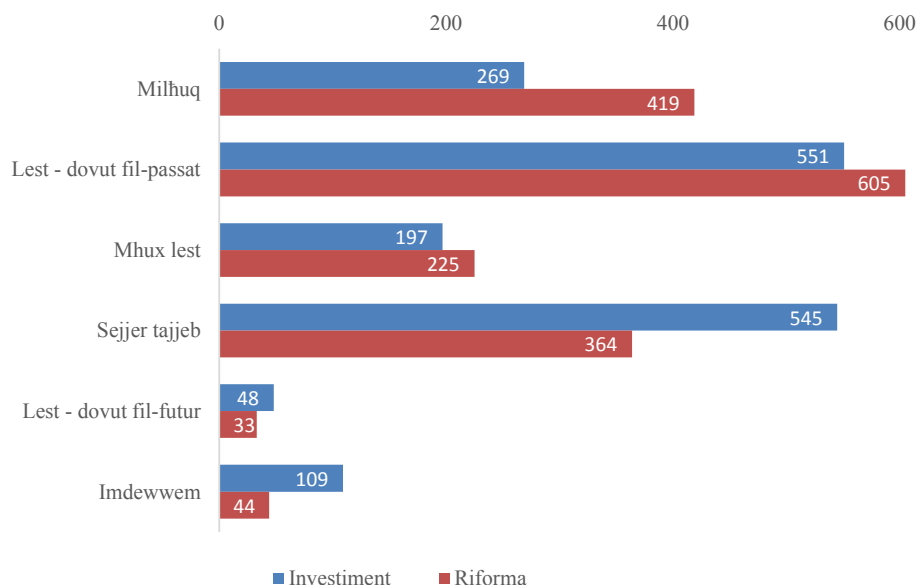
¹¹ L-istatus tal-progress ta' kull stadju u mira li jharsu lura (jigifieri dawk ippjanati li jintlahqu sat-trimestru qabel id-data tar-rapportar) jista' jkun jew "lest" jew "mhux lest".

¹² L-istatus ta' stadji importanti u miri li jharsu 'l quddiem (jigifieri dawk ippjanati li jintlahqu fit-trimestru tad-data tar-rapportar u t-tliet trimestri ta' wara) jista' jkun "lest", "fit-triq it-tajba" jew "imdewwem".

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Illustrazzjoni 3: Il-progress tal-istadji importanti u tal-miri relatati mar-riformi u mal-investment

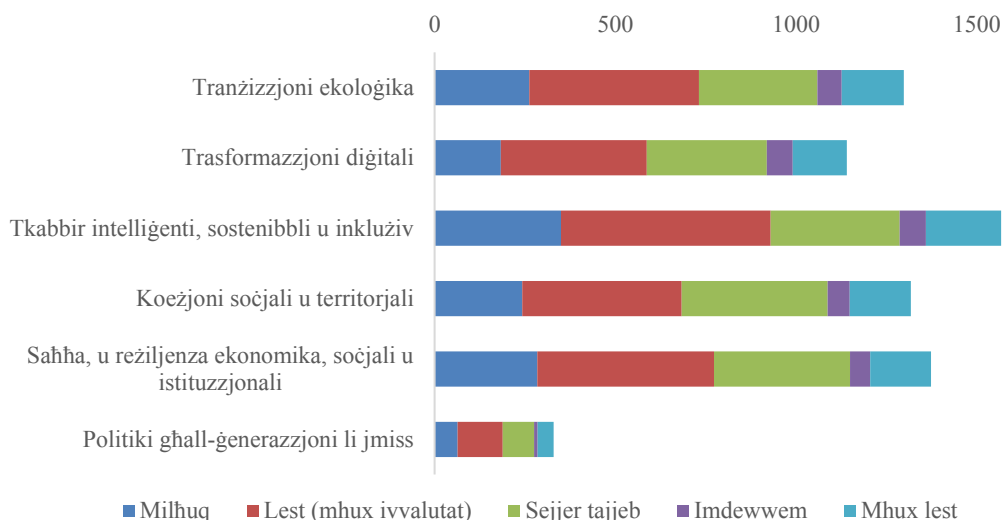

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

L-istadji importanti u l-miri jidhru li huma implimentati b'mod komparabbli fis-sitt pilastri tal-politika tal-RRF kollha¹³, skont id-data ta' rapportar biannwali. L-aktar progress għe rapportat għal miżuri li jikkontribwixxu għall-pilastru 3 dwar “tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv”, il-pilastru 5 dwar “is-saħħa, u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali” u l-pilastru 4 dwar “il-koeżjoni soċjali u territorjali” (l-Illustrazzjoni 4). Dawn il-pilastri – flimkien mal-pilastru 1 dwar “tranżizzjoni ekoloġika” – huma appoġġati mill-oghla għadd ta' miżuri, u għalhekk ma huwiex sorprendenti li jesperjenzaw l-aktar progress.

Illustrazzjoni 4: Il-progress tal-istadji importanti u tal-miri għal kull Pilastru RRF

¹³ Din iċ-ċart turi l-għadd stmat ta' stadji importanti u miri bbażati fuq il-metodoloġija tal-itteggjar tal-pilastri għat-Tabella ta' Valutazzjoni għall-Irkupru u r-Reziljenza. Abbażi tal-metodoloġija tal-Kummissjoni, kull miżura tiġi ttaggjata taht qasam ta' politika primarju u sekondarju wiehed, abbażi ta' lista ta' oqsma ta' politika, marbuta mas-sitt pilastri. Konsegwentement, kull stadju importanti u mira huma relatati ma' diversi pilastri.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Filwaqt li l-ghadd ta' stadji importanti u miri rrapportati bhala mdewma huwa ġeneralment żgħir, l-oqsma¹⁴ tat-thejjija tal-politika, tas-servizzi u l-proċessi pubbliċi godda, kif ukoll tat-titjib tal-infrastruttura jidhru li jesperjenzaw aktar dewmien fl-implimentazzjoni (l-Illustrazzjoni 5), abbażi tar-rapportar biannwali. Peress li dawn it-tliet oqsma jkopru għadd kbir ta' stadji importanti u miri f'dan il-perjodu ta' rapportar, id-dewmien jista' ma jkunx sinifikanti jew mhux proporzjonat meta mqabbel mal-oqsma l-oħrajn.

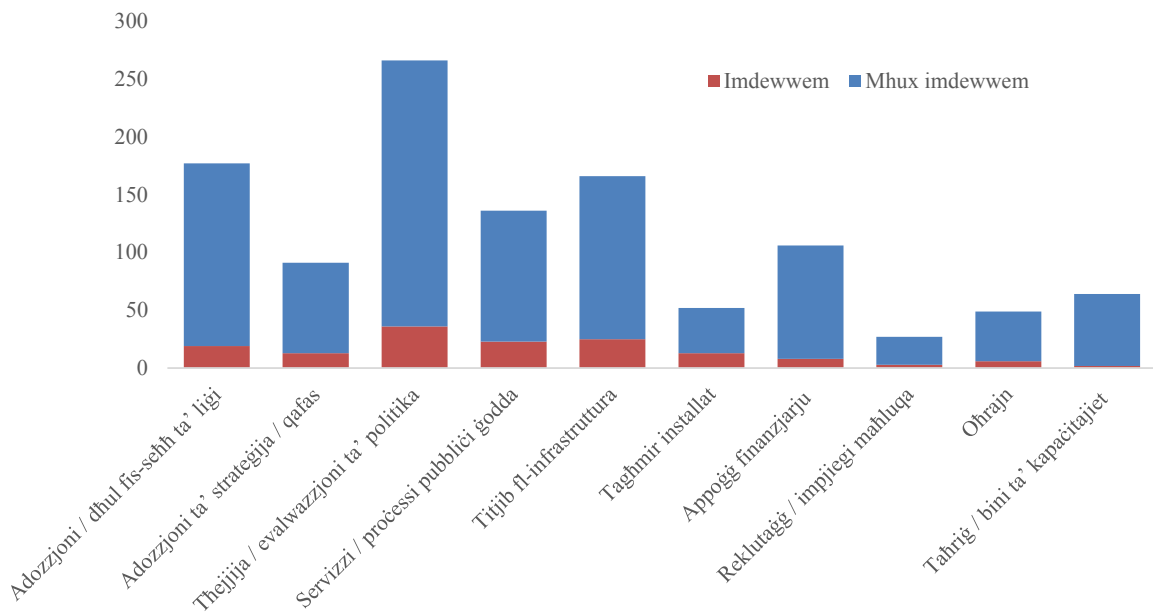
Meta pprovdew spjegazzjoni għad-dewmien, l-Istati Membri rrapportaw diffikultajiet biex jissodisfaw l-iskadenza għall-iffirmar tal-kuntratti u dewmien mhux mistenni fix-xogħlijiet ta' kostruzzjoni. B'mod ġenerali, l-Istati Membri ma pprovdewx b'mod konsistenti spjegazzjonijiet dettaljati għad-dewmien u ġeneralment ma qisuhx bhala sostanzjali.

Filwaqt li d-dati indikattivi fil-mira ta' xi stadji importanti u miri ġew imdewma, oħrajn tressqu 'il quddiem. Skont l-aħħar ciklu ta' data ta' rapportar biannwali, id-dewmien fid-data fil-mira għall-implimentazzjoni rrapportat mill-Istati Membri jaffettwa l-aktar l-istadji importanti u l-miri li inizjalment kellhom jiġu implimentati fl-2022 (it-Tabella 3), b'perjodu medjan ta' 181 jum ta' dewmien irrapportat. L-istadji importanti u l-miri li inizjalment kienu ppjanati li jiġu implimentati fl-2023 jidhru, bħalissa, li qed jesperjenzaw inqas dewmien. Ta' min jinnota wkoll li, għal diversi stadji importanti u miri, id-data fil-mira tal-implimentazzjoni tressqet 'il quddiem¹⁵.

¹⁴ Il-klassifikazzjoni tal-istadji importanti u tal-miri f'dan il-paragrafu giet żviluppata mill-Kummissjoni Ewropea u ma hijiex irrapportata bhala tali mill-Istati Membri fl-eżerċizzju ta' rapportar biannwali.

¹⁵ Id-data fil-mira tal-implimentazzjoni rrapportata ta' dawn l-istadji importanti u miri hija mill-inqas trimestru wiehed (jiġifieri 91 jum) qabel inizjalment previst fis-CID tal-Istat Membru.

Illustrazzjoni 5: Tip ta' stadji importanti u miri mdewma

Nota: Il-klassifikazzjoni tal-istadji importanti u tal-miri fl-illustrazzjoni ta' hawn fuq giet żviluppata mill-Kummissjoni Ewropea u ma hijiex irrapportata bhala tali mill-Istati Membri fl-eżerċizzju ta' rapportar biannwali.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Tabella 3: L-għadd u l-perjodu medjan ta' stadji importanti u miri b' data fil-mira tal-implimentazzjoni rrapportata mdewma jew kmieni, għar-riformi u l-investimenti

			Data fil-mira inizjali tal-implimentazzjoni				
			2020	2021	2022	2023	2024
Stadji importanti u miri li għalihom l-Istati Membri dewmu d-data fil-mira rrapportata tal-implimentazzjoni	Riformi	Għadd ta' stadji importanti u miri	8	51	135	40	2
		Perjodu medjan ta' dewmien (f'jiem)	48,5	91	181	182,5	320
	Investimenti	Għadd ta' stadji importanti u miri	0	32	139	59	7
		Perjodu medjan ta' dewmien (f'jiem)	mhux applikabbli	120	181	274	275
Stadji importanti u miri li għalihom l-Istati Membri ressqu 'l quddiem id-data fil-mira rrapportata tal-implimentazzjoni	Riformi	Għadd ta' stadji importanti u miri	5	20	20	14	1
		Perjodu medjan ta' avvanz (f'jiem)	115	149	246	308	366
	Investimenti	Għadd ta' stadji importanti u miri	0	7	20	21	4
		Perjodu medjan ta' avvanz (f'jiem)	mhux applikabbli	131	318	365	458

Nota: Din it-tabella hija bbażata fuq *data* rrapportata mill-Istati Membri nfushom ipprovduta fil-kuntest tar-rapportar biannwali, li fih l-Istati Membri jirrapportaw dwar il-progress ta' stadji importanti u miri li jharsu 'l quddiem sal-Q2 2024. B'riżultat ta' dan, ma hija disponibbli l-ebda *data* dwar dewmien potenzjali għall-istadji importanti u l-miri li għandhom jiġu implimentati fl-2025 u fl-2026. L-istadji importanti u l-miri jitqiesu li jiġu implimentati minn qabel meta jiġu implimentati fit-trimestru ta' qabel dak inizjalment immirat.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Prestazzjoni tal-Facilità bbażata fuq l-indikaturi komuni

L-indikaturi komuni juru l-progress fl-implimentazzjoni tal-RRPs lejn objettivi komuni u l-prestazzjoni ġenerali tal-RRF. Filwaqt li fil-qafas tal-RRF, l-ilħuq tal-istadji importanti u tal-miri jikkostitwixxi l-metrika ewlenija għall-implimentazzjoni ta' kull RRP, l-indikaturi komuni jirrapprezentaw sett ta' 14-il indikatur li ġew stabbiliti mir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni 2021/2106¹⁶ fit-28 ta' Settembru 2021 biex juru l-prestazzjoni u l-progress ġenerali tal-Faċilità lejn l-objettivi tagħha¹⁷.

L-Istati Membri jirrapportaw darbtejn fis-sena dwar il-progress tagħhom lejn l-indikaturi komuni. Skont ir-Regolament Delegat 2021/2106, l-Istati Membri jirrapportaw sat-28 ta' Frar (li jkopri l-perjodu ta' rapportar ta' Lulju u Diċembru tas-sena preċedenti) u sal-31 ta' Awwissu (li jkopri l-perjodu ta' rapportar ta' Jannar sa Ġunju tal-istess sena). Il-Kummissjoni tippubblika d-*data* tal-indikaturi komuni dwar it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza¹⁸, wara li twettaq ftit kontrolli tad-*data* biex tiżgura l-komparabbiltà tad-*data*¹⁹. F'konformità mar-rekwiżiti tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni, fejn id-*data* tiġi ppubblikata fil-livell ta' kull Stat Membru, dawn jiġu pprezentati f'termini relattivi.

Id-*data* rrapportata mill-Istati Membri s'issa turi li l-RRF diġà kisbet progress konsiderevoli lejn l-indikaturi komuni u fil-pilastri ta' politika kollha. Sal-lum, id-*data* ta' tliet ċikli ta' rapportar ġiet rieżaminata u ppubblikata fuq it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza, li tkopri l-progress miksub fil-perjodu minn Frar 2020 sa Diċembru 2022. Peress li l-indikaturi komuni huma mfassla biex jaqdbu l-progress miksub fil-prattika, stadji aktar bikrija tal-implimentazzjoni tal-miżuri fl-RRPs spiss ma jkunux riflessi fid-*data*. L-Illustrazzjoni 6 turi l-istat kurrenti tal-progress lejn l-indikaturi komuni, li jirrifletti kisbiet importanti lejn l-objettivi tal-Faċilità u l-prijoritajiet ewlenin tal-UE.

Pereżempju, sa Diċembru 2022 diġà nkiseb iffrankar fil-konsum annwali tal-enerġija li jammonta għal madwar 22 miljun Megawatt (“MWh”) bis-saħħa tal-appoġġ mill-RRF (l-Illustrazzjoni 7). It-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija tagħna u ż-żieda fl-effiċjenza enerġetika huma fost il-prijoritajiet ewlenin tal-UE u prekundizzjoni għat-tranzizzjoni lejn enerġija nadifa u l-indikatur komuni (1) jaqbad it-tnaqqis fil-konsum annwali tal-enerġija primarja miksub b'appoġġ tal-RRF. Għall-kuntest, l-iffrankar tal-enerġija miksub s'issa jikkorrispondi bejn wieħed u ieħor għall-kapaċità tal-elettriku installata fil-Belġju. Eżempji huma t-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija fil-binjiet, fl-iskejjel, fl-isptarijiet jew fl-intrapriži.

Sa Diċembru 2022, l-RRF kienet ghenet lil 1,43 miljun intrapriża permezz ta' appoġġ monetarju jew *in natura* (l-Illustrazzjoni 8). Il-kriżi tal-COVID-19 kellha impatt kbir fuq l-ekonomija kollha tal-UE u l-intrapriži żgħar u ta' daqs medju (“SMEs”) sofrew b'mod

¹⁶ Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2106 tat-28 ta' Settembru 2021 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza billi jstabbilixxi l-indikaturi komuni u l-elementi dettaljati tat-tabella ta' valutazzjoni tal-irkupru u r-reżiljenza.

¹⁷ Dawn ikopru elementi li huma komuni għall-biċċa l-kbira tal-RRPs, iżda ma humiex imfassla biex ikopru l-aspetti kollha tal-pjanijiet, fid-dawl tal-eterogeneità sinifikanti u l-għadd limitat tagħhom.

¹⁸ Ara https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html

¹⁹ Il-Kummissjoni ma għandha l-ebda bażi biex tawditja jew tivverifika l-kwalità tad-*data* pprezentata mill-Istati Membri u lanqas biex tbiddel jew tiċhad ir-rapportar speċifiku mill-Istati Membri.

partikolari mill-kriżi. Meta wieħed iħares lejn l-appoġġ ipprovdut biex jagħti spinta lill-ekonomiji tal-UE u biex jgħin lill-intrapriżi, l-indikatur komuni (9) juri l-għadd ta' intrapriżi appoġġati minn miżuri taħt l-RRF.

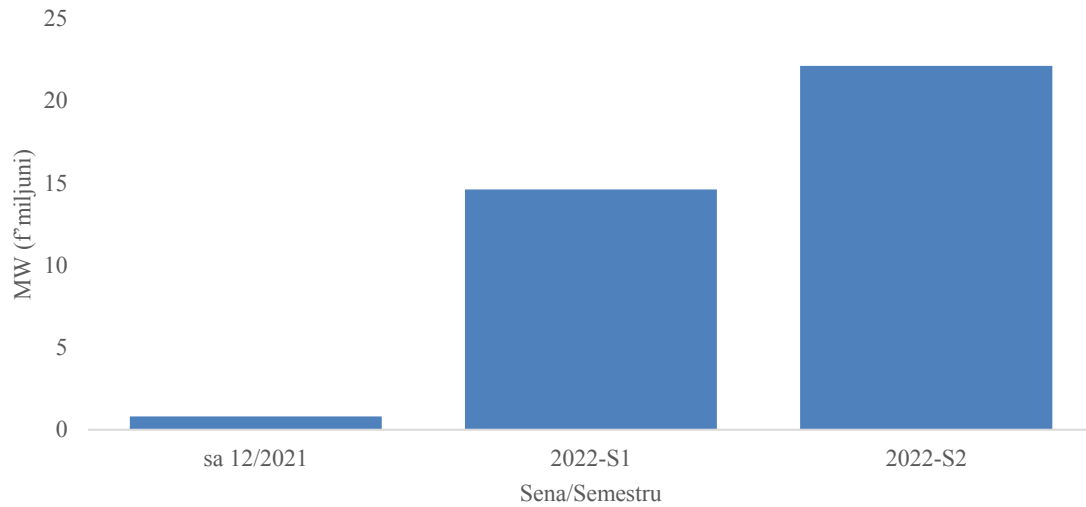
Illustrazzjoni 6: L-istat ta' progress lejn l-indikaturi komuni²⁰

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

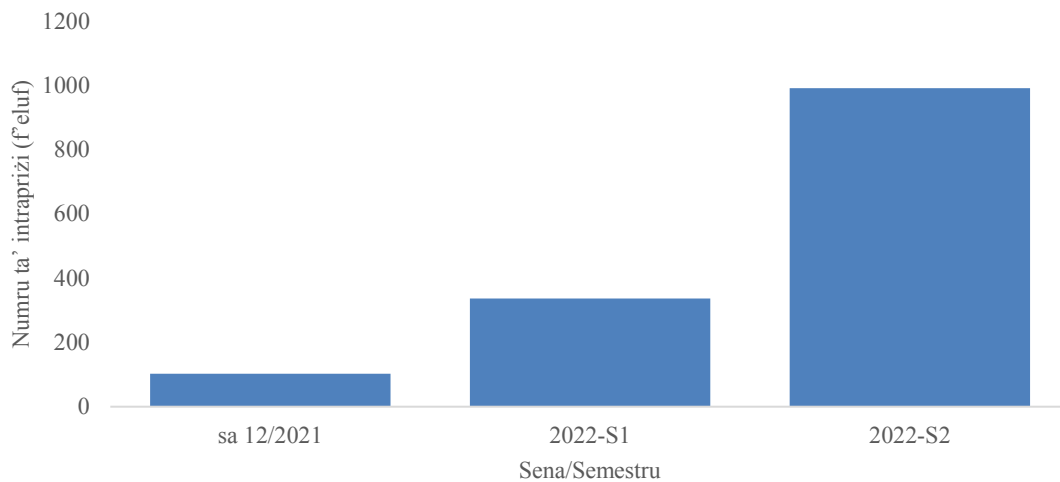
²⁰ Id-*data* fl-illustrazzjoni ta' hawn taht tikkorrispondi mad-*data* pprovduta mill-Istati Membri fiċ-ċiklu ta' rapportar ta' Frar 2023, li jkopri l-perjodu minn Frar 2020 sa Dicembru 2022. Għal aktar informazzjoni, jekk jogħġbok ikkonsulta t-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

Illustrazzjoni 7: L-evoluzzjoni tal-iffrankar fil-konsum annwali tal-enerġija primarja f'MWh fis-sena

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

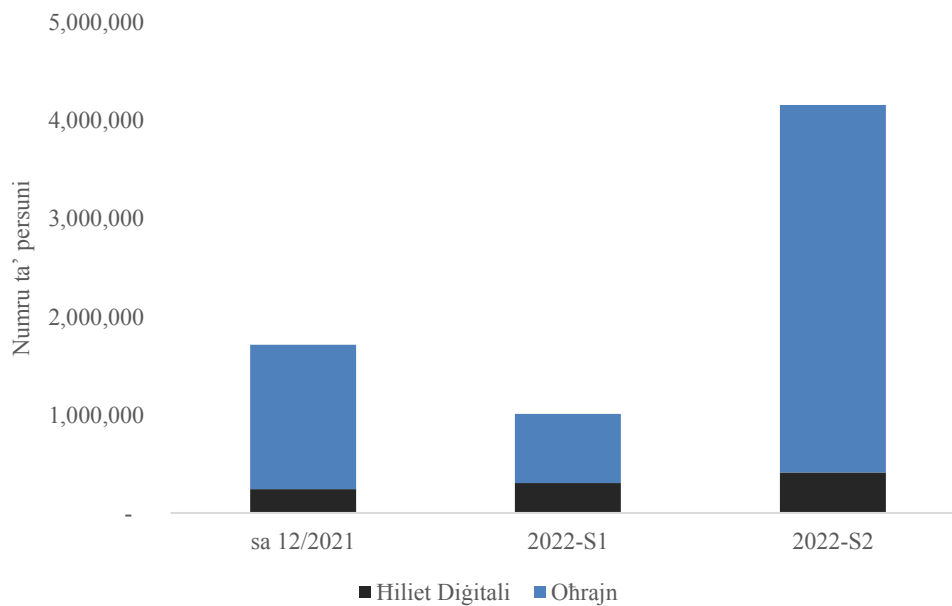
Illustrazzjoni 8: L-evoluzzjoni tal-għadd ta' intraprizi appoġġati

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

Fit-tieni nofs tal-2022, aktar minn 4 miljun persuna ġew imharrġa b'appoġġ tal-RRF (Illustrazzjoni 9). Il-kriżi tal-COVID-19 fixklet ħafna wkoll is-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ tal-UE, u l-indikatur komuni (10) jirrifletti l-kontribut tal-RRF għall-edukazzjoni u t-taħriġ u l-iżvilupp tal-ħiliet, billi juri l-għadd ta' parteċipanti fl-edukazzjoni u t-taħriġ minħabba l-appoġġ riċevut permezz ta' miżuri tal-RRF. Ir-riformi u l-investimenti fl-edukazzjoni u t-taħriġ huma kruċjali biex iħejju liċ-ċittadini għall-isfidi tal-lum, b'mod partikolari t-tranzizzjonijiet digitali u ekoloġiċi, u biex jiżguraw li jkollhom il-possibbiltà li jiżviluppaw il-ħiliet li jeħtieġu. Qed tinghata attenzjoni partikolari lit-taħriġ biex jittejjbu l-ħiliet digitali, fid-dawl tal-importanza dejjem tikber tagħhom fis-suq tax-xogħol u fis-soċjetà.

Illustrazzjoni 9: L-evoluzzjoni tal-partecipanti fl-educazzjoni jew it-taħriġ

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

2.2. Aktar trasparenza fil-valutazzjoni tat-talbiet għall-pagament

Il-fondi tal-RRF jistgħu jiġu żborżati biss bil-kundizzjoni li jintlahqu b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti koperti mit-talba għall-pagament, skont l-Artikolu 24 tar-Regolament RRF. Il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-istadji importanti u tal-miri hija karatteristika ewlenija tal-RRF u tirrikjedi analiżi dettaljata biex jiġi ddeterminat jekk l-Istati Membri laħqux l-obbligi tagħhom b'mod sodisfaċenti.

Fil-Komunikazzjoni tagħha dwar l-anniversarju ta' sentejn tal-RRF ippubblikata fil-21 ta' Frar 2023²¹, il-Kummissjoni ziedet il-prevedibbiltà u t-trasparenza billi ppreżentat l-għodod ta' implimentazzjoni użati matul il-valutazzjoni tat-talbiet għall-pagament. Il-Komunikazzjoni u l-annessi tagħha jipprovdu deskrizzjoni dettaljata kemm tal-qafas użat għall-valutazzjoni tal-istadji importanti u tal-miri kif ukoll tal-metodoloġija tas-sospensjoni tal-pagamenti.

Qafas għall-valutazzjoni tal-istadji importanti u l-miri skont ir-Regolament RRF

Fi Frar 2023, il-Kummissjoni ppubblikat il-qafas tagħha għall-valutazzjoni tal-ilhuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u tal-miri, biex tappoġġa lill-awtoritajiet nazzjonali, lill-partijiet ikkonċernati u lill-pubbliku ġenerali, fil-fehim tagħhom ta' kif l-implimentazzjoni tal-miżuri appoġġati mill-RRF tiġi evalwata qabel kull żborż.

L-ilhuq b'mod sodisfaċenti tal-istadji importanti u tal-miri huwa vvalutat abbażi tas-CIDs li japprovaw l-RRPs. Il-Kummissjoni tistabbilixxi r-rekwiżiti li l-Istati Membri jridu jissodisfaw billi tibbaża ruħha fuq id-deskrizzjoni ta' kull stadju importanti u mira fid-dawl

²¹Ara [COM\(2023\) 99 final](#).

tal-kuntest u l-iskop. Imbagħad, abbażi tal-gustifikazzjonijiet dovuti pprovduti mill-Istati Membri, tistabbilixxi jekk stadju importanti speċifiku jew mira speċifika tkunx intlaħqet b'mod sodisfaċenti. F'għadd limitat ta' ċirkostanzi u f'konformità mal-applikazzjoni tal-prinċipju *de minimis*, jistgħu jiġu aċċettati devjazzjonijiet minimi marbuta mal-ammonti, mar-rekwiziti formali, mal-hin jew mas-sustanza. Il-metodoloġija sħiħa li tirrappreżenta l-qafas li l-Kummissjoni qed tibbaża fuqu biex twettaq il-valutazzjoni tat-talba għall-pagament hija ppreżentata fl-Anness I tal-Komunikazzjoni ppubblikata fil-21 ta' Frar 2023²².

Proċess ta' sospensjoni tal-pagamenti

Fi Frar 2023, il-Kummissjoni ppubblikat ukoll il-metodoloġija tagħha biex tiddetermina l-ammont li għandu jiġi sospiż jekk stadju importanti jew mira ma tintlaħaqx b'mod sodisfaċenti, b'rispett sħiħ tal-prinċipji tat-trattament ugwali u tal-proporzjonalità. Ir-Regolament RRF jipprevedi ċirkostanzi eċċezzjonali fejn l-Istati Membri jistgħu jiffaċċjaw dewmien fl-implimentazzjoni ta' miżuri, li jaffettwa t-twertiq f'waqtu ta' xi stadji importanti u miri. Dawn is-sitwazzjonijiet ma għandhomx jipprevjenu li jsiru l-pagamenti għal stadji importanti u miri li jkun ntaħqu b'mod sodisfaċenti²³. Għalhekk, ir-Regolament jipprevedi mekkaniżmu li jagħti lill-Istati Membri żmien addizzjonali (sa 6 xhur) biex jimplementaw l-istadju importanti jew il-mira rilevanti. F'sitwazzjoni bħal din, ir-Regolament RRF jipprovdi l-possibbiltà li l-Kummissjoni tissospendi l-pagamenti parzjalment jew kompletament, u b'hekk tiżgura wkoll il-konformità mal-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja tajba.

Is-sospensjoni tal-pagament tippermetti lill-Istati Membri jipprezentaw talba għall-pagament anke jekk ma jkunux għadhom intlaħqu l-istadji importanti u l-miri kollha. Il-proċedura ta' sospensjoni (l-Illustrazzjoni 10) tipprovdi żmien għall-Istati Membri biex jilħqu l-istadji importanti u l-miri rilevanti li jitqiesu li ma ntaħqux fi żmien 6 xhur wara l-adozzjoni ta' deċiżjoni ta' sospensjoni. Fl-aħħar mill-aħħar, jekk l-Istat Membru ma jkunx jista' jilħaq l-istadju importanti jew il-mira rilevanti f'dan il-perjodu ta' 6 xhur, il-kontribuzzjoni finanzjarja jew l-appoġġ għas-self tiegħu jitnaqqsu b'mod permanenti, f'konformità mal-Artikolu 24(6) tar-Regolament RRF. Il-metodoloġija sħiħa li tiddeskrivi l-kalkolu tal-ammont li għandu jiġi sospiż hija ppreżentata fl-Anness II tal-Komunikazzjoni ppubblikata fil-21 ta' Frar 2023.

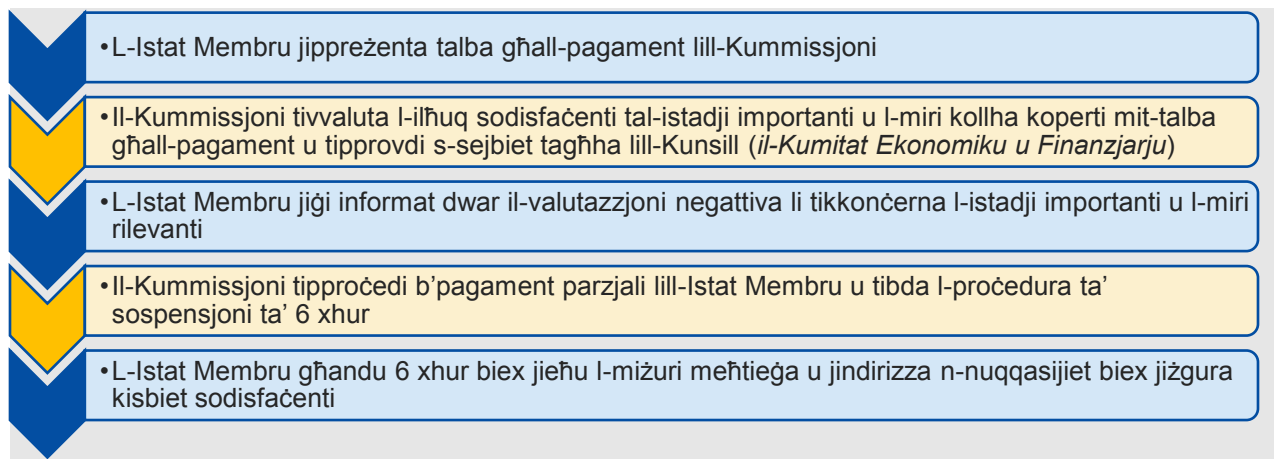
Fl-2023, il-Kummissjoni ltaqgħet mal-ewwel każijiet ta' lhuq mhux sodisfaċenti²⁴. F'kull każ, f'ittra lill-Istat Membru kkonċernat, il-Kummissjoni spjegat ir-raġuni għaliex l-istadji importanti jew il-miri tqiesu bhala mhux milhuqa u l-ammont assoċjat li għandu jiġi sospiż f'konformità mal-proċeduri previsti fir-Regolament RRF. Hija l-prerogattiva tal-Istat Membru kkonċernat li jaqşam din l-informazzjoni mal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju (KEF). S'issa, l-Istati Membri kkonċernati qasmu l-ittra tagħhom mal-KEF.

²²Ara [COM\(2023\) 99 final](#).

²³ Is-sospensjoni parzjali ma hijiex possibbli f'każ li ma jintlaħqux l-istadji importanti jew il-miri relatati mas-sistema ta' kontroll ta' Stat Membru, li huma meħtieġa għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Każ bħal dan dejjem iwassal għas-sospensjoni tal-pagament rateali komplut u tal-pagamenti rateali kollha fil-futur, sakemm jinstab rimedju għan-nuqqas ta' lhuq.

²⁴ Għat-talba għall-pagament tal-Litwanja, ara https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_1286.

Illustrazzjoni 10: Proċess għas-sospensjoni tal-pagamenti

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

2.3. Treġġiġh lura tal-istadji importanti u tal-miri skont l-RRF

F'konformità mat-tieni sentenza tal-Artikolu 24(3) tar-Regolament RRF, “[i]t-twettiq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri għandu jippresupponi li l-miżuri relatati ma’ stadji importanti u miri milhuqa preċedentement b’mod sodisfaċenti ma jkunux treġġiġh lura mill-Istat Membru kkonċernat”.

Illum, flimkien ma’ dan ir-rapport, il-Kummissjoni tippubblika l-qafas tagħha għall-applikazzjoni ta’ din id-dispożizzjoni (ara l-Anness II). Il-qafas jindirizza rakkomandazzjoni mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri²⁵ u jipprovdi ċarezza legali u trasparenza dwar il-proċess li għandu jiġi segwit f’każ ta’ treġġiġh lura, filwaqt li jiżgura l-implimentazzjoni kontinwa tal-RRF u l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE. Il-Kummissjoni tista’ tirrieżamina u temenda din il-metodoloġija tul il-proċess ta’ akkumulazzjoni ta’ esperjenza fir-rigward tal-applikazzjoni tagħha.

2.4. Revizjoni tal-RRPs

Il-pjan REPowerEU jirrikonoxxi li l-RRF jista’ jkollha rwol importanti fil-kisba ta’ enerġija sigura, affordabbli u nadifa u r-Regolament RRF emendat dahal fis-sehh fi Frar 2023, bhala parti mir-rispons tal-Kummissjoni għall-iżviluppi reċenti fl-enerġija u fil-ġeopolitika. Għalhekk, ir-Regolament RRF ġie emendat biex jappoġġa riformi u investimenti godda jew mkabbra ddedikati għad-diversifikazzjoni tal-provvisti tal-enerġija (b’mod partikolari l-fjuwils fossili), iżid l-iffrankar tal-enerġija, jaċċellera t-tranzizzjoni lejn enerġija nadifa u fl-aħħar mill-aħħar iżid ir-reziljenza, is-sigurtà u s-sostenibbiltà tas-sistema tal-enerġija tal-Unjoni. Biex ikunu jistgħu jintużaw il-fondi addizzjonali, ir-Regolament RRF emendat jistieden lill-Istati Membri jirrevedu l-RRPs tagħhom biex iżidu riformi u investimenti godda jew “mkabbra” relatati mal-enerġija permezz ta’ “kapitolu dwar ir-REPowerEU” ddedikat. Ir-Regolament emendat jintroduċi wkoll sett ta’ objettivi tar-

²⁵ Ir-Rapport speċjali 07/2023: It-tfassil tas-sistema ta’ kontroll tal-Kummissjoni għall-RRF

REPowerEU li dawn il-miżuri miżjuda għandhom jiksbu (ara l-Artikolu 21(c) tar-Regolament RRF emendat).

L-implimentazzjoni rapida tal-RRPs tibqa' l-ewwel prijorità u r-reviżjonijiet tal-RPPs u l-preżentazzjoni tal-kapitoli tar-REPowerEU ma għandhomx jimpedixxu lill-Istati Membri milli jirrispettaw l-iskedi ta' żmien previsti fis-CIDs. L-Istati Membri għandhom ikompli jwettqu l-isforzi kollha possibbli biex jipprezentaw it-talbiet għall-pagamenti fil-hin u jiżguraw progress fir-riformi u l-investimenti, halli l-iżborż tal-fondi jsir bla telf ta' żmien.

Mid-dhul fis-sehh tar-Regolament RRF emendat fi Frar 2023, 20 Stat Membru pprezentaw l-RRPs modifikati tagħhom flimkien mal-kapitoli tar-REPowerEU, li se jikkontribwixxu għat-tranzizzjoni tal-Istati Membri lejn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, iżidu l-effiċjenza enerġetika u jnaqqsu d-dipendenza tal-Ewropa fuq il-fjuwils fossili Russi.

Is-sitwazzjoni kurrenti tal-modifika tal-RRPs u l-preżentazzjoni tal-kapitoli tar-REPowerEU

L-Istati Membri jistgħu jipprezentaw talba mmotivata lill-Kummissjoni biex jagħmlu proposta biex jemendaw jew jissostitwixxu l-RRPs eżistenti tagħhom taht erba' raġunijiet għar-reviżjonijiet²⁶. L-ewwel nett, l-Istati Membri għandhom jipproponu riformi u investimenti godda jew “imkabbra” relatati mal-enerġija permezz ta' “kapitolu tar-REPowerEU” ddedikat. It-tieni, l-Istati Membri jistgħu, skont l-Artikolu 18(2), jipproponu li jagħgustaw 'il fuq jew 'l isfel il-miżuri tagħhom sabiex jinkludu l-kontribuzzjoni finanzjarja massima aġġornata ppubblikata fit-30 ta' Ġunju 2022. It-tielet, l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jitolbu emenda tal-pjan tagħhom jekk wiehed jew aktar mill-istadji importanti u l-miri fl-RRP tagħhom ma jibqgħux jistgħu jintlaħqu minhabba ċirkostanzi oġġettivi, f'konformità mal-Artikolu 21 tar-Regolament RRF. Fl-aħħar, l-Istati Membri kellhom sal-31 ta' Awwissu 2023 biex jitolbu appoġġ mill-komponent tas-self tal-RRF u biex jirrevedu l-pjanijiet tagħhom kif xieraq, billi jipprezentawhom għal valutazzjoni mill-Kummissjoni. Aktar informazzjoni dwar il-komponent tas-self hija pprovduta fit-taqsimha li ġejja.

Sal-1 ta' Settembru 2023, il-Kummissjoni rċeviet 25 RRP immodifikati u 20 kapitolu tar-REPowerEU (Tabella 4). Tmien RRP immodifikati (il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, Franza, il-Lussemburgu, Malta, is-Slovakkja u l-Finlandja), li erbgħa minnhom jinkludu l-kapitoli tar-REPowerEU (l-Estonja, Franza, Malta u s-Slovakkja) kienu adottati mill-Kunsill. Fiż-żmien tat-tnejjija ta' dan ir-rapport annwali, il-Kummissjoni kienet qed tivvaluta l-modifiki proposti minn 16-il Stat Membru. It-Tabella 5 tiddekrivi l-bażijiet legali użati mill-Istati Membri biex jemendaw l-RRPs tagħhom, f'konformità mar-Regolament RRF.

Tabella 4: Tabella ta' ħarsa generali tal-preżentazzjoni tal-RRPs u l-kapitoli tar-REPowerEU modifikati²⁷

²⁶ Għal aktar informazzjoni dwar il-proċess tal-modifika tal-pjanijiet eżistenti u l-modalitajiet għat-tnejjija tal-kapitoli tar-REPowerEU, ara l-Gwida ta' Avviż tal-Kummissjoni dwar il-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reziljenza fil-kuntest tar-REPowerEU ([2023/C 80/01](#))

²⁷ Data limitu tal-1 ta' Settembru 2023 (inklużiva).

	Data tal-preżentazzjoni	Il-Kapitolu tar-REPowerEU ppreżentat	Data tal-valutazzjoni pożittiva tal-Kummissjoni	Data tal-adozzjoni mill-Kunsill
Il-Belġju	l-20 ta' Lulju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Bulgarija				
Iċ-Ċekja	it-30 ta' Ġunju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Id-Danimarka	il-31 ta' Mejju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Ġermanja	id-9 ta' Diċembru 2022	Le	is-17 ta' Jannar 2023	l-14 ta' Frar 2023
L-Estonja	id-9 ta' Marzu 2023	Iva	it-12 ta' Mejju 2023	is-16 ta' Ġunju 2023
L-Irlanda	it-22 ta' Mejju 2023	Le	is-26 ta' Ġunju 2023	l-14 ta' Lulju 2023
Il-Greċja	il-31 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Spanja	is-6 ta' Ġunju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Franza	l-20 ta' April 2023	Iva	is-26 ta' Ġunju 2023	l-14 ta' Lulju 2023
Il-Kroazja	il-31 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
L-Italja	il-11 ta' Lulju 2023	Le	it-28 ta' Lulju 2023	Ghadu ma giex adottat
	is-7 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Ċipru	l-1 ta' Settembru 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Latvja				
Il-Litwanja	it-30 ta' Ġunju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Lussemburgu	il-11 ta' Novembru 2022	Le	id-9 ta' Diċembru 2022	is-17 ta' Jannar 2023
L-Ungerija	il-31 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Malta	is-26 ta' April 2023	Iva	is-26 ta' Ġunju 2023	l-14 ta' Lulju 2023
In-Netherlands	is-6 ta' Lulju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
L-Awstrija	l-14 ta' Lulju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Polonja	il-31 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Il-Portugall	is-26 ta' Mejju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Ir-Rumanija				
Is-Slovenja	l-14 ta' Lulju 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	
Is-Slovakkja	is-26 ta' April 2023	Iva	is-26 ta' Ġunju 2023	l-14 ta' Lulju 2023
Il-Finlandja	is-26 ta' Jannar 2023	Le	it-28 ta' Frar 2023	is-7 ta' Marzu 2023
L-Iżvezja	l-24 ta' Awwissu 2023	Iva	Valutazzjoni ghadha ghaddejja	

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Tabella 5: Bażi legali użata mill-Istati Membri fil-modifika tal-RRPs tagħhom

	Žieda tal-kapitolu tar-REPowerEU (l-Artikolu 21c)	Aġġustament wara l-aġġornament tal-kontribuzzjoni finanzjarja massima (l-Artikolu 18(2))	Emenda minhabba ċirkostanzi oġġettivi (l-Artikolu 21)	Žieda ta' mizuri biex jittiehed self addizzjonali tal-RRF (l-Artikolu 14)
Il-Belġju	•	•	•	•
Il-Bulgarija				
Iċ-Ċekja	•	•	•	•
Id-Danimarka	•			
Il-Ġermanja			•	
L-Estonja	•	•	•	
L-Irlanda			•	
Il-Greċja	•		•	•
Spanja	•	•	•	•
Franza	•	•	•	
Il-Kroazja	•	•	•	•
L-Italja	•	•	•	
Ċipru	•	•	•	
Il-Latvja				
Il-Litwanja	•	•	•	•
Il-Lussemburgu		•		
L-Ungerija	•		•	•
Malta	•	•	•	
In-Netherlands	•		•	
L-Awstrija	•		•	
Il-Polonja	•	•	•	•
Il-Portugall	•	•	•	•
Ir-Rumanija				
Is-Slovenja	•	•	•	•
Is-Slovakkja	•	•	•	
Il-Finlandja		•		
L-Iżvezja	•	•		

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Appoġġ mhux ripagabbli rivedut taht l-RRF

Skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament RRF, l-Istati Membri jistgħu jaġġornaw l-RRPs tagħhom biex jinkludu l-kontribuzzjoni finanzjarja massima aġġornata ppubblikata fit-30 ta' Ġunju 2022. L-Istati Membri li għandhom kontribuzzjoni finanzjarja massima mnaqqsa jistgħu jirrevedu l-pjanijiet tagħhom kif xieraq. L-Istati Membri li għandhom kontribuzzjoni finanzjarja massima akbar jistgħu jużaw dawn ir-riżorsi addizzjonali biex jiffinanzjaw l-investimenti u r-riformi inklużi fil-pjanijiet riveduti tagħhom jew fil-kapitolu tar-REPowerEU. It-Tabella 6 hawn taht tipprovdi harsa ġenerali lejn il-bidla tal-Istati Membri fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont l-Artikolu 18.

Tabella 6: Bidla fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont l-Artikolu 18 tar-Regolament RRF

	Bidla fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont l-Artikolu 18 (f'EUR, prezzijiet kurrenti)
Il-Belġju	-1 400 569 368
Il-Bulgarija	-578 533 524
Iċ-Ċekja	603 614 884
Id-Danimarka	-122 251 741
Il-Ġermanja	2 405 023 531
L-Estonja	-106 027 582

	Bidla fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont l-Artikolu 18 (f'EUR, prezżijiet kurrenti)
L-Irlanda	-74 597 916
Il-Greċja	-343 234 449
Spanja	7 701 317 190
Franza	-1 919 823 196
Il-Kroazja	-785 114 933
L-Italja	143 242 804
Ċipru	-90 187 539
Il-Latvja	-128 150 411
Il-Litwanja	-125 059 297
Il-Lussemburgu	-10 834 458
L-Ungerija	-1 363 094 805
Malta	-58 127 595
In-Netherlands	-1 253 935 169
L-Awstrija	289 454 205
Il-Polonja	-1 330 690 569
Il-Portugall	1 633 096 593
Ir-Rumanija	-2 119 187 698
Is-Slovenja	-285 970 648
Is-Slovakkja	-322 838 535
Il-Finlandja	-263 289 938
L-Iżvezja	-107 279 840

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Self taht l-RRF

Biex jiffinanzjaw investimenti u riformi ġodda inklużi fil-kapitolu tar-REPowerEU, l-Istati Membri jistghu jibbenefikaw ukoll mill-kundizzjonijiet ta' finanzjament favorevoli hafna tas-self tal-RRF, li kellhom jitolbu sal-31 ta' Awwissu 2023. It-Tabella 7 hawn taht tippovdi harsa ġenerali lejn it-talbiet (inkluż l-ammont ta' self) ipprezentati mill-Istat Membru sal-iskadenza legali. Din l-informazzjoni ġiet kondiviza wkoll mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill fl-1 ta' Settembru 2023.

Tabella 7: Self mitlub mill-Istati Membri sal-31 ta' Awwissu 2023

	Ammont ta' self impenjat taht l-ewwel RRP (f'EUR, prezżijiet kurrenti)	Ammont ta' self addizzjonali mitlub b'reviżjoni tal-RRPs (f'EUR, prezżijiet kurrenti)	Ammont ta' self totali li ghandu jiġi impenjat* (f'EUR, prezżijiet kurrenti)	Li jintlaħaq jew jinqabez il-limitu massimu ta' 6,8 % tal-ING
Il-Belġju		264 200 000	264 200 000	Le
Il-Bulgarija				Le
Iċ-Ċekja		818 100 000	818 100 000	Le
Id-Danimarka				Le
Il-Ġermanja				Le
L-Estonja				Le
L-Irlanda				Le
Il-Greċja	12 727 538 920	5 000 000 000	17 727 538 920	Iva
Spanja		84 267 050 000	84 267 050 000	Le
Franza				Le
Il-Kroazja		4 442 508 187	4 442 508 187	Iva
L-Italja	122 601 810 400		122 601 810 400	Iva
Ċipru	200 320 000		200 320 000	Le
Il-Latvja				Le
Il-Litwanja		1 722 000 000	1 722 000 000	Le

	Ammont ta' self impenjat taht l-ewwel RRP (f'EUR, prezzijiet kurrenti)	Ammont ta' self addizzjonali mitlub b'revizjoni tal-RRPs (f'EUR, prezzijiet kurrenti)	Ammont ta' self totali li ghandu jigi impenjat* (f'EUR, prezzijiet kurrenti)	Li jintlahaq jew jinqabez il-limitu massimu ta' 6,8 % tal-ING
Il-Lussemburgu				Le
L-Ungerija		3 920 000 000	3 920 000 000	Le
Malta				Le
In-Netherlands				Le
L-Awstrija				Le
Il-Polonja	11 506 500 000	23 034 803 518	34 541 303 518	Iva
Il-Portugall	2 699 000 000	3 191 756 353	5 890 756 353	Le
Ir-Rumanija	14 942 153 000		14 942 153 000	Iva
Is-Slovenja	705 370 000	587 000 000	1 292 370 000	Le
Is-Slovakkja				Le
Il-Finlandja				Le
L-Iżvezja				Le
EU 27	165 382 692 320	127 247 418 058	292 630 110 378	

Nota: *It-talbiet ghal self ipprezentati sal-31 ta' Awwissu 2023 ghad iridu jigu vvalutati mill-Kummissjoni f'konformita' mal-Artikolu 19 tar-Regolament RRF u l-pjanijiet riveduti li ghandhom jigu approvati mill-Kunsill. Ghalhekk, din it-tabella taghti biss stampa preliminari ta' x'jista' jkun l-ammont totali ta' self impenjat skont l-RRF.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Skont ir-REPowerEU, l-Istati Membri se jkun jistghu jirchievu prefinanzjament f'zewg segmenti, bejn l-2023 u l-2024. Dan se jkun possibbli wara l-prezentazzjoni tal-kapitolu tar-REPowerEU, dment li s-CIDs rilevanti jigu adottati mill-Kunsill sal-31 ta' Dicembru 2023. Ghall-mizuri inkluzi fil-kapitolu tar-REPowerEU, l-Istati Membri se jkun jistghu jitolbu prefinanzjament sa 20 % tas-sorsi ta' finanzjament addizzjonali tar-REPowerEU mill-kwoti tas-Sistema ghall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (Emissions Trading System, "ETS") u t-trasferimenti mir-Rizerva ta' Aggustament ghall-Brexit (Brexit Adjustment Reserve, "BAR"), iz-zieda fl-allokkazzjoni taht l-RRF kif aggornata sa Gunju 2022, u taht il-komponent tas-self tal-RRF li jifdal.

2.5. Is-sitwazzjoni kurrenti dwar il-finanzjament tal-RRF

Is-sitwazzjoni kurrenti tal-Finanzjament ta' NextGenerationEU

Taht NextGenerationEU, il-Kummissjoni tista' tigbor sa EUR 806,9 biljun bejn nofs l-2021 u l-2026 permezz tal-hrug ta' bonds tal-UE. Dan jaghmel lill-UE wahda mill-akbar emittenti ta' dejn iddenominat f'euro f'dan il-perjodu. Minkejja l-volatilita' tas-suq matul l-ahhar sena, il-Kummissjoni setghet tissodisfa fil-hin l-impenji kollha taghha ta' zborz skont NextGenerationEU u tkompli ssegwi l-objettivi taghha li tigbor il-fondi fis-swieq b'mod effettiv u efficjenti.

F'Gunju 2022, il-Kummissjoni habbret il-pjan ta' finanzjament taghha ghall-perjodu minn Lulju sal-ahhar ta' Dicembru 2022. F'konformita' ma' dan il-pjan ta' finanzjament, il-Kummissjoni gabret EUR 50 biljun addizzjonali f'finanzjament fit-tul ghal NextGenerationEU, ikkomplementati minn hrug fuq terminu qasir ta' Kambjali tal-UE. Il-bonds mahruqa kienu tahlita ta' bonds konvenzjonali u ekolojici, b'rispett shih tal-qafas ta' bonds ekolojici tan-NextGenerationEU. Dawn it-tranzazzjonijiet gabu l-ammont pendenti

totali tal-bonds tan-NextGenerationEU għal EUR 171 biljun, li minnhom EUR 36,5 biljun ingabru bil-ħruġ ta' bonds ekoloġiċi. L-ammont totali ta' Kambjali tal-UE pendenti fl-aħħar ta' Diċembru kien ta' EUR 17-il biljun²⁸.

F'Diċembru 2022, il-Kummissjoni habbret il-pjan ta' finanzjament tagħha għall-perjodu ta' bejn Jannar u l-aħħar ta' Ġunju 2023, li kien magħmul minn operazzjonijiet ta' finanzjament fit-tul sa EUR 80 biljun. Eventwalment, inħarġu EUR 78 biljun f'Bonds tal-UE, b'maturità medja ta' madwar 14-il sena. Fl-ewwel nofs tal-2023, il-Kummissjoni harġet ukoll Kambjali tal-UE ta' 3 u 6 xhur permezz ta' rkanti darbtejn fi-x-xahar biex tissodisfa l-ħtiġijiet ta' finanzjament fuq terminu qasir, b'EUR 17,9 biljun f'Kambjali tal-UE pendenti fl-aħħar ta' Ġunju 2023. Intużaw 12-il irkant biex jinħarġu 24 Kambjala tal-UE, b'daqqs medju ta' madwar EUR 1 biljun kull wieħed.

Wara dan il-ħruġ ta' suċċess, l-UE setgħet tkompli l-finanzjament bla xkiel tal-RRPs tal-Istati Membri permezz ta' żborżi f'waqthom tar-rikavati. Il-Kummissjoni għamlet l-iżborżi kollha lill-Istati Membri taħt l-RRF hekk kif kienu dovuti, bħala medja fi żmien 6 ijiem tax-xogħol wara l-awtorizzazzjoni tal-iżborż. Ma kien hemm l-ebda dewmien.

Qafas tal-Bonds Ekoloġiċi

Fl-2020, il-Kummissjoni habbret li 30 % tal-bonds tan-NextGenerationEU (NGEU) se jinħarġu bħala bonds ekoloġiċi. Dan juri l-impenn tal-Kummissjoni għal finanzjament sostenibbli, billi gābet assi ekoloġiku ġdid bi klassifikazzjoni għolja u likwidu fis-suq, biex tat aċċess għal investimenti ekoloġiċi għal firxa wiesgħa ta' investituri, u saħħet ir-rwol tal-Unjoni Ewropea u tal-euro fis-swieq tal-finanzi sostenibbli.

Ir-rikavati tal-bond ekoloġiku tan-NextGenerationEU jiffinanzjaw is-sehem tan-nefqa rilevanti għall-klima fl-RRF. Kull Stat Membru għandu jalloka mill-inqas 37 % tal-valur totali tal-RRP nazzjonali tiegħu għal investimenti u riformi rilevanti għall-klima. L-Istati Membri qabzu din il-mira, bin-nefqa klimatika stmata li issa tammonta għal madwar 40 %.

Il-Kummissjoni harġet l-ewwel bond ekoloġiku tagħha tan-NextGenerationEU f'Ottubru 2021. Permezz ta' dan il-bond ta' 15-il sena, il-Kummissjoni gābret EUR 12-il biljun, li jagħmilha l-akbar tranżazzjoni ta' bonds ekoloġiċi fid-dinja sal-lum.

In-nefqa tal-bonds ekoloġiċi tan-NextGenerationEU s'issa hija relatata prinċipalment mal-effiċjenza enerġetika (47,6 % tal-infiq allokati) u t-trasport u l-infrastruttura nodfa (42 %). L-adattament għat-tibdil fil-klima huwa t-tielet l-akbar kategorija ta' nefqa (b'5,6 % tal-infiq) fost disa' kategoriji ta' nfiq li għalihom jistgħu jiġu allokati r-rikavati mill-bonds ekoloġiċi tan-NextGenerationEU.

²⁸ Il-Bonds tal-UE huma l-istrument ta' finanzjament ewlieni tal-Kummissjoni skont l-approċċ ta' finanzjament unifikat tagħha. Dawn għandhom maturitajiet ta' 3 snin u aktar. Il-Kummissjoni toħroġ Bonds tal-UE b'maturitajiet referenzjarji (3, 5, 7, 10, 15, 20, 25, 30 sena) biex jiġi implimentat il-pjan ta' finanzjament tagħha. Il-Kummissjoni bdiet toħroġ il-Kambjali tal-UE, titoli b'maturità iqsar ta' inqas minn sena, f'Settembru 2021. Il-programm tal-Kambjali tal-UE jagħti aktar flessibilità lill-Kummissjoni bħala emittent, u qed jappoġġa l-likwidità tat-titoli tagħha. Il-Kambjali tal-UE għandhom maturitajiet ta' bejn 3 u 6 xhur

2.6. Kontrolli u awditjar fl-implimentazzjoni tal-RRF

L-RRF huwa strument ibbażat fuq il-prestazzjoni. Il-pagamenti mill-Kummissjoni lill-Istati Membri huma bbażati fuq l-ilhuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u l-miri predefiniti stabbiliti fl-RRPs. Għal kull RRP, is-CID tistabbilixxi s-sett assoċjat ta' stadji importanti u miri u l-ammont rilevanti għal kull pagament rateali. B'riżultat ta' dan, il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti skont l-RRF huma bbażati biss fuq l-ilhuq sodisfaċenti tal-istadji importanti u tal-miri. L-Istati Membri huma l-benefiċjarji tal-fondi tal-RRF, li, ladarba jiġu żborżati, jidhlu fil-baġit nazzjonali.

Il-qafas ta' kontroll tal-RRF huwa mfassal għan-natura unika tal-RRF bhala programm ta' nfiq tal-UE u huwa mibni fuq żewġ pilastru ewlenin: minn naħa waħda, il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet, li huma r-responsabbiltà ewlenija tal-Kummissjoni, u min-naħa l-oħra l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, li r-responsabbiltà għaliha hija prinċipalment tal-Istati Membri iżda li fuqhom il-Kummissjoni twettaq ukoll kontrolli speċifiċi.

Il-Kummissjoni kompliet issahhah ir-robustezza tal-qafas ta' kontroll tal-RRF, inkluża l-hidma tal-awditjar tagħha. Ir-riżultati u l-osservazzjonijiet tal-awditjar ma jidentifikawx riskji kritiċi jew għoljin li jikkwalifikaw id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni pprovduta mid-Direttur Ġenerali tad-DĠ ECFIN fir-Rapport Annwali tal-Attività tiegħu²⁹, li jkopri l-RRF.

Kontrolli fuq il-legalità u r-regolarità tal-impenji u l-pagamenti

L-ambjent ta' kontroll tal-Kummissjoni jinkludi żewġ saffi: kontrolli *ex ante* qabel ma jsir il-pagament u awditi *ex post* minn hemm 'il quddiem.

Meta talba għall-pagament tiġi ppreżentata minn Stat Membru, il-Kummissjoni tivvaluta fil-kontroll *ex ante* l-ilhuq sodisfaċenti ta' kull stadju importanti u mira indikati bhala lesti mill-Istat Membru. Biex jiġi vverifikat jekk l-istadji importanti u l-miri ntlahqux b'mod sodisfaċenti, l-evidenza pprovduta mill-Istat Membru tiġi vvalutata minn timijiet ddedikati ta' pajjizi mill-Kummissjoni kollha. Il-Kummissjoni tista' titlob informazzjoni addizzjonali u tista' tiddeċiedi li twettaq kontrolli addizzjonali sabiex tikseb l-aċċertament komplementari meħtieġ fuq l-ilhuq tal-istadji importanti u tal-miri qabel ma tagħmel il-pagament. Jekk xi wħud mill-istadji importanti u l-miri ma jintlahqux b'mod sodisfaċenti, il-pagament jista' jiġi sospiż parzjalment.

Fl-2022, il-Kummissjoni vvalutat 13-il talba għall-pagament inklużi 366 stadju importanti u mira u kkonkludiet li l-istadji importanti u l-miri kollha kienu ntlahqu b'mod sodisfaċenti. B'riżultat ta' dan, ma kienet meħtieġa l-ebda sospensjoni jew tnaqqis tal-pagamenti fl-2022.

²⁹ Ir-Rapport Annwali tal-Attività 2022 – Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji, disponibbli fuq https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2022-economic-and-financial-affairs_en

Il-Kummissjoni twettaq ukoll awditi *ex post* ibbażati fuq ir-riskju dwar l-istadji importanti u l-miri biex tikseb assigurazzjoni addizzjonali li l-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru kienet korretta. F'konformità mal-istrategija tal-awditjar tagħha, għall-2022 il-Kummissjoni wettqet seba' awditi *ex post* dwar l-istadji importanti u l-miri fir-rigward tal-ewwel talbiet għall-pagament ipprezentati minn Franza, l-Italja, il-Portugall, il-Kroazja u r-Rumanija kif ukoll it-tieni talba għall-pagament ipprezentata mill-Kroazja u minn Spanja. Abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju, ix-xogħol tal-awditjar kopra l-15-il stadju importanti u mira kollha identifikati bhala ta' "riskju għoli" u 12 identifikati bhala ta' "riskju medju". Fl-2023, qed jitwettqu seba' awditi ohrajn għal talbiet għall-pagamenti mill-Awstrija, miċ-Ċekja, mid-Danimarka, mill-Greċja, mil-Lussemburgu, mis-Slovakkja u minn Spanja. Abbażi tar-rapporti finali tal-awditjar maħruġa s'issa, il-Kummissjoni kkonkludiet li l-istadji importanti u l-miri awditjati ntlahqu b'mod sodisfaċenti. Kieku l-Kummissjoni qieset *ex post* li stadju importanti jew mira ma ntlahqux b'mod sodisfaċenti, hija kienet tibda korrezzjonijiet finanzjarji biex tirkupra l-parti mhux dovuta tal-pagament li jkun sar.

Kontrolli biex tiġi żgurata protezzjoni adegwata tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, bil-mod preskritt mill-Artikolu 22 tar-Regolament RRF

Kull Stat Membru jrid jistabilixxi u jzomm sistemi ta' kontroll effettivi u effiċjenti u jiehu azzjoni xierqa biex jiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Kull Stat Membru kellu jagħti dettalji dwar is-sistema nazzjonali ta' kontroll tiegħu fl-RRP nazzjonali tiegħu u dawn is-sistemi jistgħu jiġu vvalutati mill-Kummissjoni bhala "adegwati" (A) jew "insuffiċjenti" (C). Kieku l-arrangamenti proposti mill-Istat Membru ġew ivvalutati bhala insuffiċjenti, il-pjan ma kienx jiġi approvat. Meta vvalutat il-hames RRP's approvati fl-2022, wara l-adozzjoni tar-rapport annwali preċedenti, il-Kummissjoni kkonkludiet li dawn kellhom sistema ta' kontroll adegwata, bħal dawk tat-22 RRP l-ohrajn. Kif kien il-każ fil-valutazzjonijiet preċedenti, il-Kummissjoni identifikat ukoll xi nuqqasijiet f'kull wiehed mill-hames RRP's ivvalutati b'mod pozzittiv fl-2022 u talbet lill-Istati Membri kkonċernati jieħdu miżuri ta' rimedju addizzjonali billi jzidu stadji importanti speċifiċi dwar l-awditjar u l-kontroll fl-RRP's rispettivi tagħhom. L-istadji importanti u l-miri korrispondenti huma inklużi fl-Anness tas-CID u jridu jintlahqu qabel ma jkun jista' jsir kwalunkwe pagament regolari. Malli tirċievi t-talba għall-pagament korrispondenti, il-Kummissjoni tivvaluta l-ilhuq sodisfaċenti ta' dawn l-istadji importanti speċifiċi dwar l-awditjar u l-kontroll u tanalizza d-dikjarazzjonijiet ta' ġestjoni u s-sommarji tal-awditjar ipprezentati.

Barra minn hekk, u f'konformità mal-istrategija tal-awditjar tagħha, il-Kummissjoni twettaq awditi tas-sistema li jibbażaw fuq l-informazzjoni disponibbli fil-Kummissjoni u s-sommarji tal-awditjar u d-dikjarazzjonijiet ta' ġestjoni pprezentati mill-Istati Membri, flimkien mat-talbiet għall-pagament tagħhom. Fil-kuntest tal-awditi tas-sistema, il-Kummissjoni tivverifika l-proċeduri fis-sehħ fl-Istati Membri biex tipprevjeni, tidentifika u tikkoreġi l-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitt ta' interess, kif ukoll il-finanzjament doppju. Dan jinkludi wkoll iċċekkjar ibbażat fuq ir-riskju tas-sistemi biex tingabar u tinhażen *data* dwar il-benefiċjarji, il-kuntratturi, is-sottokuntratturi u s-sidien benefiċjarji. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tirkupra fondi jew tniedi korrezzjonijiet finanzjarji jekk ikunu ġew identifikati frodi, korruzzjoni jew kunflitt ta' interess u ma jkunux ġew korretti mill-Istati Membri jew

f'każ li l-Istati Membri jikkommettu ksur serju tal-obbligi inklużi fil-ftehimiet ta' finanzjament u ta' self.

Il-Kummissjoni wettqet 16-il awditu tas-sistema fl-2022³⁰ u 11 oħrajn fl-2023 s'issa³¹, u fejn rilevanti harġet rakkomandazzjonijiet bi skadenzi stretti ta' implimentazzjoni, u se tkun awditjat l-Istati Membri kollha mill-inqas darba sal-aħhar tal-2023. Fil-kuntest ta' dawn l-awditi, il-Kummissjoni tiċċekkja wkoll li s-sistemi tal-Istati Membri generalment jipprevedu, u jiċċekjaw, il-konformità mar-regoli tal-UE u dawk nazzjonali, fosthom elementi speċifiċi tal-proċedura ta' akkwist pubbliku u r-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat. B'segwitu għar-rakkomandazzjonijiet mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri, il-Kummissjoni intensifikat aktar il-ħidma tal-awditjar tagħha biex tinkludi, pereżempju, awditi tas-sistema aktar immirati meta u fejn jinstabu dgħufijiet jew riskji.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed twettaq ukoll **awditi fuq ix-xogħol li sar mill-awtoritajiet nazzjonali tal-awditjar fl-Istati Membri.** L-objettiv ta' dawn l-awditi tal-konformità huwa li tiġi vvalutata l-affidabbiltà tal-ħidma mwettqa fil-livell nazzjonali, kemm fir-rigward tal-awditi fuq l-istadji importanti u l-miri kif ukoll l-awditi mwettqa fuq is-sistemi nazzjonali ta' kontroll biex tiġi żgurata l-konformità mar-regoli tal-UE u dawk nazzjonali u l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE.

2.7. Sensibilizzazzjoni dwar l-implimentazzjoni u t-trasparenza tal-RRP

Djalogu interistituzzjonali u skambji

Il-Kummissjoni ilha tinvolvi ruħha mill-qrib mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill mill-bidu tal-implimentazzjoni tal-RRF. Il-Kummissjoni tkompli tikkondividi mingħajr dewmien l-RRPs kollha u l-pjanijiet immodifikati ppreżentati mill-Istati Membri, kif ukoll il-valutazzjonijiet preliminari kollha tat-talbiet għall-pagament, kemm mal-Parlament Ewropew kif ukoll mal-Kunsill fuq termini ugwali. Dan jiżgura fluss trasparenti ta' informazzjoni b'livell għoli ta' involviment bejn l-istituzzjonijiet matul il-fażi ta' implimentazzjoni.

Fir-rigward tal-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni qed torganizza skambji regolari biex tiddiskuti suġġetti orizzontali li jikkonċernaw l-RRF. Mit-twaqqif tal-RRF, il-Kummissjoni giet mistiedna u pparteċipat fi 11-il Djalogu dwar l-Irkupru u r-Reżiljenza ta' livell għoli. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinvolvi ruħha b'mod regolari mal-Membri tal-Parlament Ewropew fil-Grupp ta' Ħidma permanenti tal-Kumitati kongunti ECON-BUDG u ħadet sehem b'kolloxx fi 32 laqgħa. Barra minn hekk, il-Kummissjoni hija mistiedna fuq bażi regolari f'diversi kumitati oħrajn biex tiskambja fehmiet dwar kwistjonijiet relatati mal-RRF,

³⁰ Li jkopru l-Bulgarija, Ċipru, iċ-Ċekja, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, il-Greċja, l-Irlanda, l-Italja, il-Latvja, Malta, il-Polonja, is-Slovakkja, is-Slovenja u Spanja.

³¹ Li jkopru l-Awstrija, il-Belġju, il-Kroazja, Franza, il-Ġermanja, l-Ungerija, l-Italja, il-Lussemburgu, il-Portugall, ir-Rumanija u l-Iżvezja.

inklużi l-kumitati REGI, CONT u ENVI. Il-Kummissjoni tippubblika l-preżentazzjonijiet kollha mogħtija fil-kuntest tal-Grupp ta' Hidma permanenti, fuq sit web apposta³².

Il-Kummissjoni stabbiliet ukoll grupp informali ta' esperti biex jiskambja mal-Istati Membri dwar l-implimentazzjoni tal-RRF u ta' spiss qed torganizza skambji ta' fehmiet u prattiki tajbin. Dan il-grupp huwa forum importanti biex jiġu diskussi fost l-esperti mill-Istati Membri kif ukoll l-aspetti trażversali tal-Kummissjoni dwar l-RRF. Is-sugġetti diskussi f'dan il-format juru varjetà kbira, li jvarjaw minn kwistjonijiet finanzjarji sa governanza u awditjar u kontroll, kif ukoll kwistjonijiet relatati ma' oqsma speċifiċi ta' politika. Bħala eżempju, id-19-il laqgħa f'Marzu 2023 kienet iddedikata biex tgħin lill-Istati Membri jinkludu u jintegraw *kunsiderazzjonijiet ta' ugwaljanza* fil-kapitolu tar-REPowerEU u fl-RRPs riveduti. Il-kwistjonijiet tal-kapaċità amministrattiva ġew indirizzati wkoll fl-20 laqgħa f'Mejju 2023 u se jiġu diskussi aktar f'laqgħa oħra skedata għall-ħarifa tal-2023. Il-grupp ta' esperti jiffacilita u jipromwovi l-iskambju ta' prattiki tajbin fir-rigward ta' ħafna elementi tal-implimentazzjoni tal-RRF. Il-Kummissjoni tippubblika d-dokumenti rilevanti kollha, bħal aġendi, minuti, rapporti, opinjonijiet, rakkomandazzjonijiet u oħrajn, fuq sit web apposta³³.

Sal-lum, il-Kummissjoni organizzat 21 laqgħa tal-grupp ta' esperti informali tal-RRF. F'Diċembru 2022, il-Kummissjoni organizzat l-ewwel laqgħa fiżika ta' ġurnata shiħa mal-esperti kollha mill-Istati Membri. F'din is-16-il laqgħa tal-grupp, l-Istati Membri ppreżentaw il-prattiki tajbin tagħhom dwar tliet sugġetti: (1) ir-rwol tal-awtorità ta' koordinazzjoni u l-governanza tal-implimentazzjoni tal-RRF, (2) l-involvement tal-partijiet ikkonċernati fit-tnejn u l-implimentazzjoni tal-RRPs, u (3) l-aspetti ta' komunikazzjoni u viżibbiltà tal-RRF. Laqgħa fiżika oħra tal-grupp ta' esperti hija mistennija fil-ħarifa tal-2023.

Rekwiżiti ta' komunikazzjoni u viżibbiltà

Fir-rigward ta' fondi oħrajn tal-Unjoni, l-Istati Membri huma obbligati jiżguraw li r-riċevituri tal-finanzjament tal-Unjoni taħt l-RRF jirrikonoxxu l-orijini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament. F'dan ir-rigward, l-Artikolu 34(2) tar-Regolament RRF, kif operazzjonalizzat mill-Artikolu 10 tal-Ftehimiet ta' Finanzjament bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri, jistabbilixxi għadd ta' rekwiżiti ta' komunikazzjoni u ta' viżibbiltà. Dawn jinkludu l-istabbiliment ta' strategija ta' komunikazzjoni, li turi, fejn applikabbli, l-emblema tal-UE bid-dikjarazzjoni ta' finanzjament xierqa u l-istabbiliment u ż-żamma ta' spazju tal-web uniku. Minkejja dawn l-obbligi ta' komunikazzjoni u ta' viżibbiltà, ir-riżultati ta' sħarriġ tal-Ewrobarometru tal-2022³⁴ juru li, filwaqt li hemm għarfien tajjeb fost iċ-ċittadini tal-UE dwar l-eżistenza tal-RRPs għall-pajjiżi tagħhom (b'differenzi bejn l-Istati Membri), ma hemmx għarfien biżżejjed li l-RRPs huma ffinanzjati (kompletament jew parzjalment) mill-UE. Dan juri l-ħtieġa li l-Istati Membri jzidu l-isforzi tagħhom. Il-Kummissjoni tkompli tiegħu sehem f'diskussjonijiet mal-Istati Membri biex tiżgura l-konformità mal-obbligi tagħhom. Il-konformità mar-rekwiżiti tal-komunikazzjoni hija wkoll sistematikament parti mill-awditi *ex post* tal-istadji importanti u tal-miri mwettqa mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni tipprovdi

³² [Informazzjoni pprovduta lill-Parlament Ewropew jew lill-Kunsill dwar il-Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza \(europa.eu\)](https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2653)

³³ [Registru ta' gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni u ta' entitajiet simili oħrajn \(europa.eu\)](https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2653)

³⁴ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2653>

gwiċċja lill-Istati Membri permezz ta' skambji bilaterali u permezz tan-network INFORM EU, li jgħaqqad flimkien il-komunikaturi mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni fil-fondi kollha tal-UE, inkluż l-RRF. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tkompli wkoll tipprovdi appoġġ lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tagħhom tal-istrateġiji ta' komunikazzjoni inklużi fl-RRPs. Tmien Stati Membri bħalissa qed jippartecipaw fi proġett appoġġat mit-TSI multinazzjonali dwar il-bini ta' kapaċitajiet għal komunikazzjoni effettiva dwar il-benefiċċji tal-RRPs.

Mappa interattiva tal-proġetti appoġġati mill-RRF

L-implimentazzjoni aċċellerata tal-RRF u t-twertiq effiċjenti tal-oġġettivi tagħha jirrikjedu livell għoli ta' trasparenza dwar il-funzjonament tagħha u dwar l-użu konkret tal-finanzjament tal-RRF mill-Istati Membri. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni tippubblika regolarment informazzjoni fuq is-sit web iddedikat għall-RRF³⁵ (fosthom dwar l-RRPs individwali fil-paġni ddedikati tal-pajjiżi³⁶) u stabbiliet it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza³⁷, li tipprovdi informazzjoni f'ħin reali dwar l-iżborzi u l-progress li jkun qed isir mill-Istati Membri, kif ukoll *data*, indikaturi u analiżijiet tematiċi addizzjonali.

Biex tkompli żżid il-viżibbiltà u t-trasparenza tal-RRF, il-Kummissjoni nediet mappa interattiva ta' proġetti³⁸ appoġġati mill-RRF f'kull Stat Membru. Il-mappa tipprovdi ħarsa ġenerali lejn ir-riformi u l-investimenti magħzula, tindika l-pożizzjoni ġeografika tagħhom u toffri informazzjoni dwar is-sitwazzjoni attwali tagħhom. Il-mappa tinkludi wkoll links għal riżorsi online li jipprovdu informazzjoni aktar iddettaljata, bħal siti web nazzjonali tal-RRF u, fejn disponibbli, is-siti web tal-proġetti speċifiċi ffinanzjati mill-RRF. Il-mappa tnediet uffiċjalment fil-31 ta' Marzu 2023. Din se tiġi aġġornata u ppopolata b'mod regolari b'informazzjoni addizzjonali dwar l-implimentazzjoni. L-ewwel aġġornament sar fl-24 ta' Mejju 2023, li għab l-għadd totali ta' proġetti muriġa f'dak il-punt għal aktar minn 430 madwar l-Istati Membri kollha.

Mappa tal-proġetti appoġġati mill-RRF

Riċevituri finali fl-RRF

³⁵ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_mt

³⁶ Il-paġni tal-pajjiżi ġew imġedda fid-19 ta' Settembru 2023 biex jirriflettur r-rwol li kellha l-RRF fl-implimentazzjoni tal-pjan REPowerEU kif ukoll biex jitqiesu bidliet oħrajn fl-RRPs tal-Istati Membri.

³⁷ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=mt

³⁸ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_mt#map

Ir-Regolament REPowerEU saħħah it-trasparenza rigward l-użu tal-fondi tal-RRF permezz tal-inklużjoni ta' obbligu ġdid għall-Istati Membri li jippubblikaw *data* dwar ir-riċevituri finali. Fil-kuntest tal-RRF, riċevitur finali huwa mifhum bħala l-aħħar entità li tirċievi fondi taħt l-RRF li ma hijiex kuntrattur jew sottokuntrattur, pereżempju, ċittadini, awtoritajiet reġjonali jew lokali, jew SMEs, u bħala tali tista' tkun jew persuna ġuridika jew fiżika. L-Artikolu 25a l-ġdid tar-Regolament RRF emendat jirrikjedi li l-Istati Membri joħolqu portal disponibbli għall-pubbliku u faċli biex jintuża fejn jippubblikaw *data* dwar il-100 riċevitur finali li jirċievu l-ogħla ammont ta' finanzjament għall-implimentazzjoni ta' miżuri taħt l-RRF, u li jaġġornaw dik id-*data* darbtejn fis-sena³⁹. Il-Kummissjoni mbaġħad tingħata l-kompitu li tiċċentralizza u tippubblika d-*data* flimkien mal-links għall-portali nazzjonali tal-Istati Membri dwar it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni pprovdiet gwida lill-Istati Membri biex tiffaċilita l-pubblikazzjoni ta' *data* dwar l-akbar 100 riċevitur finali u tiżgura l-komparabbiltà, il-konsistenza u t-trattament ugwali, anki fil-kuntest tal-20 u l-21 laqgħa tal-grupp ta' esperti informali għall-implimentazzjoni tal-RRF. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw dwar kwalunkwe miżura inkluża fl-RRP fejn diġà kien hemm żborż lil riċevitur finali, irrispettivament minn jekk l-Istat Membru jkunx diġà ppreżenta talba għall-pagament u jkun irċieva finanzjament taħt il-Faċilità, peress li l-Istati Membri jirċievu pagamenti regolari *ex post* ladarba l-Kummissjoni tkun ivvalutat li l-istadji importanti u l-miri rilevanti jkunu ntaħqu b'mod sodisfaċenti. Sabiex jiġu żgurati l-konsistenza u l-koerenza fil-preżentazzjoni tad-*data* dwar it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza, il-Kummissjoni talbet ukoll lill-Istati Membri jipprovdu *data* strutturata permezz tal-ghodda tal-IT tagħha għall-RRF, FENIX u mudell iddedikat.

Sal-lum, 15-il Stat Membru pprovdew *data* dwar il-100 riċevitur finali li jirċievu l-ogħla ammont ta' finanzjament għall-implimentazzjoni ta' miżuri fl-RRPs tagħhom, u din id-*data* ġiet ippubblikata wkoll fuq it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza⁴⁰. Fil-gwida tagħha dwar l-RRPs fil-kuntest tar-REPowerEU ippubblikata fi Frar 2023, il-Kummissjoni ssuġġeriet li l-ewwel eżerċizzju ta' rapportar ta' informazzjoni jseħh b'mod parallel mar-rapportar biannwali ta' April 2023. Hafna Stati Membri segwew din il-gwida u diġà ppubblikaw *data* dwar l-akbar 100 riċevitur finali fuq il-portali nazzjonali tagħhom. Mis-16-il Stat Membru li pprovdew *data*, il-maġġoranza (12-il Stat Membru, jiġifieri l-Awstrija, il-Kroazja, Ċipru, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, l-Ungerija, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Portugall, is-Slovakkja, is-Slovenja, l-Iżvezja) ppubblikaw id-*data* fuq il-portali nazzjonali tagħhom u ppreżentaw *data* strutturata lill-Kummissjoni, filwaqt li tliet Stati Membri (l-Estonja, il-Finlandja u l-Polonja) ppubblikaw id-*data* fuq il-portal nazzjonali tagħhom. Peress li l-Istati Membri kollha għandhom l-obbligu li jippubblikaw u jaġġornaw id-*data* darbtejn fis-sena, mid-dhul fis-seħh tar-Regolament REPowerEU fl-1 ta' Marzu 2023, huwa mistenni

³⁹ Ir-Regolament jispeċifika wkoll liema informazzjoni għandha tiġi ppubblikata mill-Istati Membri, jiġifieri l-isem shih tar-riċevitur, in-numru tal-VAT jew ta' identifikazzjoni tat-taxxa (jew identifikatur uniku differenti) fil-każ ta' persuna ġuridika, l-ammont riċevut u l-miżuri assoċjati li għalihom ir-riċevitur ikun irċieva finanzjament.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html?table=finalRecipientByCountry

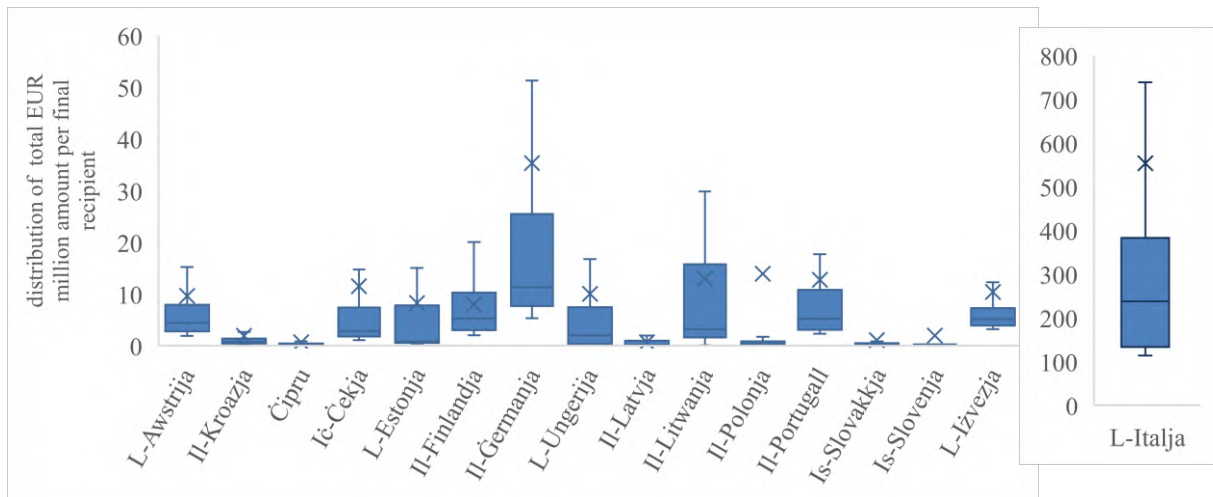
li l-Istati Membri li jifdal se jsegwu u jipubblikaw *data* dwar l-akbar 100 riċevitur finali taħt l-RRP tagħhom fl-2023.

Il-Kummissjoni thegħeġ lill-Istati Membri li għadhom ma pprezentawx id-*data* dwar l-akbar 100 riċevitur finali biex jagħmlu dan minghajr dewmien sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti legali tar-Regolament u biex jiżguraw it-trasparenza meħtieġa dwar ir-riċevituri tal-fondi tal-RRF.

L-analiżi tad-*data* dwar l-akbar riċevituri finali f’kull Stat Membru tista’ tipprovdi għarfien u tagħlimiet siewja għall-implimentazzjoni tal-RRF. Id-*data* tippermetti trasparenza mtejba fir-rigward ta’ fejn il-flussi ta’ finanzjament tal-RRF u l-impatt tal-RRF fuq il-post, u tkompli tikkomplementa d-*data* diġà disponibbli dwar l-implimentazzjoni tal-RRPs, pereżempju, rigward l-istadji importanti u l-miri milħuqa u l-iżborzi għal kull pilastru.

Id-daqs tal-pagamenti lill-akbar 100 riċevitur finali jvarja b’mod sinifikanti fost dawk l-Istati Membri fejn id-*data* hija disponibbli. Dan huwa spjegat mill-allokkazzjoni u min-natura eteroġena tal-RRPs tal-Istati Membri differenti. L-ogħla ammont riċevut minn riċevitur finali elenkat huwa ta’ aktar minn EUR 20 biljun, filwaqt li l-inqas ammont huwa ta’ EUR 2 450. Il-valur medju tal-ammonti kollha riċevuti huwa ta’ kwazi EUR 49 miljun u l-valur medjan huwa ferm aktar baxx b’madwar EUR 3 miljun. F’kull Stat Membru, tista’ tiġi osservata varjetà simili fir-rigward ta’ kif il-finanzjament tal-RRF huwa mifrux fost l-akbar 100 riċevitur finali u l-ogħla u l-inqas ammonti rispettivi riċevuti (ara l-Illustrazzjoni 11).

Illustrazzjoni 11: Il-firxa tal-akbar riċevituri finali għal kull Stat Membru⁴¹⁴²

Sors: Kalkolu tal-Kummissjoni Ewropea stess ibbażat fuq id-*data* tar-riċevituri finali pprovduta mill-Istati Membri

⁴¹ Il-boxplot turi l-medjan, żewġ hinges u żewġ whiskers ta’ distribuzzjoni varjabbli kontinwa. Il-hinges ta’ isfel u ta’ fuq jikkorrispondu għall-ewwel u għat-tielet kwartili (il-25 u l-75 percentili). Il-whiskers ta’ fuq (ta’ isfel) jestendu mill-hinge għall-akbar valur mhux aktar minn 1,5 (l-aktar) mill-medda interkwartili (IQR). Barra minn hekk, il-markaturi medji huma inkluzi biex jindikaw il-firxa tad-distribuzzjoni.

⁴² Minhabba l-allokkazzjoni finanzjarja akbar tagħha skont l-RRF, il-100 riċevitur finali li jriċievu l-ogħla ammonti skont l-RRP Taljan irċevew ammonti li huma ferm akbar minn dawk tal-Istati Membri l-oħrajn fejn id-*data* hija disponibbli. Għalhekk, u sabiex tiżied il-leggibilità tal-illustrazzjoni, ir-riċevituri finali skont il-pjan Taljan jintwerew separatament.

Il-maġġoranza tal-akbar 10 riċevituri finali huma entitajiet pubbliċi, u l-miżuri li rċevew finanzjament tal-RRF għalihom huma mifruxa relattivament b'mod ugwali fil-pilastru tal-politika tal-RRF. Skont l-estimi tal-Kummissjoni, bħala medja kwazi żewġ terzi tal-akbar 10 riċevituri finali huma entitajiet pubbliċi u madwar 27 % huma entitajiet privati (in-natura tar-riċevituri finali li jifdal hija mhallta)⁴³. B'mod ġenerali, is-sehem tal-fondi riċevuti mill-akbar 10 riċevituri finali f'kull Stat Membru (fis-16-il Stat Membru fejn id-*data* hija disponibbli) jirrappreżenta 12,7 % tal-fondi kollha tal-RRF riċevuti minn dawn is-16-il Stat Membru. Meta wieħed iħares speċifikament lejn l-entitajiet privati fost l-akbar 10 riċevituri, is-sehem tal-fondi li rċevew jirrappreżenta madwar 1,9 % tal-fondi tal-RRF kollha ta' dawn is-16-il Stat Membru. Minbarra dawn ir-riċevituri, hemm ħafna aktar investimenti u skemi li għandhom fil-mira tagħhom lill-SMEs b'mod aktar speċifiku fl-RRPs kollha. Analizi tal-miżuri assoċjati li r-riċevituri finali rċevew finanzjament għalihom tista' tipprovdi wkoll indikazzjoni ċara dwar liema għanijiet ta' politika u setturi wesgħin kienu appoġġati mill-finanzjament taħt l-RRF. Id-*data* disponibbli⁴⁴ għall-akbar 100 riċevitur finali turi li l-miżuri assoċjati huma mifruxa fuq is-sitt pilastru ta' politika b'mod ġeneralment ibbilanċjat (ara l-Illustrazzjoni 12), li ssaħħa il-kunċett li l-RRF tipprovdi appoġġ lill-Istati Membri li jirrappreżenta rispons komprensiv u bbilanċjat għas-sitwazzjoni ekonomika u soċjali. Id-*data* disponibbli s'issa turi wkoll li l-akbar riċevituri finali taħt l-RRF kienu involuti l-aktar fl-implimentazzjoni ta' miżuri li jikkontribwixxu għat-tranzizzjoni diġitali, segwiti mill-qrib minn investimenti fi tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv, fil-koeżjoni soċjali u territorjali u investimenti ekoloġiċi, li turi l-importanza li l-Istati Membri taw biex jixprunaw l-irkupru ekonomiku u soċjali wara l-kriżi tal-COVID-19 kif ukoll biex iħeġju l-ekonomiji, is-soċjetajiet u l-amministrazzjonijiet pubbliċi tal-UE għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, f'komplementarjetà mal-fondi tal-politika ta' koeżjoni⁴⁵.

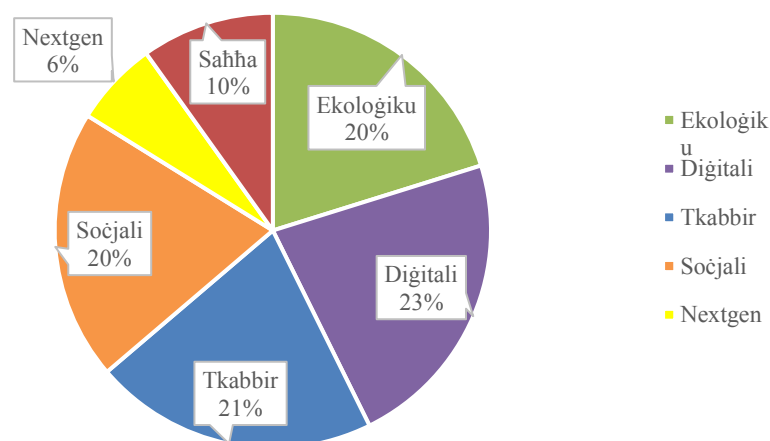
*Illustrazzjoni 12: Il-kontribuzzjoni tal-ammonti riċevuti u l-miżuri assoċjati li l-akbar 100 riċevitur finali jirċievu appoġġ għas-sitt pilastru ta' politika*⁴⁶

⁴³ Skont l-Artikolu 25a tar-Regolament RRF emendat, l-Istati Membri ma humiex meħtieġa jipprovdu *data* li tidistingwi bejn ir-riċevituri finali li huma entitajiet pubbliċi jew privati. Iċ-ċifri pprezentati hawn huma bbażati fuq l-estimi tal-Kummissjoni stess.

⁴⁴ Din teskludi *data* dwar ir-riċevituri finali fl-Estonja, fil-Finlandja u fil-Polonja, fejn *data* strutturata marbuta mal-pilastru ta' politika u l-oqsma ta' politika relatati ma tkunx saret disponibbli għall-Kummissjoni.

⁴⁵ Il-politika ta' koeżjoni tkopri tipi simili ta' investimenti, li joperaw f'sinergija mal-RRF. Sa mill-bidu tal-pandemija, il-politika ta' koeżjoni żborżat EUR 217,3 biljun biex tappoġġa, fost l-oħrajn, it-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali u biex ittejjeb ir-reziljenza tal-Istati Membri.

⁴⁶ Dawn iċ-ċifri huma bbażati fuq il-metodoloġija tal-ittaggjar tal-pilastru żviluppata għat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza, fejn kull miżura fl-RRPs tiġi attribwita għal qasam ta' politika primarju u sekondarju biex jiġi rifless li l-miżuri jistgħu jikkontribwixxu għal aktar minn objettiv ta' politika wieħed. Is-sitt pilastru ta' politika huma: it-tranzizzjoni ekoloġika; it-trasformazzjoni diġitali; it-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv; il-koeżjoni soċjali u territorjali; ir-reziljenza tas-saħħa u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali; politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss.

Sors: Kalkolu tal-Kummissjoni Ewropea stess ibbażat fuq id-*data* tar-riċevituri finali pprovduta mill-Istati Membri

L-akbar pagamenti huma marbuta ma' proġetti infrastrutturali, id-digitalizzazzjoni u l-mobbiltà, filwaqt li r-riċevituri finali hafna drabi rċevew appoġġ finanzjarju għal miżuri fl-edukazzjoni u investimenti oħrajn fil-kapital uman. L-akbar ammonti ta' finanzjament li r-riċevituri finali rċevew f'dawk l-Istati Membri fejn id-*data* hija disponibbli huma relatati ma' investimenti fl-infrastruttura u s-servizzi territorjali, il-gvern elettroniku u s-servizzi pubbliċi diġitali, u l-mobbiltà sostenibbli, li jirrappreżentaw oqsma ta' politika fejn l-investimenti huma tipikament kbar u aktar għaljin. Meta jitqies l-għadd ta' miżuri assoċjati minflok is-somom riċevuti, jirrizulta li l-akbar 100 riċevitur finali hafna drabi rċevew finanzjament tal-RRF għall-implimentazzjoni ta' miżuri fl-oqsma tal-edukazzjoni ġenerali, vokazzjonali u għolja, tal-gvern elettroniku u tas-servizzi pubbliċi diġitali, tal-kapital uman fid-digitalizzazzjoni u tal-effiċjenza enerġetika. Dan jirrifletti l-enfasi li hafna Stati Membri taw fil-pjanijiet tagħhom għal miżuri ta' edukazzjoni u taħriġ u għal titjib tal-ħiliet u taħriġ mill-ġdid lill-impjegati, lill-persuni qiegħda u lill-popolazzjoni usa' għat-tranzizzjoni diġitali, kif ukoll biex ikomplu t-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali.

B'harsa 'l quddiem, il-Kummissjoni se tkompli tirrevedi d-*data* disponibbli biex tkun tista' tiegħu tagħlimiet mehuda għall-implimentazzjoni tal-Faċilità. Id-*data* mill-akbar 100 riċevitur se tintuża wkoll biex tikkontribwixxi għall-mappa interattiva msemmija hawn fuq dwar il-proġetti tal-RRF.

Avvenimenti Annwali tal-RRF

L-Avvenimenti Annwali huma l-mument ewlieni ta' komunikazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-RRF fil-livell nazzjonali. Ir-rekwizit li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jkollhom attivitajiet ta' komunikazzjoni kongunti dwar il-finanzjament tal-RRF huwa stabbilit fl-Artikolu 34 tar-Regolament RRF u fl-Artikolu 10 tal-Ftehimiet ta' Finanzjament. Dawn l-avvenimenti jlaqqgħu flimkien istituzzjonijiet ewlenin, partijiet ikkonċernati (inklużi shab soċjali u rappreżentanti tas-soċjetà ċivili) u riċevituri ta' appoġġ tal-RRF, fost l-oħrajn, biex jiddiskutu l-progress fl-implimentazzjoni tad-diversi proġetti proposti mill-Istati Membri

fl-RRPs nazzjonali tagħhom. L-Uffiċċji ta' Kollegament tal-Parlament Ewropew (EPLOs) fl-Istati Membri, ir-rappreżentanti nazzjonali tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) u l-Kumitat tar-Regjuni (KtR) huma mistiedna wkoll jipparteċipaw f'dawn l-avvenimenti.

Sal-1 ta' Settembru 2023, sehew 22 Avveniment Annwali fi 22 Stat Membru. Il-kooperazzjoni dwar il-komunikazzjoni tal-RRF hija stabbilita sew bejn l-Uffiċċjali tas-Semestru Ewropew fir-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni u l-amministrazzjonijiet nazzjonali. L-isforzi kongunti fl-organizzazzjoni tal-Avvenimenti Annwali ma' rappreżentanti ta' livell għoli tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni jżidu l-viżibbiltà tal-RRF. Dawn l-avvenimenti jipprovdu opportunitajiet eċċellenti għall-involviment tal-istampa, u b'hekk iwessgħu l-udjenza lil hinn mill-partijiet ikkonċernati regolari u jipprovdu hidma biex jintlaħqu aktar nies. Fil-fatt, il-biċċa l-kbira tal-avvenimenti ġew trażmessi wkoll b'mod dirett b'registrazzjonijiet tal-avvenimenti, kif ukoll b'materjal ieħor ta' komunikazzjoni, disponibbli fil-paġni tal-pajjiżi individwali fuq is-sit web iddedikat għall-RRF u t-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza. Aktar avvenimenti huma previsti aktar tard fl-2023 u s-sena d-dieħla hekk kif l-implimentazzjoni tal-RRPs, inklużi l-kapitoli tar-REPowerEU li għadhom kif ġew adottati, timxi 'l quddiem.

Konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati

L-Istati Membri hadu approċċi differenti għall-konsultazzjoni tal-partijiet ikkonċernati fil-kuntest tat-thejjija u l-implimentazzjoni tal-RRPs rispettivi tagħhom. Ir-Regolament RRP jirrikjedi li l-Istati Membri jipprovdu, bħala parti mill-RRPs tagħhom, sommarju tal-konsultazzjonijiet imwettqa mill-partijiet ikkonċernati, inklużi s-sħab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili kif ukoll l-awtoritajiet lokali u reġjonali. Ir-Regolament RRF rivedut jirrikjedi li l-Istati Membri jipprovdu sommarju ulterjuri tal-eżitu tal-proċess ta' konsultazzjoni mwettaq mal-partijiet ikkonċernati, inklużi l-awtoritajiet lokali u reġjonali, dwar il-miżuri inklużi fil-kapitolu tar-REPowerEU. Is-sommarju għandu jinkludi wkoll deskrizzjoni ta' kif id-disinn tal-miżuri tar-REPowerEU qies il-feedback riċevut u indikazzjoni ta' kif se jkompli jitqies matul l-implimentazzjoni. B'mod ġenerali, il-partijiet ikkonċernati kkondividew feedback eteroġenu dwar il-proċessi ta' konsultazzjoni fil-livell nazzjonali mal-Kummissjoni, li jvarja minn konsultazzjonijiet regolari u granulari għal oħrajn aktar limitati. L-awtoritajiet lokali u reġjonali spiss sabu li l-involviment tagħhom fid-diversi miżuri ta' politika li jinsabu fil-programmi ma huwiex uniformi. Dan huwa parzjalment dovut għall-pass differenti tal-implimentazzjoni tar-riformi u l-investimenti u l-kumplessità u d-diversità tal-miżuri li jinsabu fl-RRPs f'xi Stati Membri. F'dan ir-rigward, l-inkluzjoni tal-kapitolu tar-REPowerEU hija tabilhaqq opportunità biex twitti t-triq għal involviment akbar tal-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inklużi s-sħab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili kif ukoll l-awtoritajiet lokali u reġjonali.

Fil-faži ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni ilha tappella u tkompli tistieden lill-Istati Membri kollha biex jinvolvu ruħhom b'mod attiv u effettiv mas-sħab soċjali, mal-awtoritajiet lokali u reġjonali u ma' partijiet ikkonċernati oħrajn, b'mod partikolari rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, permezz ta' skambji regolari. L-

implimentazzjoni tal-RRPs hija opportunità biex ikun hemm involviment ukoll fl-aġenda usa' ta' koordinazzjoni tal-politika ekonomika, tal-impjiegi, soċjali u tas-sostenibbiltà u se tikkontribwixxi biex jiġu identifikati b'mod komuni l-isfidi u jiġu ddefiniti s-soluzzjonijiet. L-involvement effettiv huwa tabilhaqq kruċjali peress li l-input u l-involvement tal-partijiet ikkonċernati se jgħinu biex jiġu żgurati s-solidità, is-suċċess u l-puntwalità tar-riformi u l-investimenti ppjanati. Barra minn hekk, l-atturi rilevanti involuti, li jservu bħala pjattaforma orizzontali biex jiskambjaw fehmiet dwar l-implimentazzjoni u jiżguraw kooperazzjoni mill-qrib. F'Jannar 2023, il-Kummissjoni ppubblikat Komunikazzjoni biex issaħħaħ id-djalogu soċjali fl-UE⁴⁷, kif ukoll proposta għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar ir-rwol tad-djalogu soċjali li għiet adottata mill-Kunsill fit-12 ta' Ġunju 2023. Ir-rakkomandazzjoni tistieden lill-Istati Membri jinvolvu sħab soċjali b'mod sistematiku, sinifikattiv u f'waqtu fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-politiki dwar l-impjiegi u daww soċjali u, meta rilevanti, tal-politiki ekonomiċi u pubbliċi oħrajn, anki fil-kuntest tas-Semestru Ewropew.

Komunikazzjoni mal-istampa

Il-Kummissjoni ilha tikkomunika b'mod estensiv dwar l-implimentazzjoni tal-RRF mal-istampa, sa mill-bidu tal-RRF. Il-Kummissjoni żgurat li tilhaq lill-korrispondenti nazzjonali u lill-ġurnalisti speċjalizzati biex tiżgura kopertura wiesgħa u fehim wiesa' mill-pubbliku ġenerali tal-kwistjonijiet ewlenin relatati mal-RRF u l-implimentazzjoni tagħha fil-prattika, bil-hruġ ta' aktar minn 200 sqarrija għall-istampa u materjal għall-istampa u l-organizzazzjoni ta' diversi konferenzi tal-istampa u laqgħat ta' informazzjoni teknika kemm fi Brussell kif ukoll fl-Istati Membri, bl-appoġġ tar-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni pprovdiet ukoll feedback estensiv u f'waqtu kemm bil-miktub kif ukoll bil-fomm lill-ġurnalisti nazzjonali u internazzjonali, fejn indirizzat l-interess għoli sostnut tagħhom fl-istrument.

Attivitajiet ta' komunikazzjoni addizzjonali tal-RRF mir-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni Ewropea fl-Istati Membri

Il-komunikazzjoni dwar il-benefiċċji tal-RRPs nazzjonali hija wkoll komplitu ewlieni ta' komunikazzjoni tar-Rappreżentanzi kollha tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Istati Membri. Minbarra l-“avvenimenti annwali”, bosta attivitajiet oħrajn ta' sensibilizzazzjoni huma implimentati f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Uffiċjali tas-Semestru Ewropew u ma' timijiet oħrajn fir-Rappreżentanzi. F'hafna każijiet ukoll, il-partijiet ikkonċernati, l-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali u sħab esterni oħrajn huma involuti fl-isforzi ta' komunikazzjoni. Fl-okkażjoni tad-diskussjonijiet pubbliċi u l-avvenimenti tal-media, l-impatt tal-RRPs nazzjonali fuq l-ekonomija u l-kwalità tal-ħajja għaċ-ċittadini huwa diskuss b'mod wiesa'.

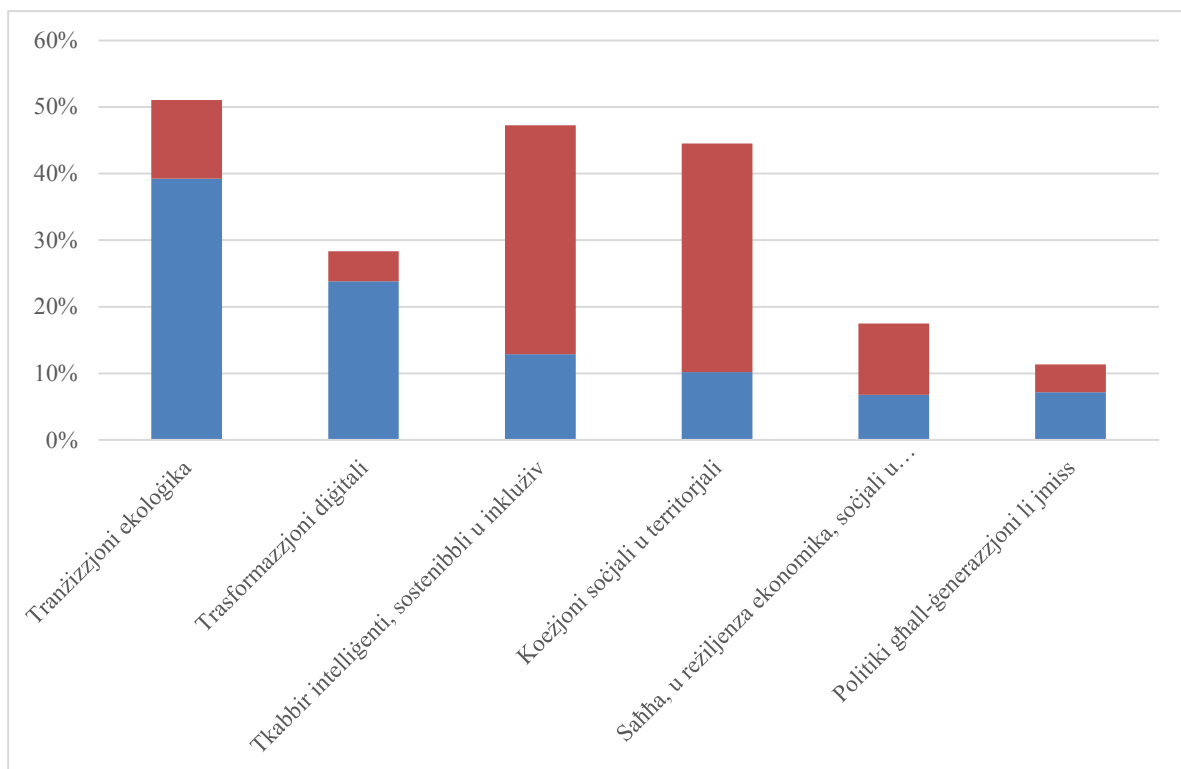
⁴⁷ Il-Komunikazzjoni *Insaħħu d-djalogu soċjali fl-Unjoni Ewropea: nisfruttaw il-potenzjal kollu tiegħu biex niksbu tranżizzjonijiet ġusti*, il-25 ta' Jannar 2023, COM/2023/40 final u proposta għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar it-tishih tad-djalogu soċjali fl-Unjoni Ewropea, il-25 ta' Jannar 2023, COM/2023/38 final.

3. Il-kontribut tal-Faċilità għall-Objettivi tal-RRF

Skont l-Artikolu 3 tar-Regolament RRF, ir-riformi u l-investimenti inklużi fl-RRPs għandhom jikkontribwixxu għas-sitt pilastri ta' politika⁴⁸ li jiddefinixxu l-ambitu tal-Faċilità, filwaqt li jqisu s-sitwazzjoni u l-isfidi speċifiċi tal-Istati Membri. Ir-Regolament RRF jirrikjedi wkoll li kull Stat Membru jiddedika mill-inqas 37 % tal-allokkazzjoni totali tal-RRP tiegħu għal miżuri li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u mill-inqas 20 % tal-allokkazzjoni totali għal objettivi diġitali, abbażi ta' estimu tal-kostijiet *ex ante* ta' dawn il-miżuri.

Il-Kummissjoni żviluppat metodoloġija biex tirrapporta dwar il-kontribuzzjoni ta' kull pjan għas-sitt pilastri tal-Faċilità, fejn kull (sotto)miżura għet ittaggjata taht qasam ta' politika primarju u wiehed sekondarju (skont lista ta' oqsma ta' politika stabbiliti mill-Kummissjoni) li huma assoċjati ma' wiehed mis-sitt pilastri, li jirrifletti li riforma jew investment jista' jkun relatat ma' diversi pilastri. Sa fejn ikun possibbli, ir-rapportar tal-pilastru huwa konsistenti ma' eżerċizzji oħrajn ta' taggjar (nefqa klimatika, diġitali, soċjali). Is-sehem tal-fondi tal-RRF li jikkontribwixxu għal kull pilastru tal-politika huwa illustrat fl-Illustrazzjoni 13.

Illustrazzjoni 13: Sehem tal-fondi tal-RRF li jikkontribwixxu għal kull pilastru tal-politika

⁴⁸ Is-sitt pilastri huma: (i) it-tranzizzjoni ekoloġika, (ii) it-trasformazzjoni diġitali, (iii) it-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv, inklużi l-koeżjoni ekonomika, l-impjiegi, il-produttività, il-kompetittività, ir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni, u suq intern li jiffunzjona tajjeb b'intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) b'saħħithom, (iv) il-koeżjoni soċjali u territorjali, (v) is-saħħa, u r-reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali bil-ghan li, *inter alia*, jizjeddu t-tnejn għall-kriżijiet u l-kapaċità ta' rispons għall-kriżijiet, u (vi) l-politiki għall-generazzjoni li jmiss, it-tfal u ż-zgħazagh, bħall-edukazzjoni u l-hiliet.

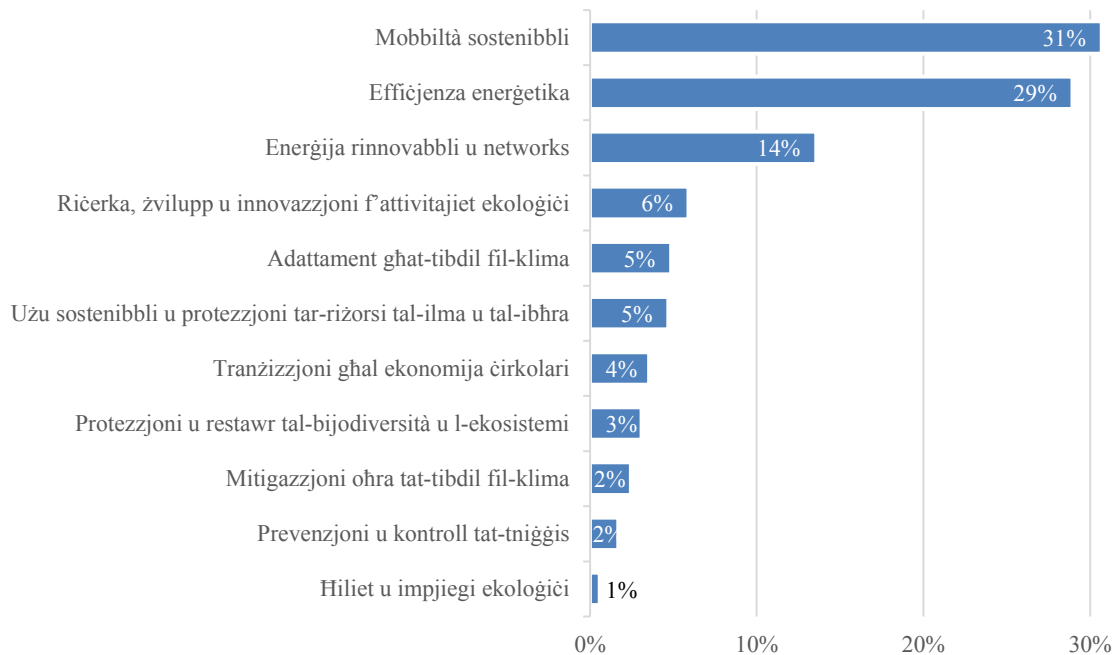
Nota: Kull miżura tikkontribwixxi għal tnejn mis-sitt pilastru ta' politika, għalhekk il-kontribuzzjoni totali għall-pilastru kollha murija f'din iċ-ċart tammonta għal 200 % tal-fondi tal-RRF allokati lill-Istati Membri. Il-perċentwali murija għall-kontribuzzjoni għall-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika u tat-trasformazzjoni diġitali huma differenti mill-perċentwali murija għall-kontribuzzjoni għall-oġġettivi klimatiċi u diġitali; dawn tal-ahhar huma kkalkolati skont metodoloġija differenti (iddettaljata fl-Annessi VI u VII tar-Regolament RRF). Il-partijiet (t'isfel) ta' kulur blu jirrappreżentaw daww il-miżuri li gew ittaggjati u assenjati lill-pilastru bħala qasam ta' politika primarju, filwaqt li l-partijiet (ta' fuq) ta' kulur ahmar jirrappreżentaw miżuri ttaggjati bħala qasam ta' politika sekondarju.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza

3.1. Kontribuzzjoni tal-Facilità għat-tranzizzjoni ekoloġika (jiġifieri l-Pilastru 1)

L-RRF se tgħin biex jintlahqu l-miri tal-UE biex jitnaqqsu l-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra b'mill-inqas 55 % sal-2030 u biex tintlaħaq in-newtralità klimatika sal-2050. Il-miżuri appoġġati mill-RRF qed jikkontribwixxu biex tintlaħaq l-ambizzjoni klimatika tal-UE billi jipromwovu l-mobbiltà sostenibbli, iżidu l-effiċjenza enerġetika u jipromwovu użu oġġha ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli. Dawn se jiżguraw ukoll il-progress lejn l-adattament għat-tibdil fil-klima u oġġettivi ambjentali oħrajn bħat-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja, il-promozzjoni tal-ekonomija ċirkolari jew ir-restawr u l-protezzjoni tal-bijodiversità. Total ta' EUR 254 biljun⁴⁹ – jew 50 fil-mija tal-allokkazzjoni totali tal-Istati Membri s'issa – għet iddedikata għal miżuri li jikkontribwixxu għall-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika, li jista' jinqasam fi 11-il qasam ta' politika (ara l-Illustrazzjoni 14)⁵⁰.

Illustrazzjoni 14: Analizi tan-nefqa li tappoġġa t-tranzizzjoni ekoloġika, għal kull qasam ta' politika

Nota: Din iċ-ċart turi analizi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem ġenerali tal-pjan ittaggat taht dan il-pilastru ta' politika.

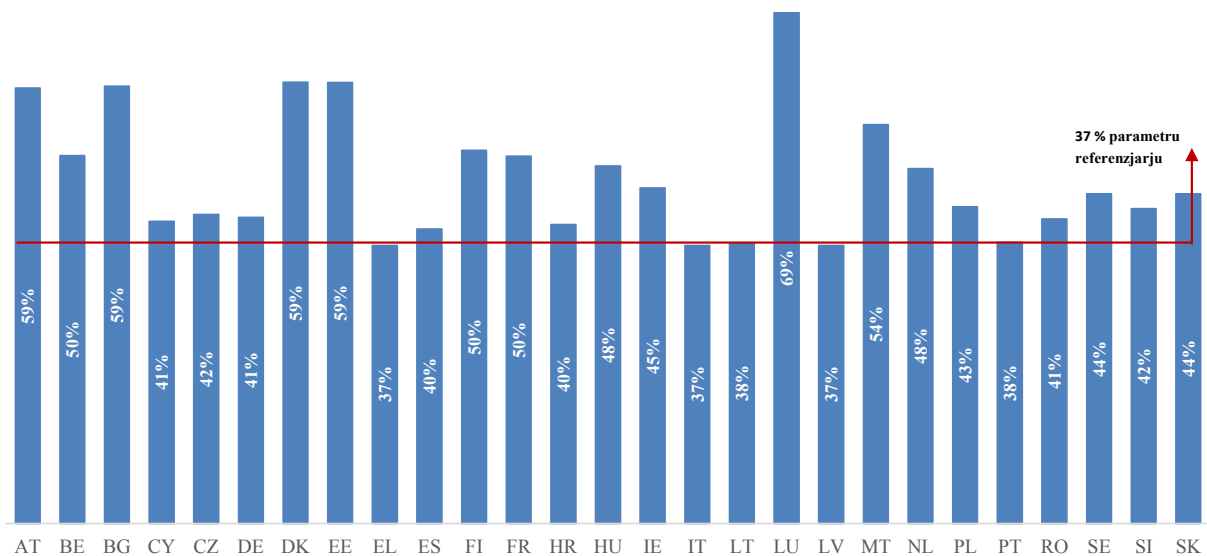
⁴⁹ Fit-taqsimha 3, ir-referenzi għall-ammonti ta' EUR iddedikati għal miżuri li jikkontribwixxu għall-pilastru tal-RRF huma bbażati fuq in-nefqa stmata *ex ante*.

⁵⁰ Din l-illustrazzjoni turi n-nefqa stmata bbażata fuq il-metodoloġija tal-ittagjar tal-pilastru għat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza u tikkorrispondi għall-miżuri allokati għall-pilastru tat-tranzizzjoni Ekoloġika bħala pilastru primarju jew sekondarju.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza.

Ir-riformi u l-investimenti li jappoġġaw l-oġġettivi klimatiċi fl-RRPs tal-Istati Membri qabzu l-mira ta' 37 % tal-allokkazzjoni totali stabbilita fir-Regolament RRF (Illustrazzjoni 15). In-nefqa totali stmata fuq il-klima fil-pjanijiet adottati tammonta għal EUR 204 biljun, li tirrappreżenta madwar 40 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjanijiet kif ikkalkolata skont il-metodoloġija tal-ittaggjar klimatiku⁵¹.

Illustrazzjoni 15: Kontribuzzjoni għall-oġġettivi klimatiċi bħala sehem tal-allokkazzjoni tal-RRP

Nota: L-RRPs kellhom jispeċifikaw u jiġġustifikaw sa liema punt kull miżura tikkontribwixxi bis-shih (100 %), parzjalment (40 %) jew ma għandha l-ebda impatt (0 %) fuq l-oġġettivi klimatiċi. Il-kontribuzzjonijiet għall-oġġettivi klimatiċi ġew ikkalkolati bl-użu tal-Annessi VI u VII tar-Regolament RRF, rispettivament. Il-kombinazzjoni tal-koeffiċjenti mal-estimi tal-kostijiet ta' kull miżura tippermetti l-kalkolu sa liema punt il-pjanijiet jikkontribwixxu għall-miri klimatiċi.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza.

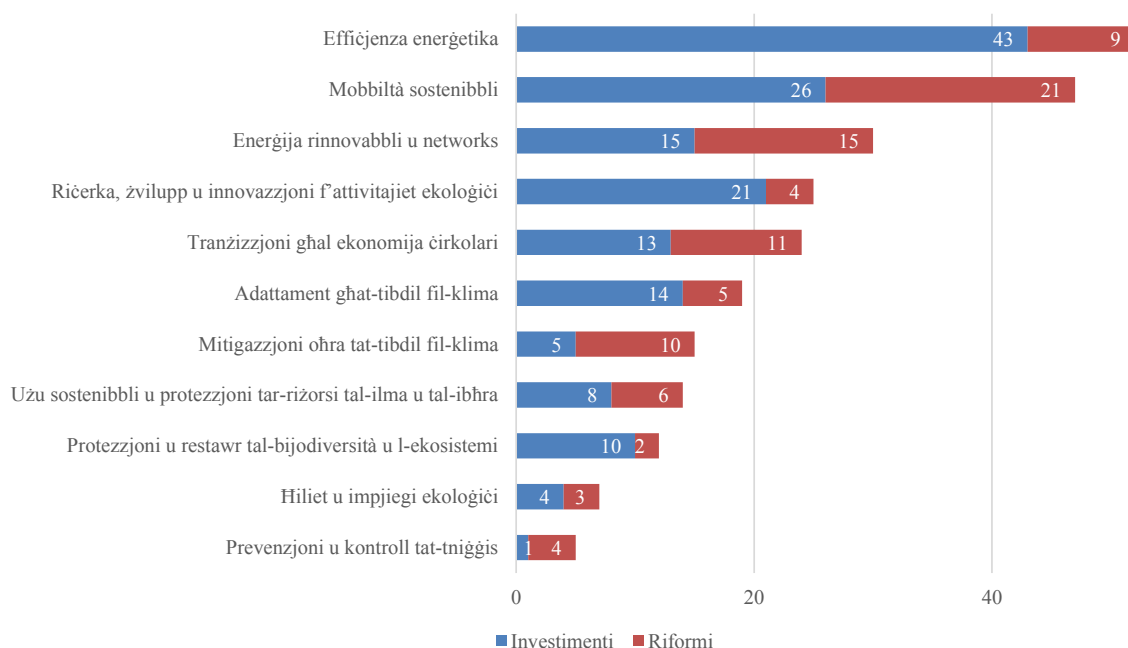
Ms-705 stadji importanti u miri li ntlahqu⁵² b'mod sodisfaċenti s'issa, 261 jikkontribwixxu għall-pilastru 1, inklużi l-246 stadju importanti u mira li ntlahqu b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022, jiġifieri mill-ahhar rapport annwali tal-RRF. Mill-1 ta' Marzu 2022, sar l-aktar progress fl-oqsma ta' politika tal-effiċjenza enerġetika (63 stadju importanti u mira ssodisfati fi 52 miżura mill-1 ta' Marzu 2022), tal-mobbiltà sostenibbli (60 stadju importanti u mira f'47 miżura), u tal-enerġija rinnovabbli u n-networks

⁵¹ L-RRPs kellhom jispeċifikaw u jiġġustifikaw sa liema punt kull miżura tikkontribwixxi bis-shih (100 %), parzjalment (40 %) jew ma għandha l-ebda impatt (0 %) għall-oġġettivi klimatiċi, bl-użu tal-Anness VI tar-Regolament RRF. Il-kombinazzjoni tal-koeffiċjenti mal-estimi tal-kostijiet ta' kull miżura tippermetti l-kalkolu sa liema punt il-pjanijiet jikkontribwixxu għall-mira klimatika. Jekk joghġbok innota li l-kontribuzzjoni għall-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika hija oghla mill-kontribuzzjoni għall-oġġettivi klimatiċi kif iddefiniti fl-Anness VI tar-Regolament RRF, peress li l-metodoloġija jvarjaw. Id-differenzi jinholqu prinċipalment minhabba li l-miżuri koperti kollha jitqiesu li jikkontribwixxu b'100 % tal-kost stmat tagħhom għall-pilastru, filwaqt li xi whud jikkontribwixxu biss b'40 % tal-kost stmat tagħhom għall-oġġettivi klimatiċi kif iddefiniti fl-Anness VI tar-Regolament. Barra minn hekk, il-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika jinkludi wkoll koeffiċjenti għall-oġġettivi ambjentali li huma usa' mill-oġġettivi klimatiċi skont l-Anness VI tar-Regolament RRF.

⁵² Stadju importanti u mira jistgħu jikkontribwixxu għal aktar minn pilastru wiehed.

(40 stadju importanti u mira fi 30 miżura) meta jitqiesu l-oqsma ta' politika primarji u sekondarji (l-Illustrazzjoni 16). Il-biċċa l-kbira tal-istadji importanti u tal-miri huma l-ewwel pass fl-implimentazzjoni ta' miżuri li jikkontribwixxu għat-tranzizzjoni ekoloġika. Ftit eżempji ta' miżuri fil-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika implimentati mill-1 ta' Marzu 2022 huma ppreżentati fil-kaxxa ta' hawn taht.

Illustrazzjoni 16: L-ghadd ta' miżuri fil-pilastru 1 bi stadji importanti u miri milhuqa b' mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika

Riformi

- **Is-Slovakkja** approvat leġislazzjoni biex ittejjeb il-ġestjoni tal-iskart fis-settur tal-konstruzzjoni u tad-demolizzjoni.
- **Il-Greċja** introduċiet riforma biex tissimplifika u tiddigitalizza l-qafas ta' liċenzjar għall-enerġija rinnovabbli u għaddiet liġi biex timplimenta s-sistema ta' Garanziji tal-Originari li tappoġġa l-enerġija rinnovabbli għall-unitajiet domestiċi.
- **Id-Danimarka** introduċiet riforma li tinvolvi tassazzjoni oġġla fuq l-emissjonijiet ta' gassijiet serra li tagħti inċentiv għal emissjonijiet aktar baxxi min-negozji Daniżi kif ukoll għal tnaqqis fit-taxxa li jrawwem investimenti ekoloġiċi.

Investimenti

- **Il-Bulgarija** introduċiet investimenti biex tappoġġa servizzi tat-trasport pubbliku ekoloġiċi u effiċjenti kif ukoll riforma biex tkompli t-tranzizzjoni lejn enerġija

ekoloġika. L-RRF tipprovdi EUR 110,5 miljun għall-kostruzzjoni ta' parti mil-linja 3 tal-metro ta' Sofija, għal tul totali ta' 3 km li jkopru tliet stazzjonijiet, li se tipprovdi servizz ta' trasport pubbliku nadif, rapidu u effiċjenti lill-passiġġieri b'konnessjonijiet intermodali. L-investiment huwa mistenni li jippermetti t-trasport ta' medja ta' 7,6 miljun passiġġier fis-sena mill-2026 u li jwassal għal tnaqqis fil-gassijiet serra u fit-tiġġis tal-arja.

Stazzjon tal-Università Medika fuq il-linja 3 tal-Metro

Drittijiet tal-awtur: Awtoritajiet Bulgari

- **Iċ-Ċekja** investiet fit-trasport sostenibbli billi lestiet proġetti ta' sikurezza fit-toroq u fil-ferroviji u billi rrinovat il-pontijiet u l-mini ferrovjarji.
- **Il-Kroazja** introduċiet investimenti għall-bini u r-rinnovazzjoni tan-networks pubbliċi tal-provvista tal-ilma.
- **Spanja** stabbiliet mekkaniżmi biex tappoġġa l-investimenti biex jintużaw sorsi tal-enerġija rinnovabbli fil-binjiet u fil-proċessi industrijali u biex tappoġġa inizjattivi mwettqa mill-komunitajiet tal-enerġija.

Mobbiltà Sostenibbli

Il-miżuri li jappoġġaw il-mobbiltà sostenibbli jirrappreżentaw madwar terz tan-nefqa klimatika ffinanzjata mill-Faċilità, u b'hekk jikkostitwixxu l-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika l-aktar appoġġat (31 % tal-allokkazzjoni jew EUR 79,4 biljun). Dawn il-miżuri jikkonsistu, fost l-oħrajn, f'investimenti f'vetturi b'emissjonijiet zero jew baxxi, f'investimenti fl-iżvilupp tat-trasport pubbliku urban, u f'investimenti fl-infrastruttura għall-iċċargjar. L-investimenti fil-modernizzazzjoni tal-infrastruttura ferrovjarja, inkluż ix-xiri ta' vetturi ferrovjarji moderni, jikkostitwixxu l-maġġoranza tal-finanzjament bi EUR 42 biljun. Xi RRP's jinkludu wkoll riformi ambizzjużi mmirati lejn l-istabbiliment ta' reġimi ta'

tassazzjoni jew it-tibdil tal-ambjent regolatorju bil-għan li jippermettu t-tnedija ta' mobbiltà b'emissjonijiet zero. Ir-riformi jindirizzaw il-qafas regolatorju ġenerali u jinkludu strategiji biex jappoġġaw il-mobbiltà urbana sostenibbli u t-trasport kollettiv. Il-pjanijiet jinkludu wkoll riformi li jintroduċu l-kompetizzjoni fis-servizzi portwarji u jirrifirmaw is-settur marittimu u l-passaġġi fuq l-ilma interni.

Effiċjenza Enerġetika

L-effiċjenza enerġetika tirrappreżenta 29 % tal-infiq totali taht il-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika (b'kost totali ta' EUR 72,8 biljun). L-Istati Membri inkludew fil-pjanijiet tagħhom investimenti kbar fir-rinnovazzjonijiet tal-enerġija ta' binjiet privati u pubbliċi u investimenti fil-kostruzzjoni ta' binjiet ġodda effiċjenti ħafna fl-użu tal-enerġija. Il-maġġoranza tal-investimenti jikkonċernaw l-effiċjenza enerġetika tal-binjiet residenzjali (b'EUR 31 biljun), li tipikament jimmiraw lejn tnaqqis fil-konsum tal-enerġija primarja ta' 30 % jew aktar. Lil hinn mill-binjiet, l-investimenti f'setturi oħrajn se jgħinu d-dekarbonizzazzjoni tal-proċessi tal-produzzjoni fl-SMEs, fl-intrapriži akbar u fis-sistemi tat-tishin distrettwali, pereżempju, billi jippromwovu l-integrazzjoni ta' teknoloġiji aktar nodfa u aktar effiċjenti għall-proċessi tal-manifattura u l-produzzjoni ċentralizzata tas-sħana (b'EUR 7 biljun). Għal dan il-għan, xi RRP's jinkludu wkoll riformi biex jiġu indirizzati l-ostakli għall-effiċjenza enerġetika, bħal emendi għall-qafas regolatorju jew l-armonizzazzjoni ta' mekkaniżmi ta' appoġġ permezz ta' punti uniċi ta' servizz.

Enerġija Rinnovabbli u Networks

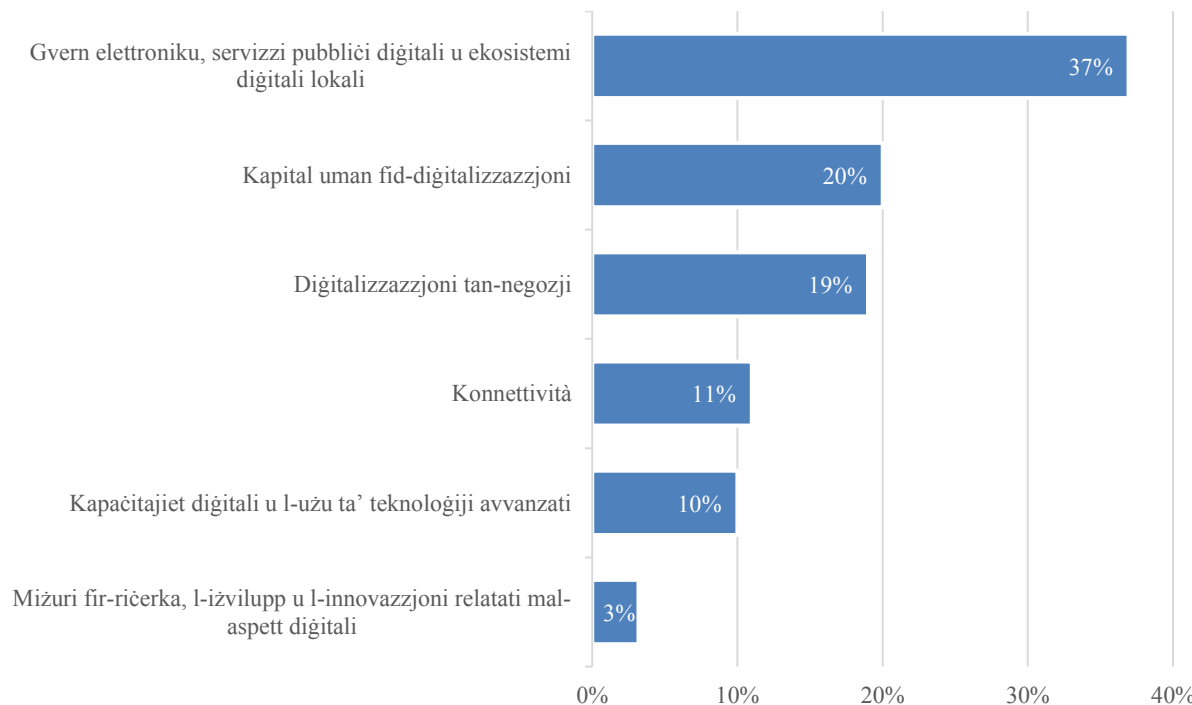
Kollox ma' kollox, in-nefqa totali stmata f'enerġija nadifa – enerġija rinnovabbli u networks – tirrappreżenta 14 % tal-infiq totali taht il-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika (b'kost totali ta' EUR 35,3 biljun). Hafna RRP's jinkludu miżuri ddedikati għall-enerġija nadifa, bħall-investimenti fil-ġenerazzjoni tal-enerġija rinnovabbli, kemm f'teknoloġiji rinnovabbli diġà maturi kif ukoll f'soluzzjonijiet innovattivi. Madwar żewġ terzi tal-investment globali f'dan il-qasam se jintefaq fuq teknoloġiji rinnovabbli (EUR 24 biljun), bl-ammont li jifdal ikun allokat għal investimenti f'networks u infrastruttura tal-enerġija (EUR 11-il biljun). Iz-żieda fis-sehem tal-enerġija rinnovabbli tirrikjedi wkoll agenda ta' riforma ambizzjuża. Għal dan il-għan, ir-riformi inkluzi fil-pjanijiet għandhom l-għan li joħolqu ambjent regolatorju stabbli u sinerġiji xierqa bejn l-investment pubbliku u privat, jissimplifikaw il-proċeduri amministrattivi u jadottaw skemi ta' appoġġ ġodda jew jestendu dawk ezistenti.

3.2. Kontribuzzjoni tal-Faċilità għat-trasformazzjoni diġitali (jiġiferi l-Pilastru 2)

L-RRF tipprovdi kontribuzzjoni sinifikanti għat-trasformazzjoni diġitali fl-Unjoni. Il-pjanijiet ikopru firxa ta' miżuri, inkluz l-użu ta' infrastrutturi diġitali tal-ġenerazzjoni li jmiss u teknoloġiji avvanzati, l-iżvilupp tal-ħiliet diġitali għall-popolazzjoni u l-forza tax-xoġhol, u appoġġ għad-diġitalizzazzjoni tal-intrapriži kif ukoll tas-servizzi pubbliċi. Total ta' EUR 144

biljun se jikkontribwixxi għall-pilastru tat-trasformazzjoni diġitali, u se jitqassam bejn l-oqsma ta' politika diġitali kif muri fl-Illustrazzjoni 17⁵³.

Illustrazzjoni 17: Analizi tan-nefqa li tappoġġa t-trasformazzjoni diġitali għal kull qasam ta' politika

Nota: Din iċ-ċart turi analizi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem ġenerali tal-pjan ittagġjat taht dan il-pilastru ta' politika.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

Ir-riformi u l-investimenti li jappoġġaw l-oġġettivi diġitali fl-RRPs tal-Istati Membri qabzu l-mira ta' 20 % tal-allokkazzjoni totali stabbilita fl-RRF (l-Illustrazzjoni 18). S'issa, in-nefqa diġitali stmata totali fil-pjanijiet tikkorrispondu għal EUR 130 biljun, madwar 26 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjanijiet, kif ikkalkolata skont il-metodoloġija tal-ittagġjar diġitali⁵⁴.

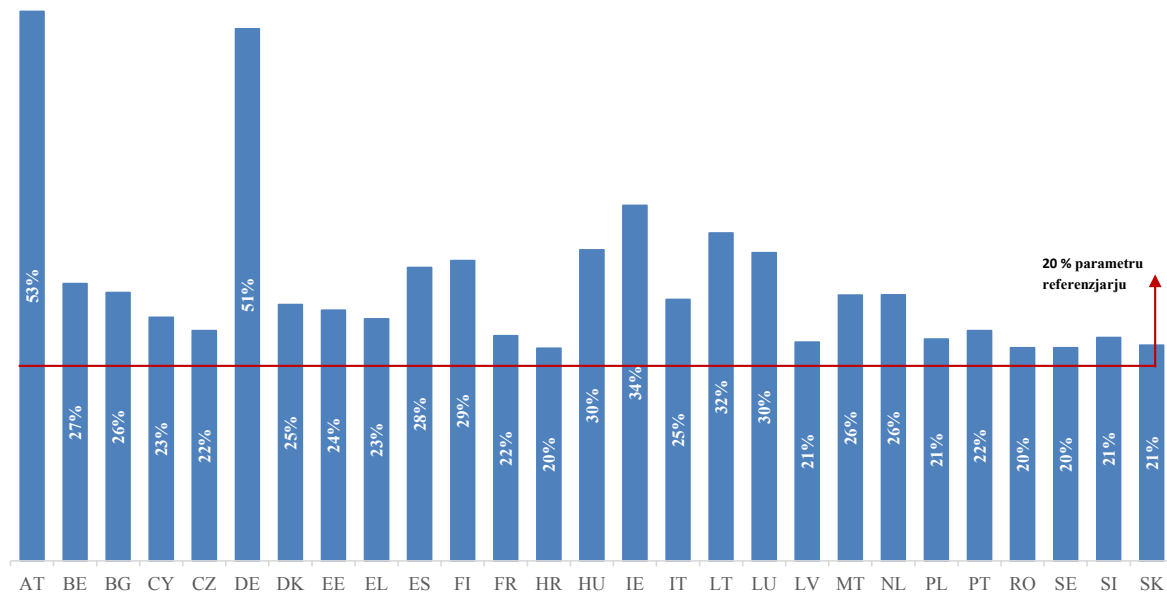
Fost is-705 stadji importanti u mira li ntlahqu b'mod sodisfaċenti s'issa, 184 stadju importanti u mira jikkontribwixxu għall-pilastru 2, inklużi 178 stadju importanti u mira milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022. L-aktar progress li sar fl-oqsma ta' politika tal-gvern elettroniku, tas-servizzi pubbliċi diġitali u tal-ekosistemi diġitali lokali (85 stadju importanti u mira milhuqa fi 72 miżura mill-1 ta' Marzu 2022), tal-kapital uman fid-diġitalizzazzjoni (40 stadju importanti u mira fi 30 miżura), u d-diġitalizzazzjoni tan-negozju (29 stadju importanti u mira f'20 miżura) (l-Illustrazzjoni 19). Xi eżempji minn talbiet għall-

⁵³ Din l-illustrazzjoni turi n-nefqa stmata bbażata fuq il-metodoloġija tal-ittagġjar tal-pilastru għat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza u tikkorrispondu għall-miżuri allokkati għall-pilastru tat-Trasformazzjoni diġitali " bhala pilastru primarju jew sekondarju.

⁵⁴ L-RRPs kellhom jispeċifikaw u jiġġustifikaw sa liema punt kull miżura tikkontribwixxi bis-sħiħ (100 %), parzjalment (40 %) jew ma għandha l-ebda impatt (0 %) għall-oġġettivi diġitali, bl-użu tal-Anness VII tar-Regolament RRF. Il-kombinazzjoni tal-koeffiċjenti mal-estimi tal-kostijiet ta' kull miżura tippermetti l-kalkolu sa liema punt il-pjanijiet jikkontribwixxu għall-mira diġitali.

pagament li ġew ivvalutati b'mod pożittiv huma ppreżentati fil-kaxxa hawn taħt. Dawn jiffokaw fuq oqsma ewlenin marbuta mal-politika diġitali iżda oqsma oħrajn bħall-konnettività huma importanti wkoll.

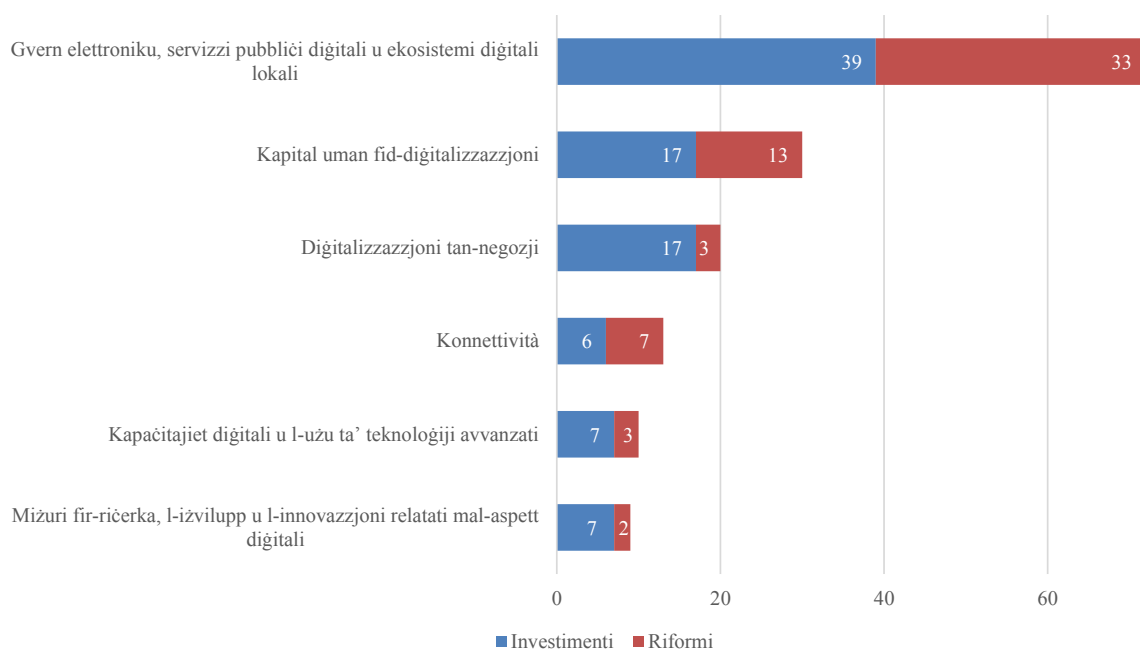
Illustrazzjoni 18: Kontribuzzjoni għall-oġġettivi diġitali bħala sehem mill-allokazzjoni tal-RRP

Nota: L-RRPs kellhom jispeċifikaw u jiġġustifikaw sa liema punt kull miżura tikkontribwixxi bis-siġh (100 %), parzjalment (40 %) jew ma għandha l-ebda impatt (0 %) fuq l-oġġettivi klimatiċi. Il-kontribuzzjonijiet għall-oġġettivi diġitali ġew ikkalkolati bl-użu tal-Annessi VI u VII tar-Regolament RRF, rispettivament. Il-kombinazzjoni tal-koeffiċjenti mal-estimi tal-kostijiet ta' kull miżura tippermetti l-kalkolu sa liema punt il-pjanijiet jikkontribwixxu għall-miri diġitali.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza.

Illustrazzjoni 19: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 2 bi stadji importanti u miri milhuqa b'mod sodisfacenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tat-trasformazzjoni diġitali

Riformi

- **Ir-Rumanija** adottat riforma biex taċcellera l-introduzzjoni nazzjonali tan-networks 5G, f'konformità mar-regolamenti dwar is-sigurtà, u biex tiġi pprovduta kopertura tal-broadband għaż-żoni bojod (muniċipalitajiet rurali żgħar, lokalitajiet iżolati, żoni abitati żvantaġġati), jiġi indirizzat id-distakk diġitali rurali-urban, jitnaqqas il-piż amministrattiv u jiġu ssimplifikati l-proċeduri u t-tariffi, u jinholqu l-prerekwiziti għal aċċess ugwali għas-servizzi diġitali u għall-aċċess għall-internet.
- **Is-Slovakkja** approvat il-Kunċett Nazzjonali għall-Infurmazzjoni tal-Amministrazzjoni Pubblika, li jistabbilixxi l-qafas għar-riformi diġitali f'konformità mal-RRP. B'mod partikolari, fil-kuntest tar-riforma taċ-ċibersigurtà, il-Kunċett Nazzjonali se jistabbilixxi l-qafas għall-istandardizzazzjoni tar-rekwiziti taċ-ċibersigurtà filwaqt li jiċċara li se jkunu meħtieġa aktar azzjonijiet speċifiċi biex jiġu stabbiliti l-istandards tekniċi u proċedurali taċ-ċibersigurtà.
- **Is-Slovenja** stabbiliet il-Kunsill għall-Iżvilupp tal-Informatika li għandu jaġixxi bħala forum ċentrali għall-amministrazzjoni pubblika għall-koordinazzjoni fil-livell operazzjonali relatata mal-investment, mal-istandards u ma' żviluppi teknoloġiċi oħrajn fit-teknoloġija tal-infurmazzjoni b'mod partikolari fejn il-kompatibbiltà tas-sistemi hija essenzjali għat-tħaddim u l-manutenzjoni effiċjenti tagħhom.

Investimenti

- **L-Awstrija** introduċiet miżuri biex tappoġġa d-diġitalizzazzjoni tal-iskejjel u l-edukazzjoni biex tipprovdi aċċess ġust u ugwali għall-ħiliet diġitali bażiċi. L-RRF tiffinanzja investment ta' EUR 171,7 miljun biex jipprovdi laptops u tablets lill-istudenti tas-sekondarja tal-ewwel livell. Dan l-investment huwa akkumpanjat minn riforma mmirata lejn it-titjib tal-infrastruttura fid-diversi binjiet tal-iskejjel, sabiex jiġi żgurati użu ottimali tal-apparat diġitali pprovdut lill-istudenti.

Skola f'Innsbruck (Tyrol, l-Awstrija) b'kompjuters appoġġati mill-RRF

Drittijiet tal-awtur: Rappreżentanza tal-Kummissjoni Ewropea fl-Awstrija/APA-Fotoservice/ Hetfleisch

- **Id-Danimarka** żviluppat u għamlet disponibbli soluzzjonijiet diġitali ġodda biex tagħmel is-sistema tal-kura tas-saħħa aktar konnessa wara l-pandemija tal-COVID-19. Is-soluzzjonijiet jinkludu l-użu ta' teknoloġiji diġitali u konsultazzjonijiet bil-vidjow.
- **Spanja** investiet fid-diġitalizzazzjoni ta' stabbilimenti kulturali ewlenin bħall-Mużew Nazzjonali ta' Prado, il-Mużew Nazzjonali Centro de Arte Reina Sofia, il-Librerija Nazzjonali Spanjola kif ukoll assi oħrajn tal-librerija mill-amministrazzjonijiet tal-Istat jew minn entitajiet privati, sistemi tal-arkivji, inventarji u rekords ta' wirt storiku, inkluż wirt awdjoviziv.
- **L-Italja** tat kuntratti pubbliċi għall-ħames proġetti kollha ta' konnettività li huma parti mill-investment ta' "Konnessjonijiet veloċi tal-internet". Dawn il-kuntratti pubbliċi għandhom l-għan li jiksbu t-tlestija tan-network nazzjonali tat-telekomunikazzjoni ultraveloċi u 5G fit-territorju Taljan kollu.
- **Malta** bdiet l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet u għodod diġitali siguri biex tappoġġa lill-utenti tas-settur tal-ġustizzja billi tissimplifika l-proċessi, iżżid l-aċċessibbiltà għall-ġustizzja (f'termini ta' dokumentazzjoni iżda anke xhieda mill-bogħod) u ssahħaħ l-effiċjenza tas-sistema tal-ġustizzja f'konformità mal-Istrateġija tal-Ġustizzja Diġitali.
- **Il-Portugall** nieda l-Akkademja Portugall Diġitali, pjattaforma online li tippermetti lill-utenti jivvalutaw il-hiliet diġitali tagħhom u jirċievu korsijiet personalizzati ta' taħriġ diġitali.

Gvern elettroniku u servizzi pubbliċi diġitali

Il-miżuri li jappoġġaw id-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi u tal-gvern elettroniku jirrappreżentaw aktar minn terz tan-nefqa diġitali ffinanzjata mill-Faċilità, peress li dan huwa l-aktar qasam ta' politika diġitali appoġġat (37 % tal-pilastru tat-trasformazzjoni diġitali jew EUR 53 biljun). Dawn il-miżuri jfittxu li jimmodernizzaw u jtejbju l-proċessi tal-amministrazzjoni pubblika, sabiex jagħmluhom aktar faċli għall-utent, orjentati lejn iċ-ċittadin u interoperabbli u biex jagħtu spinta lill-aċċess għas-servizzi pubbliċi diġitali u l-adozzjoni tagħhom minn individwi u negozji. Hafna RRP's jinkludu riformi mmirati lejn l-introduzzjoni jew it-titjib ta' soluzzjonijiet tal-gvern elettroniku, bħall-użu tal-eID, biex tiġi żgurata l-interoperabbiltà tal-pjattaformi pubbliċi diġitali, kif ukoll biex jittejbju l-għbir u l-ġestjoni tad-*data*. Ghadd ta' RRP's jinkludu wkoll investimenti mmirati lejn l-integrazzjoni ta' teknoloġiji avvanzati (bħall-cloud tal-gvern) fil-proċessi tal-gvern, kif ukoll it-tiżni tal-kapaċità taċ-ċibersigurtà tas-settur pubbliku. Il-miżuri mmirati lejn id-diġitalizzazzjoni tas-sistemi nazzjonali tal-kura tas-saħħa u tal-ġustizzja huma preżenti wkoll f'hafna RRP's.

Id-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi tikkonċerna diversi oqsma ta' politika u tipprovdi sinerġiji mal-hames pilastru l-oħrajn appoġġati mill-Faċilità. Pereżempju, b'appoġġ għall-pilastru ekoloġiku, xi investimenti jirriflettu r-rwol ewlieni tad-diġitalizzazzjoni biex is-sistemi tat-trasport tal-UE jsiru aktar sostenibbli u reżiljenti, pereżempju permezz ta' teknoloġiji ta' sistemi tat-trasport intelligenti (ntelligent transport systems, ITS), għodod għall-ġestjoni tal-mobbiltà urbana, hruġ ta' biljetti multimodali u sistemi ta' informazzjoni multimodali għall-passiġġieri u estensjoni tal-kopertura tas-Sistema Ewropea tal-Ġestjoni tat-Trasport Ferrovarju.

Diġitalizzazzjoni tan-negozji

L-RRP's kollha jinkludu miżuri li jappoġġaw id-diġitalizzazzjoni tan-negozji, għal total ta' EUR 27 biljun jew 19 % tal-pilastru tat-trasformazzjoni diġitali. Il-miżuri f'dan il-qasam jinkludu riformi ewlenin, bl-aktar importanti jkunu dawk li għandhom l-għan li jissimplifikaw il-proċeduri amministrattivi għan-negozji u li jgħidqu l-pedament ta' ambjent tan-negozju diġitali, b'azzjonijiet fil-qasam tal-holqien u r-registrazzjoni tan-negozju diġitali, il-fiduċja u ċ-ċibersigurtà. Dawn il-miżuri huma mistennija li jżidu l-livell ta' fiduċja fl-adozzjoni tat-teknoloġiji diġitali, b'effett pożittiv kemm fuq l-użu tagħhom kif ukoll fuq l-intensità tal-użu tagħhom. Ir-riformi relatati mad-diġitalizzazzjoni tal-fatturazzjoni huma mistennija wkoll li jkollhom impatt pożittiv fuq id-diġitalizzazzjoni tan-negozji u jżidu t-trasparenza. Ghadd ta' pjanijiet jinkludu wkoll investimenti li jappoġġaw l-integrazzjoni ta' teknoloġiji diġitali avvanzati fil-proċessi ta' produzzjoni tad-ditti (eż., l-awtomatizzazzjoni, l-intelligenza artifiċjali).

Kapital uman

L-RRP's jinkludu wkoll firxa wiesgħa ta' miżuri li jappoġġaw l-iżvilupp tal-hiliet diġitali, għal kost totali stmat ta' EUR 29 biljun, li jirrappreżentaw 20 % tal-pilastru tat-

trasformazzjoni diġitali. Il-biċċa l-kbira tal-pjanijiet jinkludu miżuri biex jiżiedu l-livelli tal-ħiliet diġitali fil-popolazzjoni ġenerali u fil-forza tax-xogħol. Xi pjanijiet jinkludu wkoll miżuri biex jitrawmu ħiliet diġitali avvanzati u biex jitharrġu professjonisti tal-ICT, bl-iżvilupp ta' moduli ta' taħriġ f'teknoloġiji diġitali avvanzati għall-edukazzjoni għolja u t-taħriġ vokazzjonali. Il-pandemija tal-COVID-19 enfasizzat il-ħtieġa għad-diġitalizzazzjoni tal-edukazzjoni, u għadd ta' RRP's jinkludu miżuri rilevanti.

3.3. Kontribuzzjoni tal-Faċilità għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv (jiġifieri l-Pilastru 3)

Is-27 RRP jikkontribwixxu għal tkabbir intelliġenti, inklużiv u sostenibbli (jiġifieri l-Pilastru 3) b'aktar minn 1 500 miżura għal madwar EUR 214,6-il biljun. Dawn il-miżuri jikkonċernaw oqsma diversi: mir-riformi għall-appoġġ tal-ambjent tan-negozju jew tal-kompetittività, għall-appoġġ lill-SMEs, għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, jew għas-settur kulturali (l-Illustrazzjoni 20).

Illustrazzjoni 20: Analizi tan-nefqa li tappoġġa tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv għal kull qasam ta' politika

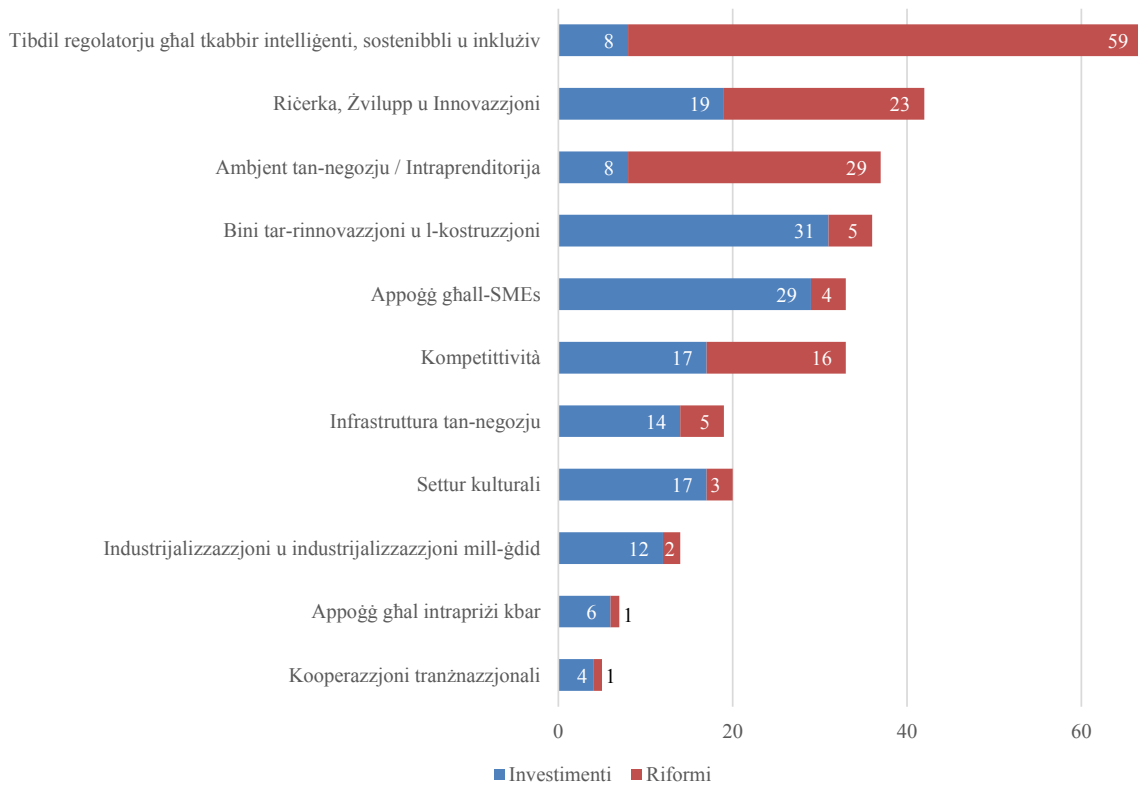

Nota: Din iċ-ċart turi analizi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem ġenerali tal-pjan ittagjat taht dan il-pilastru ta' politika.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza

Sal-lum, 350 stadju importanti u mira li jikkontribwixxu għall-pilastru 3 intlahqu, bi 321 stadju importanti u mira milhuqa mill-1 ta' Marzu 2022. Sar progress b'mod partikolari fl-oqsma ta' politika ta' bidliet regolatorji għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv (85 stadju importanti u mira milhuqa f'67 miżura mill-1 ta' Marzu 2022), riċerka, żvilupp u innovazzjoni (49 stadju importanti u mira fi 42 miżura), u ambjent tan-negozju/intraprenditorija (52 stadju importanti u mira f'37 miżura) (l-Illustrazzjoni 21).

Illustrazzjoni 21: Ghadd ta' miżuri fil-pilastru 3 bi stadji importanti u miri milhuqa b' mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Riċerka u żvilupp u innovazzjoni taħt il-pilastru 3

Hamsa u ghoxrin RRP jinkludu miżuri relatati mal-qasam ta' politika tar-“riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni” taħt il-pilastru 3, għal total ta' EUR 38,1 biljun. L-ammont ta' investimenti fir-riċerka u l-innovazzjoni taħt il-pilastru 3 tipikament jirrappreżenta bejn 4 % u 18 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli tal-RRF ta' Stat Membru, bi ftit outliers taħt jew fuq din il-firxa u medja ta' madwar 8 %.

Miżuri ta' riċerka u innovazzjoni taħt il-pilastru 3 għandhom firxa wiesgħa ta' objettivi. Ir-riformi tar-riċerka u l-innovazzjoni taħt il-pilastru 3 għandhom l-għan li jnaqqsu l-frammentazzjoni tas-sistemi ta' riċerka xjentifika, inaqqsu l-piż amministrattiv għall-aċċess għall-finanzjament pubbliku għall-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, jappoġġaw it-trasferiment tal-għarfien u tat-teknoloġija, ineħħu l-ostakli għall-kollaborazzjoni bejn l-akkademja u n-negozju, u jtejbu l-koordinazzjoni bejn il-livelli differenti ta' governanza għar-riċerka u l-innovazzjoni u l-edukazzjoni. Ghadd kbir ta' RRP fihom investimenti tematiċi tar-riċerka u l-innovazzjoni taħt il-pilastru 3 li se jippermettu l-mobilizzazzjoni tal-kapaċitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni fid-dawl tal-aċċellerazzjoni tat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u digitali u t-tishih tar-reżiljenza, f'konformità mal-aġendi fil-livell tal-UE (madwar 27 % u 23 % tal-kost stmat tal-miżuri relatati mar-riċerka u l-innovazzjoni ġew ittaggati li jikkontribwixxu għall-objettivi ekoloġiċi u digitali rispettivament).

Sal-lum, 53 stadju importanti u mira relatati mal-qasam ta' politika ta' "riċerka, żvilupp u innovazzjoni" ġew milhuqa (minn total ta' 705 stadji importanti u miri milhuqa), inklużi 49 milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022.

Huwa importanti li jiġi enfasizzat li xi miżuri fil-pilastru 1 u fil-pilastru 2 jikkontribwixxu wkoll għar-riċerka u l-iżvilupp⁵⁵. L-investimenti fir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni b'mod ġenerali (jiġifieri inklużi dawk il-miżuri rilevanti ttaggjati taħt il-pilastru 1, il-pilastru 2, u l-pilastru 3) jikkontribwixxu għal total stmat ta' EUR 48 biljun, li jirrappreżenta bħala medja madwar 10 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli tal-RRF ta' Stat Membru.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taħt il-pilastru tat-tkabbir intelligenti, sostenibbli u inklużiv (qasam ta' politika tar-"riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni")

Riformi:

- **Is-Slovakkja** introduċiet emendi ta' żewġ atti legiżlattivi għat-trasformazzjoni tal-Akkademja Slovakkja tax-Xjenza f'organizzazzjoni pubblika tar-riċerka, sabiex tippermetti finanzjament minn diversi sorsi u kooperazzjoni msahha mas-settur privat biex isegwu proġetti kongunti u jippromwovu t-trasferiment tar-riċerka u t-teknoloġija.

Investimenti:

- **L-Italja** tat kuntratti biex tappoġġa l-ħolqien jew it-tishih ta' mill-inqas 30 infrastruttura/istituzzjoni tar-riċerka ta' rilevanza strateġika identifikati fil-Pjan Nazzjonali għall-Infrastrutturi tar-Riċerka 2021-2027 u l-infrastrutturi tal-innovazzjoni relatati.

L-għan tal-miżura huwa li jiġu żviluppati faċilitajiet ta' riċerka, jiġu appoġġati l-proċessi ta' innovazzjoni u trasferiment tat-teknoloġija kif ukoll jiġu promossi shubijiet pubbliċi-privati.

⁵⁵ Il-pilastru 1 dwar it-tranzizzjoni ekoloġika jinkludi miżuri ta' riċerka, żvilupp u innovazzjoni speċifiċi għall-ambjent ikkategorizzati fil-qasam ta' politika "riċerka, żvilupp u innovazzjoni f'attivitajiet ekoloġiċi" u l-pilastru 2 dwar it-trasformazzjoni diġitali jinkludi miżuri ta' riċerka, żvilupp u innovazzjoni speċifiċi għall-aspett diġitali kkategorizzati fil-qasam ta' politika "miżuri relatati mal-aspett diġitali fir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni".

- **Spanja** appoġġat 68 kumpanija (39 kbar u 29 SMEs) li għandhom proġetti ta' riċerka u innovazzjoni f'karozzi sostenibbli sabiex iżżid il-kapaċità teknoloġika tal-kumpaniji f'għadd ta' oqsma fosthom: l-iżvilupp ta' sistemi ta' ħzin tal-enerġija b'emissjonijiet baxxi ħafna u b'riċiklabilità għolja, sistemi ta' mobbiltà tal-idroġenu b'effiċjenza għolja, sewqan awtonomu u mobbiltà konnessa jew adattament ta' ambjenti produttivi b'sistemi sikuri u robusti għall-interazzjoni bejn il-bniedem u l-magni fl-ambjent tal-manifattura intelligenti.

Appoġġ għall-intrapriżi (inklużi l-SMEs, l-aċċess għall-finanzi u l-istrumenti finanzjarji)

Il-biċċa l-kbira tal-RRPs jinkludu miżuri li jipprovdu appoġġ dirett lill-SMEs, b'total ta' EUR 45 biljun li jirrappreżentaw madwar 22 % tan-nefqa totali stmata għall-pilastru 3. B'kollox, 159 miżura jipprovdu appoġġ lill-SMEs, b'332 stadju importanti u mira.

L-ambitu tal-miżuri tal-SMEs inklużi fl-RRPs ikopri firxa wiesgħa ta' oqsma, mit-titjib tal-ambjent tan-negozju u l-aċċess għall-akkwist pubbliku, għad-digitalizzazzjoni tal-SMEs u t-titjib tas-sostenibbiltà ambjentali tagħhom. Ghadd ta' miżuri għandhom ukoll l-għan li jtejbu t-tkabbir u r-reżiljenza tal-SMEs permezz ta' aċċess imtejjeb għall-finanzi, it-taħriġ mill-ġdid u t-titjib tal-hiliet tal-impjegati tagħhom jew it-tiħiħ tal-kapaċitajiet tagħhom ta' riċerka u żvilupp.

Sal-lum, 51 mill-istadji importanti u l-miri relatati mal-miżuri li jappoġġaw lill-SMEs intlaħqu (minn total ta' 705 stadji importanti u miri milhuqa), inklużi 49 milhuqa b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tat-tkabbir intelligenti, sostenibbli u inklużiv (il-qasam ta' politika "appoġġ għall-SMEs")

Investimenti:

- **Il-Kroazja** stabbiliet strument finanzjarju biex tappoġġa l-investment minn intrapriżi

mikro, żgħar u ta' daqs medju, thegħgeġ l-investiment f'teknoloġiji ġodda, ix-xiri ta' makkinarju modern, tagħmir u ż-żieda fil-kapaċità tal-produzzjoni u tas-servizz, kif ukoll miżuri ta' tranzizzjoni ekoloġika.

- **Il-Greċja** nediet is-sejthiet għal proposti għall-finanzjament ta' skema ta' vawċer għal investimenti mmirati lejn teknoloġiji u servizzi biex titrawwem id-digitalizzazzjoni ta' intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (bhal applikazzjonijiet ta' pagament elettroniku, bejgħ elettroniku u fatturazzjoni elettronika, għodod għar-reklamar diġitali, titjib tal-hiliet diġitali, sistemi taċ-ċibersigurtà, infrastrutturi u servizzi tal-cloud, eċċ.).
- **L-Italja** stabbiliet strument finanzjarju għall-finanzjament ta' negozji ġodda, bl-iffirmar tal-ftehim bejn il-gvern u s-sieheb ta' implimentazzjoni Cassa Depositi e Prestiti (CDP).

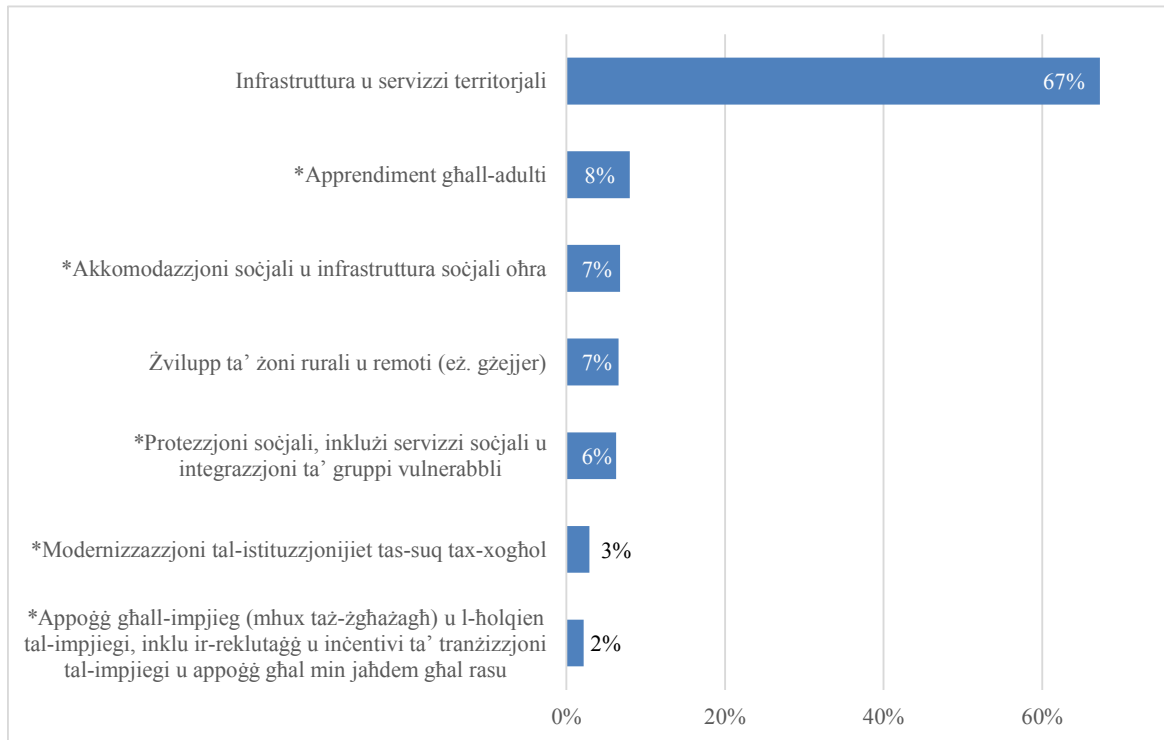
3.4. Kontribuzzjoni tal-Faċilità għall-koeżjoni soċjali u territorjali (jiġifieri l-Pilastru 4)

L-Istati Membri inkludew għadd sinifikanti ta' miżuri biex jappoġġaw il-koeżjoni soċjali u territorjali, speċjalment billi jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, bil-kapitoli ddedikati tiegħu dwar l-opportunitajiet indaqs u l-aċċess għas-suq tax-xogħol, il-kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti u l-protezzjoni u l-inkluzjoni soċjali. B'mod aktar preċiż, is-27 RRP adottati mill-Kunsill se jappoġġaw il-pilastru 4 b'madwar EUR 220,6 biljun. L-analizi tan-nefqa fil-pilastru tidher fl-Illustrazzjoni 22.

Fost is-705 stadji importanti u miri li ntlahqu s'issa, 253 jikkontribwixxu għall-pilastru 4, inklużi l-237 li ntlahqu mill-ahhar rapport annwali f'Marzu 2022. L-aktar progress sar fl-oqsma ta' politika tal-infrastruttura u s-servizz territorjali (106 stadji importanti u miri milhuqa f'84 miżura mill-1 ta' Marzu 2022), tal-protezzjoni soċjali (58 stadju importanti u mira fi 52 miżura), u tal-apprendiment għall-adulti (41 stadju importanti u mira f'27 miżura) (Illustrazzjoni 23). Ta' min jenfasizza li 149 mill-istadji importanti u l-miri milhuqa taht il-pilastru 4 sa mill-bidu tal-RRF jappoġġaw l-oġettivi soċjali fis-sens wiesa'⁵⁶, u dan juri impenn qawwi mill-Istati Membri biex iwettqu d-dimensjoni soċjali mill-istadji inizjali tal-implimentazzjoni tal-RRPs. Dawn il-miżuri se jikkontribwixxu wkoll għall-ilhuq tal-miri ewlenin tal-UE għall-2030 dwar l-impjiegi, il-hiliet u t-tnaqqis tal-faqar.

⁵⁶ Dawn l-istadji importanti u l-miri huma marbuta ma' miżuri li jikkontribwixxu għall-kategoriji soċjali, kif iddefiniti mir-Regolament Deleġat 2021/2105.

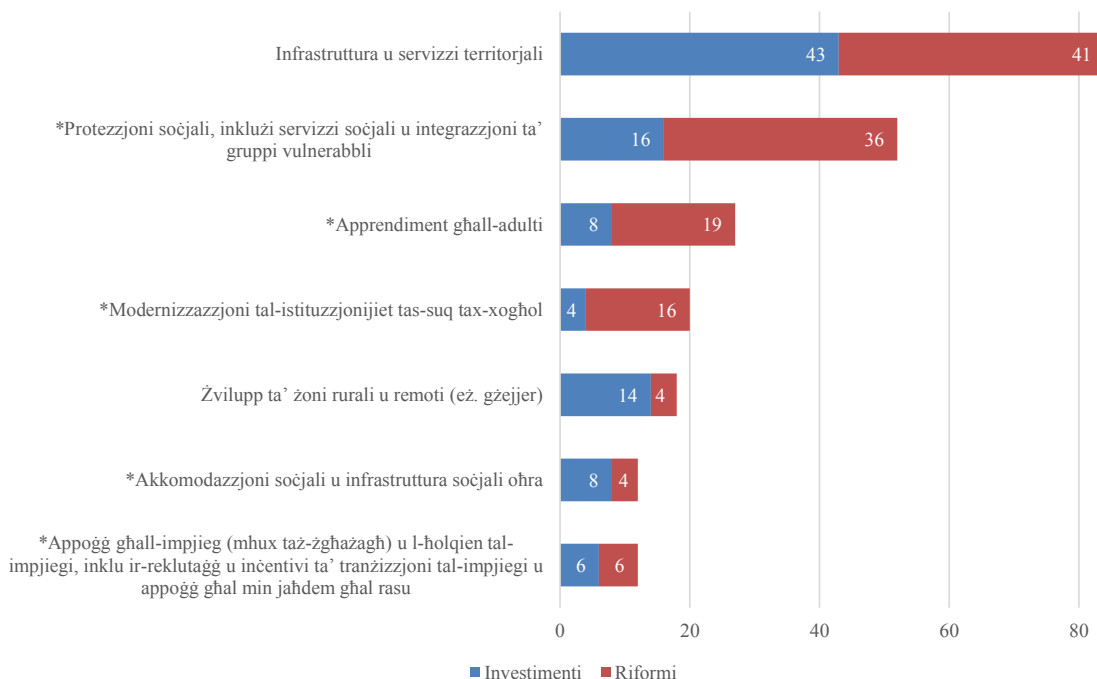
Illustrazzjoni 22: Analizi tan-nefqa li tappoġġa l-koeżjoni soċjali u territorjali għal kull qasam ta' politika

Nota: Din iċ-ċart turi analiżi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem generali tal-pjan ittagġat taht dan il-pilastru ta' politika. Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif iddefinita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-shih fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastri. F'dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza.

Illustrazzjoni 23: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 4 bi stadji importanti u miri milħuqa b'mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Nota: Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif iddefinita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-shih fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastru. F'dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Protezzjoni soċjali, inkluzjoni, akkomodazzjoni soċjali u infrastruttura soċjali

L-RRPs kollha jinkludu riformi jew investimenti li jikkontribwixxu għat-tishih tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali tal-Istati Membri. Aktar minn 300 miżura jindirizzaw firxa wiesgħa ta' sfidi, b'mod partikolari dawk enfasizzati fir-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għall-pajjiż. Il-miżuri li jappoġġaw il-protezzjoni soċjali u l-akkomodazzjoni soċjali jammontaw għal madwar EUR 28,8 biljun. B'mod partikolari, il-miżuri jiffokaw fuq l-effettività, il-kwalità u r-reżiljenza tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali. Il-maġġoranza tal-investimenti tal-protezzjoni soċjali taht l-RRF huma relatati mal-aġġornament, l-espansjoni jew it-titjib tan-network u l-faċilitajiet tas-servizzi soċjali pprovduti minn istituzzjonijiet soċjali pubbliċi u privati. Dawn jinkludu wkoll miżuri speċifiċi li jindirizzaw, pereżempju, l-inkluzjoni ta' persuni b'diżabilità, iż-żieda fl-adeqwatezza u s-sostenibbiltà tal-benefiċċji soċjali, u t-titjib tal-kundizzjonijiet tal-ġhajxien tal-anzjani li jehtiegu l-kura. Għadd ta' Stati Membri jinkludu wkoll investimenti importanti biex tiżdied il-provvista ta' akkomodazzjoni soċjali u infrastruttura soċjali lil gruppi żvantaġġati, l-aktar bl-użu ta' self. Fl-RRPs tagħhom, xi Stati Membri inkludew ukoll passi għar-riforma tas-sistemi tal-introjtu minimu u tal-pensjonijiet biex iżidu l-adeqwatezza u s-sostenibbiltà tagħhom.

Sal-lum, 72 stadju importanti u mira relatati mal-oqsma ta' politika tal-protezzjoni soċjali u tal-akkomodazzjoni soċjali ntlahqu (minn total ta' 705 stadji importanti u miri), inklużi 67 mill-1 ta' Marzu 2022.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru ta' koeżjoni soċjali u territorjali (l-oqsma ta' politika "protezzjoni soċjali" u "akkomodazzjoni soċjali")

Riformi:

- **Is-Slovakkja** kkonsolidat is-setgħat ta' supervizjoni tal-kura soċjali biex titnaqqas il-frammentazzjoni u tittejjeb l-effiċjenza tal-kura soċjali u tittejjeb il-kwalità tal-kura fis-servizzi soċjali u fl-unitajiet domestiċi.
- **Spanja** adottat riforma tas-sistema tal-kontribuzzjoni tas-sigurtà soċjali għal dawk li jaħdmu għal rashom biex gradwalment ibiddlu s-sistema tal-kontribuzzjoni biex tkun ibbażata fuq introjtu reali, biex tiżgura li dawk li jaħdmu għal rashom ikunu jistgħu jirċievu introjtu tal-pensjoni aktar adegwat fil-futur.

Investimenti:

- Għall-holqien ta' servizz ġdid ta' mentoraġġ soċjali li għandu l-għan li jiżgura kapaċità umana suffiċjenti biex jitwettqu servizzi soċjali, **il-Kroazja** ħarrġet 220 professjonist ta' mentoraġġ soċjali li se jkunu jistgħu jipprovdut appoġġ aktar individwalizzat u ta'

abilitazzjoni.

- **Franza** appoġġat ir-rinnovazzjoni tal-effiċjenza enerġetika fl-akkomodazzjoni soċjali billi allokata għotjiet lil aktar minn 20 000 abitazzjoni soċjali.

Appoġġ għall-impjiegi, modernizzazzjoni tal-istituzzjonijiet tas-suq tax-xogħol u edukazzjoni u taħriġ għall-adulti għal gruppi fil-mira għajr iż-żgħażaġh

Il-maġġoranza tal-Istati Membri inkludew firxa komprensiva ta' riformi u investimenti fl-RRPs tagħhom biex jipromwovu l-holqien tal-impjiegi, u l-modernizzazzjoni tas-swieq tax-xogħol tagħhom. B'kolloxx, il-miżuri li jappoġġaw l-oqsma ta' politika tal-“impjiegi mhux taż-żgħażaġh” u tal-“modernizzazzjoni tal-istituzzjonijiet tas-suq tax-xogħol” jammontaw għal madwar EUR 11,2-il biljun. Dawn il-miżuri jindirizzaw direttament ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż relatati mal-appoġġ għall-impjiegi u t-titjib fis-suq tax-xogħol. Il-politiki dwar l-impjiegi u s-suq tax-xogħol attiv jidhru b'mod prominenti kwazi fl-RRPs kollha. Il-pjanijiet jinkludu investimenti u riformi mmirati biex iżidu l-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol tan-nisa, taż-żgħażaġh u tal-gruppi żvantaġġati, jappoġġaw il-holqien tal-impjiegi u t-tranzizzjoni lejn setturi u okkupazzjonijiet emergenti. Dawn il-miżuri huma mfassla wkoll biex jistimulaw l-impjiegi u jtejbju l-prestazzjoni, il-funzjonament u r-reżiljenza tas-swieq tax-xogħol.

L-RRPs nazzjonali kollha jinkludu miżuri dwar il-ħiliet u l-apprendiment għall-adulti, spiss marbuta ma' politiki attivi tas-suq tax-xogħol. Dawn jinkludu, pereżempju, strateġiji nazzjonali tal-ħiliet, riformi biex jittejbju l-intelligenza u l-governanza tal-ħiliet, inklużi r-rikonossiment u l-validazzjoni tal-ħiliet, kif ukoll investimenti mmirati fit-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ mill-ġdid għall-impjegati, għall-persuni qiegħda u għall-popolazzjoni usa'. Ir-riformi u l-investimenti relatati mal-apprendiment għall-adulti, inklużi l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali kontinwi, u r-rikonossiment u l-validazzjoni tal-ħiliet, inklużi fl-RRPs nazzjonali jammontaw għal madwar EUR 17,7-il biljun.

S'issa, 83 stadju importanti u mira relatati mal-oqsma ta' politika tal-“impjeg mhux taż-żgħażaġh”, tal-“modernizzazzjoni tal-istituzzjonijiet tas-suq tax-xogħol” u tal-“apprendiment għall-adulti” ġew milhuqa, fosthom 73 mill-aħħar rapport annwali tal-RRF f'Marzu 2022. L-istadji importanti u l-miri milhuqa huma relatati, pereżempju, mal-introduzzjoni ta' sistema ta' vawċers għal programmi ta' titjib tal-ħiliet u ta' taħriġ mill-ġdid, programmi mmirati għall-iżvilupp tal-ħiliet għall-persuni qiegħda, aġġornamenti tal-kurrikuli tat-taħriġ kif ukoll l-adozzjoni ta' strateġiji nazzjonali tal-ħiliet u pjanijiet ta' azzjoni.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tal-koeżjoni soċjali u territorjali (“impjeg mhux taż-żgħażaġh”, “modernizzazzjoni tal-istituzzjonijiet tas-suq tax-xogħol” u tal-qasam ta' politika “apprendiment għall-adulti”

)

Riformi:

- **Il-Kroazja** introduċiet sistema ta' vawċers li tintuża biex tiffinanzja l-partecipazzjoni fi programmi edukattivi li jizviluppaw ħiliet ekoloġiċi u diġitali. Huma involuti mill-inqas 25 programm edukattiv. Is-sistema fiha katalogu tal-ħiliet li jidentifika l-ħiliet eżistenti u meħtieġa fis-suq tax-xogħol, kif ukoll applikazzjoni tal-IT għall-ġestjoni u għall-ġhoti ta' vawċers.

Is-sistema Kroata ta' vawċers hija ta' benefiċċju għal persuni impjegati u qieghda, b'enfasi partikolari fuq gruppi vulnerabbli (persuni qieghda fit-tul, persuni inattivi jew żgħażaġh barra mill-edukazzjoni, impjeg jew tahrig (NEETs)).

- **L-Awstrija** implimentat miżura li għandha l-għan li tipprovdi appoġġ immirat biex il-persuni qieghda fit-tul li qed jiffaċċjaw diversi ostakli jerġġhu lura għas-suq tax-xogħol. L-appoġġ ikkoordinat huwa mistenni li jgħin biex jiġu indirizzati dawk l-ostakli multipli u jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-kwalifiki u għat-tahrig.
- **Spanja** implimentat riforma tas-suq tax-xogħol biex tindirizza kwistjonijiet strutturali li ilhom jeżistu bħad-duwalità u r-rata għolja ta' impjeg temporanju. Fl-istess ħin, il-qafas legali ġie adattat biex jippermetti lid-ditti jadattaw b'mod aktar flessibbli għax-xokkijiet. Waħda mill-karatteristiċi ewlenin tar-riforma ttrattat il-menu tal-kuntratt tax-xogħol, u naqqset diversi forom għal tliet tipi biss u għamlet kuntratti miftuħa l-għażla awtomatika.

Infrastruttura u servizzi territorjali, żvilupp ta' żoni rurali u remoti (inklużi gzejjer)

Għadd sostanzjali ta' riformi u investimenti huma mmirati lejn it-titjib tal-infrastruttura u s-servizzi territorjali fil-livell lokali u t-tnaqqis tad-distakk bejn iż-żoni urbani, rurali u remoti. Dawn jagħtu spinta lill-ekonomija lokali, iżidu l-kompetittività reġjonali u nazzjonali, u għandhom impatt pożittiv dirett fuq il-kwalità tal-ħajja ta' kuljum. Hafna mir-riformi u l-investimenti jikkonċernaw il-promozzjoni u t-titjib tal-mobbiltà u t-trasport sostenibbli, prinċipalment il-modernizzazzjoni tal-ferroviji u tal-portijiet, u proġetti ta' mobbiltà sostenibbli oħrajn, bħal għall-iżvilupp ta' servizzi tat-trasport pubbliku u l-bini ta' korsiji għaċ-ċiklizmu. L-RRPs jinkludu wkoll għadd ta' miżuri biex itejbu l-użu tar-riżorsi

naturali u jippreservaw l-ambjent fil-livell lokali. Dan ikopri riformi u investimenti biex tittejjeb il-ġestjoni tal-iskart u tal-ilma mormi fosthom fuq il-gzejjer, biex jiġu estiżi s-sistemi tat-trattament tal-ilma u n-networks tat-tisqija, biex tiżdied is-sostenibbiltà tas-settur agrikolu u biex jiġi appoġġat il-holqien ta' konsorzji f'żoni rurali funzjonali. Il-miżuri huma mmirati wkoll lejn tipi oħrajn ta' infrastruttura u servizzi territorjali, bhall-varar tal-infrastruttura tal-broadband u tas-servizzi soċjali u tal-infrastruttura f'żoni remoti. Barra minn hekk, ir-riformi u l-investimenti jgħinu biex tittejjeb il-prestazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika fil-livell lokali billi jsaħhu l-kapaċità tal-municipalitajiet li jipprovdu servizzi ta' kwalità tajba.

Il-miżuri li jappoġġaw l-infrastruttura u s-servizzi territorjali jammontaw għal madwar EUR 151,2 biljun, filwaqt li miżuri speċifiċi li jappoġġaw l-iżvilupp ta' żoni rurali u remoti jammontaw għal madwar EUR 16,0-il biljun. S'issa, 124 stadju importanti u mira relatati ma' dawn iż-żewġ oqsma ta' politika ntlahqu, inklużi 121 mill-aħħar rapport annwali tal-RRF f'Marzu 2022

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tal-koeżjoni soċjali u territorjali (oqsma ta' politika tal-“infrastruttura u servizzi territorjali” u tal-“iżvilupp ta' żoni rurali u remoti”)

Riformi:

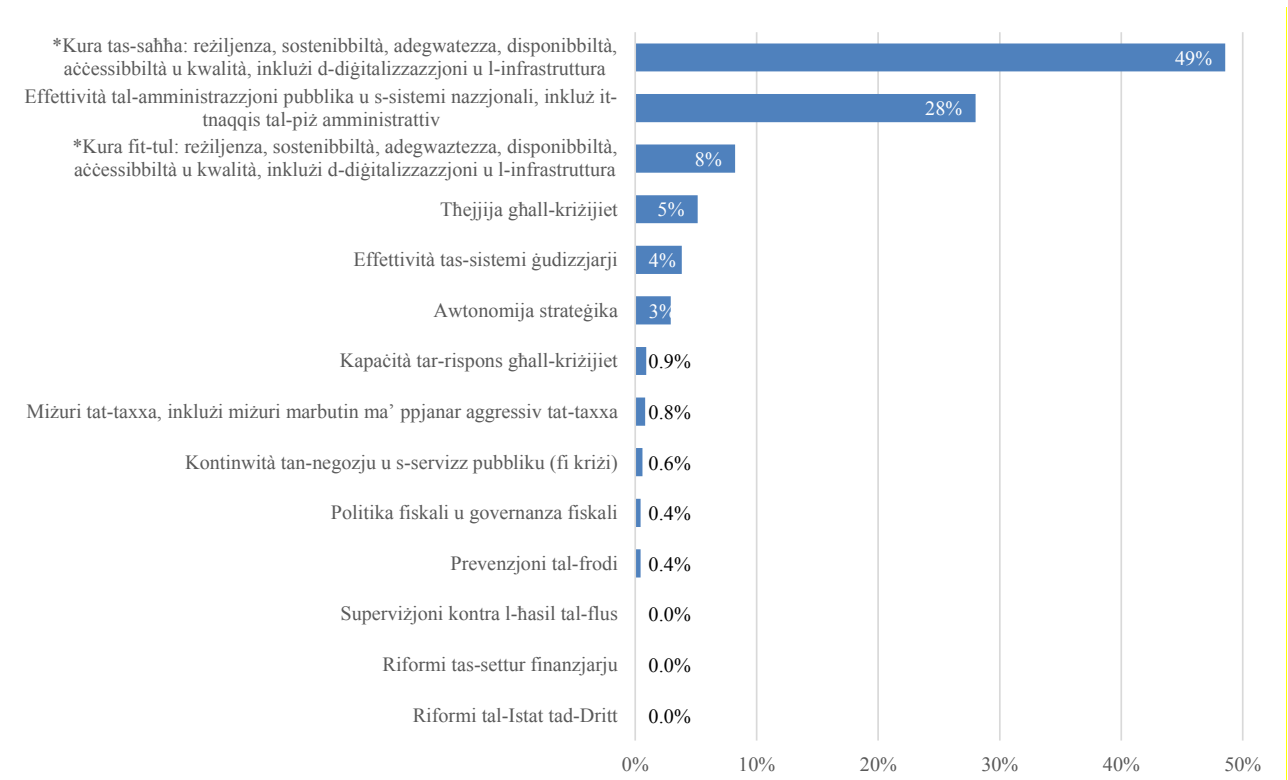
- **Il-Bulgarija** tejbet l-involvement dirett tal-livell reġjonali u lokali fil-ġestjoni tal-fondi tal-UE billi saħhet ir-rwol tagħhom fit-tfassil u fl-implimentazzjoni ta' strateġiji u proġetti territorjali integrati.
- **Il-Kroazja** tejbet is-sistemi ta' ristrutturar u konsolidazzjoni tal-art agrikola billi ssimplifikat il-proċeduri ta' konsolidazzjoni u żgurat monitoraġġ kontinwu tal-art agrikola. Dan jikkontribwixxi għal użu aktar effiċjenti tal-art agrikola, jgħin fil-preservazzjoni tal-ambjent u jtejjeb il-ħajja fiż-żoni rurali.
- **L-Italja** tejbet il-proċeduri għall-evalwazzjoni tal-proġetti fis-settur lokali tas-sistemi tat-trasport pubbliku u fis-settur tat-trasport rapidu tal-massa billi ddefinixxiet b'mod ċar ir-responsabbiltajiet fl-approvazzjoni tal-proġetti lokali tat-trasport pubbliku u ssimplifikat il-proċedura ta' pagament.
- **Spanja** stabbiliet l-Istitut għall-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta, li huwa responsabbli għall-identifikazzjoni u l-adozzjoni ta' miżuri li jggarantixxu t-trattament ekwu tal-haddiema u t-territorji affettwati mit-tranzizzjoni lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, jimminimizzaw l-impatti negattivi fuq dawn it-territorji u jottimizzaw l-opportunitajiet tal-proċess ta' trasformazzjoni.

3.5. Il-kontribuzzjoni tal-Facilità ghas-sahha, u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali, bil-għan li, *inter alia*, tiżdied it-thejjija għall-kriżijiet u l-kapaċità ta' rispons għall-kriżijiet (jiġifieri l-Pilastru 5)

L-RRPs tal-Istati Membri jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għas-sahha u għar-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali, bil-għan li, *inter alia*, tiżdied it-thejjija għall-kriżijiet u l-kapaċità ta' rispons għall-kriżijiet. Aktar minn 1 100 miżura u sottomiżura għal madwar EUR 84,1 biljun, inklużi fis-27 RRP, jikkontribwixxu għall-pilastru tal-politika tas-sahha, u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali. Dawn il-miżuri jkopru oqsma ta' politika li jvarjaw minn kura tas-sahha u fit-tul għall-effettività tas-sistemi ġudizzjarji u s-supervizzjoni kontra l-ħasil tal-flus. L-analiżi tan-nefqa fl-oqsma ta' politika differenti fil-pilastru huwa muri fl-Illustrazzjoni 24⁵⁷.

Fost is-705 stadji importanti u miri li ntlahqu b'mod sodisfaċenti s'issa, 296 jikkontribwixxu għall-pilastru 5, inklużi 274 stadju importanti u mira li ntlahqu b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022. L-aktar progress sar fl-oqsma ta' politika tal-effettività tal-amministrazzjoni pubblika u tas-sistemi nazzjonali (141 stadju importanti u mira mil-ħuqa f'95 miżura mill-1 ta' Marzu 2022), tal-kura tas-sahha (40 stadju importanti u mira f'35 miżura), u tal-prevenzjoni tal-frodi (36 stadju importanti u mira fi 22 miżura) (l-Illustrazzjoni 25).

Illustrazzjoni 24: Analizi tan-nefqa li tappoġġa s-sahha u r-reziljenza għal kull qasam ta' politika

⁵⁷ Jekk joghġbok innota li f'xi oqsma ta' politika (bħall-Politika fiskali u l-governanza fiskali jew ir-riformi tal-Istat tad-Dritt) il-miżuri rilevanti huma fil-biċċa l-kbira riformi mingħajr nefqa assoċjata

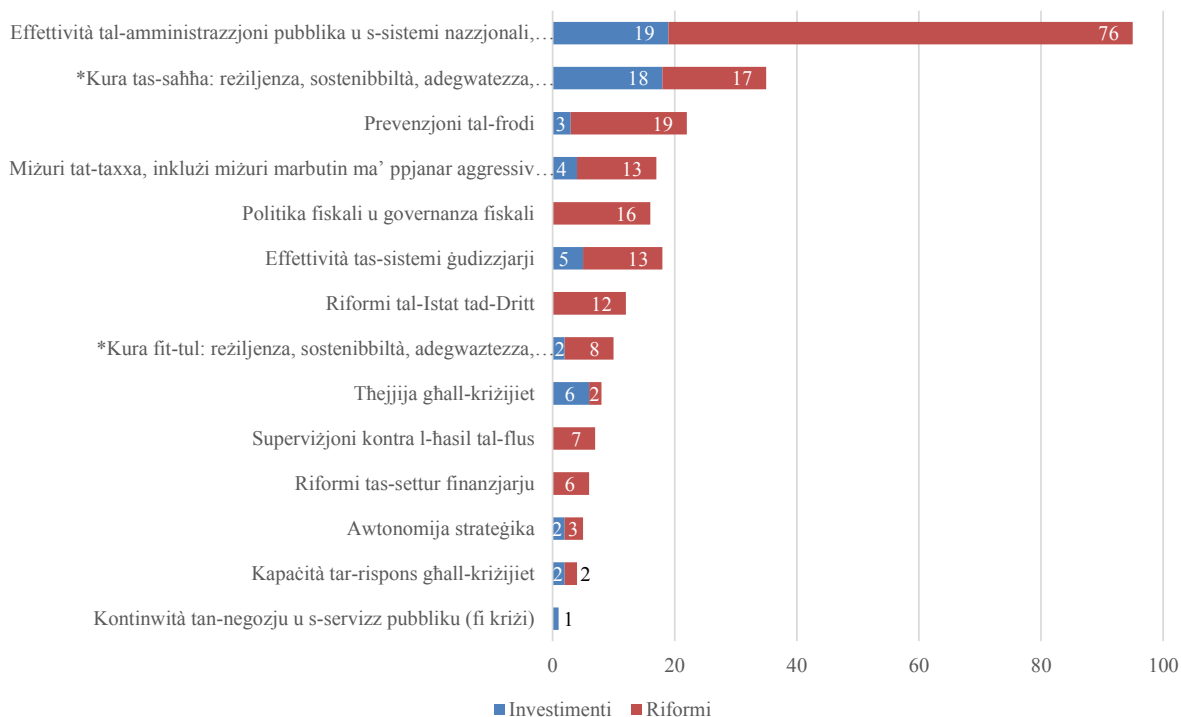
Nota: Din iċ-ċart turi analiżi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem ġenerali tal-pjan ittagjat taht dan il-pilastru ta' politika. Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif iddefinita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-siġħ fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastri. F'dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza.

Kura tas-saħħa u kura fit-tul

Qed tiġi implimentata firxa wiesgħa ta' proġetti ta' investiment u riforma fis-saħħa taht l-RRF, fosthom fil-qasam tal-kura primarja, il-kura tal-outpatients, is-saħħa digitali flimkien ma' miżuri orjentati lejn l-effiċjenza biex itejbu l-governanza, il-kosteffettività, l-aċċess u l-kwalità tas-servizzi tas-saħħa. Ir-riformi reċenti tas-saħħa jindirizzaw l-isfidi li ħolqot il-pandemija, bħat-titjib tal-kapaċitajiet tas-saħħa pubblika. Il-pandemija mexxiet ukoll il-politika lejn il-prevenzjoni. Ir-riformi u l-investimenti mfassla speċifikament għall-kura tas-saħħa mentali u revizjoni komprensiva tal-istrateġiji nazzjonali tas-saħħa qed jitwettqu minn diversi Stati Membri. Perezempju, l-Italja, il-Litwanja u l-Portugall qed jorganizzaw mill-ġdid is-sistemi tas-saħħa tagħhom biex itejbu l-aċċess għall-kura tas-saħħa fil-livell lokali u l-Latvja, il-Lussemburgu, il-Polonja, Malta u n-Netherlands qed ifittxu li jsaħħu l-forza tax-xogħol tas-saħħa. B'mod ġenerali, fost is-27 RRP nazzjonali aktar minn EUR 43,0 biljun (jew 8,7 % tal-appoġġ u s-self finanzjarju totali mhux ripagabbli taht l-RRF) huma allokatu għal miżuri relatati mal-kura tas-saħħa. Madwar terz ta' dan l-ammont huwa ddedikat għall-investimenti u r-riformi biex jixprunaw id-diġitalizzazzjoni tas-sistemi tas-saħħa li jgħinu fit-tiġi tar-reziljenza tas-sistemi tas-saħħa.

Illustrazzjoni 25: Ghadd ta' miżuri fil-pilastru 5 bi stadji importanti u miri milħuqa b' mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Nota: Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif iddefinita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-shih fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastru. F'dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Diversi Stati Membri jiffinanzjaw riformi u investimenti fil-kura fit-tul taht l-RRF. L-aċċess għal servizzi ta' kura fit-tul ta' kwalità għolja affordabbli huwa importanti biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet tal-kura tal-popolazzjoni li qed tixjieh kif ukoll dawk tal-persuni b'diżabilità. L-RRF hija konformi mal-iżviluppi tal-politika tal-kura fit-tul li għaddejjin bħalissa fil-qasam, b'mod partikolari l-Istrateġija Ewropea għall-Kura, il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u r-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-kura fit-tul⁵⁸. Ir-riformi huma li jittejbu l-inċentivi għall-kura fid-djar u għall-kura bbażata fil-komunità, anki billi tiġi deistituzzjonalizzata l-provvista tal-kura. B'mod ġenerali, total ta' EUR 7,3 biljun huwa allokat għal 18-il Stat Membru għal total ta' 52 (sotto)mizura (22 riforma u 30 investment).

Sal-lum, 50 stadju importanti u mira relatati mal-oqsma ta' politika tal-kura tas-saħha u tal-kura fit-tul intlahqu mill-1 ta' Marzu 2022.

Eżempji ta' mizuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tas-saħha, u r-reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali (oqsma ta' politika tal-“kura tas-saħha” u tal-“kura fit-tul”)

Riformi:

- **Il-Bulgarija** adottat l-Istrateġija Nazzjonali għas-Saħha Mentali taċ-Ċittadini tar-Repubblika tal-Bulgarija 2021-2030 u pjan ta' azzjoni għall-implimentazzjoni tal-istrateġija. Dan il-pass huwa parti minn riforma li għandha l-għan li tipprovdi l-bażi strateġika tal-investimenti u r-riformi futuri fil-qasam tal-kura tas-saħha billi tidentifika r-rakkomandazzjonijiet u l-azzjonijiet rilevanti. Bħala tali, ir-riforma tinkludi l-adozzjoni ta' għadd ta' strateġiji u pjanijiet, li jkopru oqsma rilevanti tal-kura tas-saħha.
- **Iċ-Ċekja** approvat il-Programm Onkologiku Nazzjonali 2022-2030 f'konsultazzjoni ma' atturi u partijiet ikkonċernati ewlenin u t-twaqqif tal-Kunsill Nazzjonali għall-Implimentazzjoni tal-programm. L-istadju importanti huwa marbut mar-riforma li għandha l-għan li żżid ir-reżiljenza tas-sistema tal-prevenzjoni u l-kura tal-kanċer fiċ-Ċekja, li tirrifletti l-prijoritajiet stabbiliti fil-Pjan tal-Ewropa biex Jingheleb il-Kanċer.
- **Id-Danimarka** harget rapport dwar il-valutazzjoni tal-istokkijiet ta' mediċini kritiċi mill-Aġenzija Daniża għall-Mediċini. Dan l-istadju importanti huwa relatat mal-mizura li għandha l-għan li żzomm u tiżgura l-istokk ta' mediċini kritiċi fis-settur tas-saħha sekondarja tad-Danimarka filwaqt li tevita sitwazzjonijiet kritiċi b'nuqqas ta' mediċini

⁵⁸ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-8 ta' Diċembru 2022 dwar l-aċċess għall-kura fit-tul affordabbli u ta' kwalità għolja 2022/C 476/01.

importanti. Id-Danimarka kisbet ukoll stadju importanti ieħor billi hejjiet evalwazzjoni dwar is-soluzzjonijiet tat-telemedicina ta' ansjetà tas-saħħa relatata mal-pandemija tal-COVID-19 biex tkompli tiżviluppa u żżid l-użu tat-telemedicina u l-involvement tal-pazjenti. L-istadju importanti jiffirma parti minn mizura li għandha l-għan li tiżviluppa soluzzjonijiet diġitali godda u trawwem l-użu mifruż tat-teknoloġiji diġitali, l-involvement tal-pazjenti u t-telemedicina.

- **Fl-Italja**, daħlet fis-seħħ leġiżlazzjoni li tipprevedi d-definizzjoni ta' mudell organizzazzjonali ġdid ta' network ta' assistenza territorjali għall-kura tas-saħħa. Dan l-istadju importanti huwa marbut ma' riforma li tistabilixxi mudell ġdid ta' assistenza territorjali għall-kura tas-saħħa u toħloq struttura istituzzjonali ġdida tal-prevenzjoni tas-Saħħa-Ambjent-Klima.
- **Il-Portugall** żgura d-dhul fis-seħħ tad-Digriet-Liġi l-ġdid dwar is-Saħħa Mentali, li jstabilixxi l-prinċipji ta' gwida għall-organizzazzjoni, il-ġestjoni u l-evalwazzjoni tas-servizzi tal-kura tas-saħħa mentali. Dan l-istadju importanti jikkostitwixxi wieħed mill-pilastri ewlenin tar-riforma tas-saħħa mentali li għandha l-għan li ttejjeb il-ġestjoni tas-saħħa mentali fil-Portugall billi toħloq kundizzjonijiet ta' qafas aktar favorevoli għad-deistituzzjonalizzazzjoni ta' pazjenti b'mard mentali, l-espansjoni ta' servizzi ta' kura kontinwa lokali u integrati fil-qasam tas-saħħa mentali, l-organizzazzjoni ta' servizzi psikjatriċi forensiċi u l-implimentazzjoni ta' pjanijiet tas-saħħa reġjonali għad-dimenzja.

Investiment

- **L-Awstrija** adottat u ppubblikat il-linji gwida dwar il-finanzjament għall-istabiliment ta' unitajiet tal-kura tas-saħħa primarja godda u għal proġetti li jtejjbu l-unitajiet tal-kura tas-saħħa primarja diġà eżistenti. Dan il-pass huwa parti mill-investment li għandu l-għan li jtejjeb is-sostenibbiltà u r-reżiljenza fil-kura tas-saħħa billi jsaħħaħ is-saħħa pubblika u l-kura tas-saħħa primarja.

Reżiljenza istituzzjonali

L-implimentazzjoni ta' mizuri li jsaħħu r-reżiljenza istituzzjonali għadha għaddejja wkoll. Diversi Stati Membri adottaw riformi sinifikanti tal-istat tad-dritt, pereżempju, it-titjib tal-kwalità tal-proċess leġiżlattiv jew it-tiħiħ tal-indipendenza tal-ġudikatura. Sar ukoll progress konsiderevoli biex tissaħħaħ l-effiċjenza tas-sistemi ġudizzjarji, b'mizuri ddedikati li jvarjaw minn bidliet organizzazzjonali tal-proċedimenti għar-riforma tal-istruttura tal-qrati. L-isforzi tal-Istati Membri ppermettew ukoll li jzidu l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u jtejjbu s-supervizjoni kontra l-ħasil tal-flus, b'mod partikolari permezz tal-adozzjoni ta' dokumenti ta' politika nazzjonali bħal pjanijiet ta' azzjoni u strateġiji.

Diġà ġew implimentati diversi mizuri mmirati lejn il-kisba ta' amministrazzjonijiet publiċi moderni u aġli li jaqdu liċ-ċittadini u lin-negozji tal-UE. Dawn ivarjaw mill-

investimenti ddedikati għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni, l-awditjar u l-kontroll tal-RRPs għar-riformi mfassla biex jissimplifikaw l-amministrazzjoni pubblika u jneħħu l-ostakli amministrattivi. Bhalissa għaddejjin diversi miżuri ta' digitalizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika, pereżempju fil-Lussemburgu u fil-Kroazja. Xi Stati Membri ffokaw fuq il-kapaċitajiet tas-servizz ċivili, b'mod aktar preċiż, fuq sistemi ta' reklutaġġ aktar trasparenti u fuq it-tnaqqis tal-impjigi temporanji fl-amministrazzjoni pubblika.

Il-maġġoranza tal-miżuri ta' thejjija u ta' rispons għall-kriżijiet li diġà ġew implimentati skont l-RRF huma mmirati għall-adattament għat-tibdil fil-klima, il-kura tas-saħħa u t-teknoloġija diġitali. Bhalissa għaddejjin miżuri mmirati lejn infrastrutturi kritiċi diġitali effiċjenti, siguri u kondivizi, inkluża sistema sigura ta' komunikazzjoni mobbli għall-impjegati tal-gvern. Saru sforzi sinifikanti fil-ġestjoni tal-foresti u fil-prevenzjoni tan-nirien fil-foresti u fit-tnaqqis tal-impatt tagħhom. Fil-kura tas-saħħa, filwaqt li l-implimentazzjoni ta' miżuri relatati għadha għaddejja, l-użu tat-telemedicina żdied, u dan jgħin biex jittaffa t-tfixkil fit-twassil tas-servizzi tas-saħħa kkawżat mill-kriżi tal-COVID-19.

**Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tas-saħħa, u r-reziljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali (qasam ta' politika tal-
“effettività tal-amministrazzjoni pubblika”)**

Riformi:

- L-Att dwar il-Fond għad-Digitalizzazzjoni daħal fis-seħh fl-**Awstrija**. L-Att se jaċċellera d-digitalizzazzjoni tal-amministrazzjoni federali, u jtejjeb is-servizzi għaċ-ċittadini u għan-negozji.
- **Il-Bulgarija** adottat Pjan Direzzjonali għall-implimentazzjoni tas-sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem.
- **Il-Kroazja** adottat strateġija ġdida kontra l-korruzzjoni għall-2021-2030. Din għandha l-għan li ssahħaħ il-qafas istituzzjonali u normattiv għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni, ittejjeb it-trasparenza u l-ftuħ tal-hidma tal-awtoritajiet pubbliċi, issahħaħ l-integrità u s-sistemi ta' ġestjoni tal-kunflitti ta' interess, issahħaħ il-potenzjal kontra l-korruzzjoni fis-sistema tal-akkwist pubbliku u tqajjem is-sensibilizzazzjoni pubblika dwar il-ħsara li ġġib magħha l-korruzzjoni, il-ħtieġa li jiġu rrapportati l-irregolaritajiet u ssahħaħ it-trasparenza.
- Liġi li tipproteġi lill-informaturi li jirrapportaw frodi u korruzzjoni minn sanzjonijiet interni daħlet fis-seħh f'**Ċipru**. Flimkien mad-dhul fis-seħh tal-liġi li tistabbilixxi l-Awtorità Indipendenti kontra l-Korruzzjoni u mad-dhul fis-seħh tal-liġi dwar it-Trasparenza fit-Tehid tad-Deciżjonijiet u Kwistjonijiet Relatati, din tipprovdi koerenza akbar fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni.
- **Il-Greċja** nediet l-introduzzjoni tas-sistema tal-pagi bbażata fuq il-prestazzjoni fl-amministrazzjoni pubblika billi adottat il-legiżlazzjoni primarja għall-fażi pilota.

- **Malta** saħħet l-indipendenza tal-ġudikatura tagħha permezz ta' riforma tal-metodu ta' ħatriet u sensji tal-imħallfin u tal-maġistrati. Barra minn hekk, il-Kumitat tal-Ħatriet Ġudizzjarji issa għandu jkun magħmul l-aktar minn membri tal-ġudikatura biex jitnaqqsu r-riskji ta' interferenza politika. Issa jridu jinħarġu sejhiet pubbliċi għal postijiet vakanti fil-ġudikatura li jzidu t-trasparenza fil-proċess tal-ħatra.

Il-Kompożizzjoni tal-Kumitat Malti għall-Ħatriet Ġudizzjarji nbidlet

Drittijiet tal-awtur: Il-gvern Malti

- **Malta** implimentat ukoll sett komprensiv ta' miżuri kontra l-korruzzjoni, inkluża pubblikazzjoni ta' Strategija Nazzjonali kontra l-Frodi u l-Korruzzjoni u l-ġħoti ta' tishih statutorju lill-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni biex tiżgura li r-rapporti tagħha jiġu trażmessi direttament lill-Avukat Ġenerali.
- **Is-Slovakkja** organizzat mill-ġdid il-mappa ġudizzjarja tagħha, u ddefinjiet sistema ġdida ta' qorti. L-għan tar-riforma huwa li jiġu organizzati u strutturati aħjar id-diversi aġendi tal-qorti u l-post fiżiku tagħhom, kif ukoll l-allokazzjoni (mill-ġdid) tal-imħallfin għall-aġendi u d-distretti tal-qorti, u b'hekk jinħoloq ambitu għal deċiżjonijiet tal-qorti aktar effettivi u aktar rapidi.

Reżiljenza fiskali u tassazzjoni

Diversi Stati Membri diġà implimentaw miżuri importanti taħt l-RRF biex itejbu l-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi, kemm fid-dhul kif ukoll fuq in-naha tan-nefqa. Bosta miżuri għandhom l-għan li jtejjbu l-ġbir tat-taxxa u jiskoraġġixxu l-evażjoni tat-taxxa, fosthom billi jrawmu d-digitalizzazzjoni tat-tranzazzjonijiet, il-ġbir tat-taxxa u l-għazla għall-awditi. Dawn il-miżuri huma mistennija jappoġġaw id-dhul nazzjonali, jiġġieldu l-ekonomija sotterranja u jnaqqsu l-kostijiet ta' konformità għall-kontribwenti. Xi Stati Membri nedew ukoll riformi komprensivi tas-sistemi tat-taxxa tagħhom, immirati lejn l-appoġġ għat-ktabbir ekonomiku u t-titjib tal-ġustizzja. Fir-rigward tan-nefqa pubblika, ittiehdu diversi passi f'għadd ta' Stati

Membri biex jitnedew rieżamijiet tal-infiq, jigu integrati fil-proċess baġitarju nazzjonali, jew, fejn dan diġà nkiseb, jittejjeb it-tfassil tagħhom u tissaħħaħ il-governanza tagħhom. Xi Stati Membri ħadu wkoll miżuri mmirati lejn it-titjib tal-ġestjoni tal-intrapriżi tal-Istat, it-titjib tal-ġhodod tat-tbassir baġitarju u r-raffinar tal-qafas kontabilistiku.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa taht il-pilastru tas-saħha, u r-reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali (l-oqsma ta' politika tal-“politika fiskali u l-governanza fiskali” u tal-“miżuri tat-taxxa”)

Riformi:

- **L-Italja** implimentat sett komprensiv ta' miżuri kontra l-evażjoni tat-taxxa, immirati biex jinkoraġġixxu l-konformità u jtejbu l-kontrolli. L-immirar tal-awditi tat-taxxa ġie rfinut bis-saħħa ta' tekniki ta' apprendiment awtomatiku u settijiet tad-*data* interkonnessi, li issa jinkludu wkoll *data* korporattiva dwar tranżazzjonijiet elettronici. L-Italja estendiet ukoll l-użu obligatorju tal-fatturazzjoni elektronika għal setturi li qabel kienu eżentati, heġġet aktar il-pagamenti elettronici u tejbet il-lotterija tar-riċevuti biex tiskoraġġixxi n-nuqqas ta' fatturazzjoni.
- **Spanja** stabbiliet unità permanenti fl-Awtorità Indipendenti għar-Responsabbiltà Fiskali (AIReF) biex twettaq rieżamijiet tal-infiq u biddlet l-istruttura organizzazzjonali tal-Ministeru għall-Finanzi biex issegwi b'mod sistematiku r-rakkomandazzjonijiet tar-riżamijiet tal-infiq. Dawn ir-riformi għandhom l-għan li jtejbu l-kwalità tal-infiq pubbliku. Spanja rrevediet ukoll il-Liġi kontra l-Evażjoni u l-Frodi tat-Taxxa u aġġornat il-lista Spanjola ta' ġurizdizzjonijiet li ma jikkoooperawx fi kwistjonijiet tat-taxxa. Dawn il-miżuri għandhom l-għan li jiksibu konformità tat-taxxa oġġla u li jagħmlu s-sistema tat-taxxa aktar ġusta.

Investimenti:

- **Ir-Rumanija** implimentat investiment li għandu l-għan li jtejjeb l-amministrazzjoni tat-taxxa permezz tal-implimentazzjoni ta' ġestjoni integrata tar-riskju. L-investiment huwa mistenni li jkollu impatt fuq il-livell ta' konformità tat-taxxa u l-kisba tad-dħul tal-baġit, filwaqt li jiżgura ambjent tas-suq kompetittiv u jżid l-effiċjenza tal-ġbir tat-taxxa. Din il-miżura speċifika tipprevedi li mill-inqas 150 000 registru tal-flus ikunu konnessi mas-sistema elektronika tal-Aġenzija Nazzjonali għall-Amministrazzjoni Fiskali. Il-konnessjoni shiħa għandha tindirizza b'mod partikolari l-frodi fil-qasam tal-kummerċ u tikkontribwixxi għat-tnaqqis tad-diskrepanza fil-VAT.

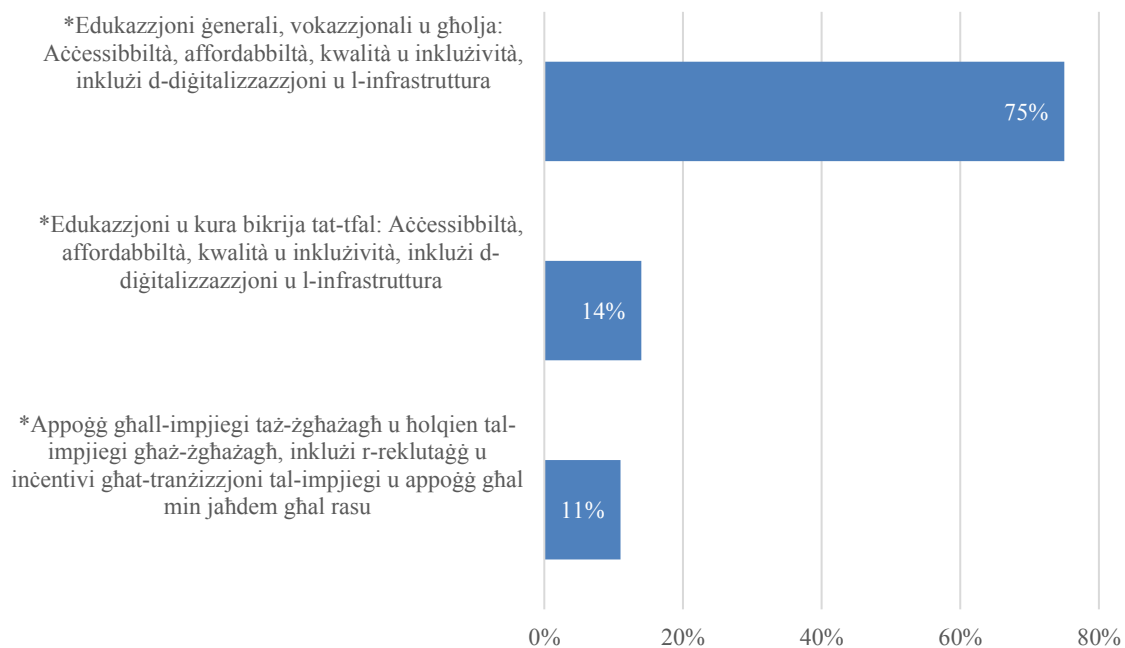
3.6. Kontribuzzjoni tal-Faċilità għall-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, it-tfal u ż-żgħażaġh, bħall-edukazzjoni u l-hiliet (jiġifieri l-Pilastru 6)

Il-miżuri taht il-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, it-tfal u ż-żgħażaġh jiffokaw primarjament fuq l-edukazzjoni, it-taħriġ, l-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal, kif ukoll miżuri li jappoġġaw l-impjeg taż-żgħażaġh. Is-27 RRP adottati mill-Kunsill

jappoġġaw il-pilastru 6 b'madwar EUR 54,9 biljun. Madwar tliet kwarti tan-nefqa totali relatata mal-pilastru 6 jikkontribwixxu għall-edukazzjoni ġenerali, vokazzjonali u għolja. Il-25 % li jifdal huma maqsuma kważi b'mod ugwali bejn l-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal, u l-appoġġ għall-impjieg taż-żgħażaġh. L-analiżi tan-nefqa fil-pilastru tidher fl-Illustrazzjoni 26.

Mis-705 stadji importanti u miri li ntlahqu b'mod sodisfaċenti s'issa, 64 jikkontribwixxu għall-pilastru 6, inklużi 61 stadju importanti u mira li ntlahqu b'mod sodisfaċenti mill-1 ta' Marzu 2022. Mill-1 ta' Marzu 2022, twettqu 56 stadju importanti u mira f'45 miżura fil-qasam ta' politika tal-edukazzjoni ġenerali, vokazzjonali u għolja (l-Illustrazzjoni 27). L-istadji importanti u l-miri fil-pilastru 6 huma assoċjati ma' miżuri li jrawmu l-kwalità, itejbu l-aċċess u l-inklużività tas-sistemi edukattivi, isaħħu l-politiki attivi tas-suq tax-xogħol, jappoġġaw it-trasformazzjoni diġitali fl-edukazzjoni, jipprovdu taħriġ u appoġġ għall-għalliema, iżidu l-modernizzazzjoni tat-taħriġ vokazzjonali, kif ukoll jipprovdu appoġġ għall-edukazzjoni għolja u l-kooperazzjoni mal-amministrazzjoni pubblika u n-negozji.

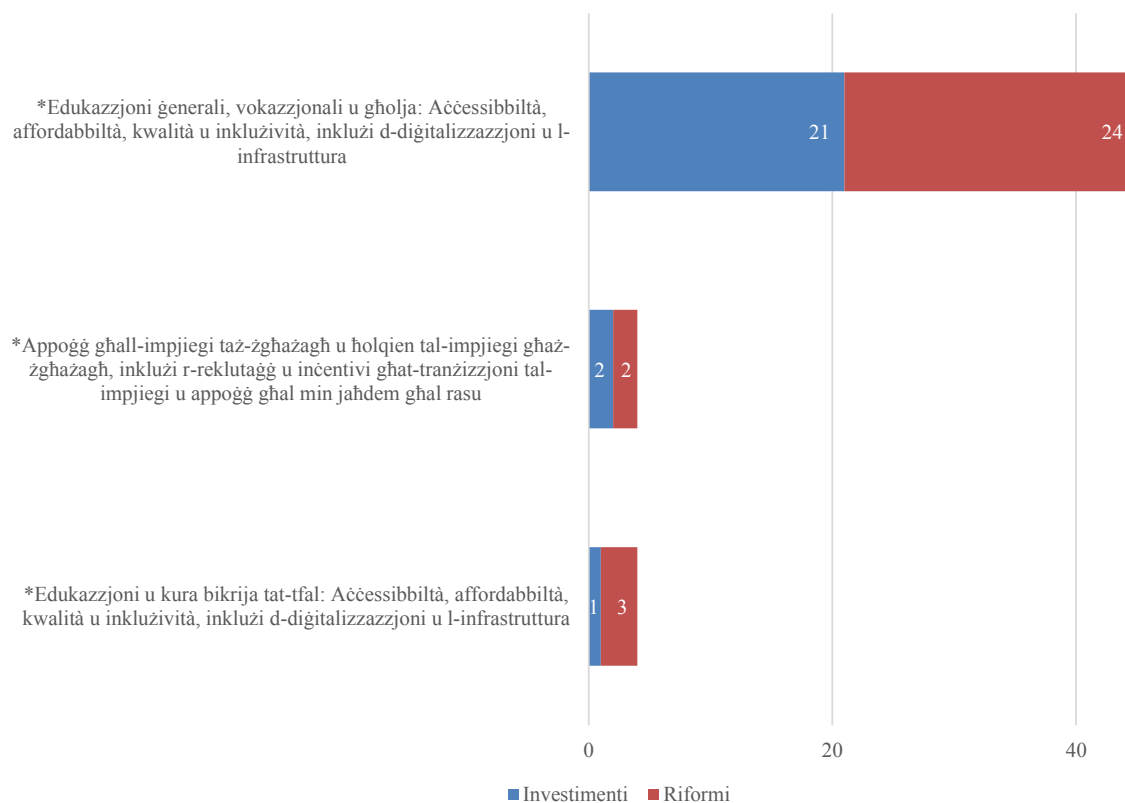
Illustrazzjoni 26: Analizi tan-nefqa li tappoġġa l-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, għal kull qasam ta' politika

Nota: Din iċ-ċart turi analiżi tal-kontribuzzjoni stmata għall-pilastru tal-politika skont lista ta' oqsma ta' politika stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea. Il-perċentwal huwa relatat mas-sehem ġenerali tal-pjan ittagjat taht dan il-pilastru ta' politika. Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif definita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-shih fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastri. F'dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reżiljenza.

Illustrazzjoni 27: L-għadd ta' miżuri fil-pilastru 6 bi stadji importanti u miri milħuqa b' mod sodisfaċenti mill-aħħar rapport annwali tal-RRF, għal kull qasam ta' politika

Nota: Il-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa soċjali, kif iddefinita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, hija allinjata u integrata bis-siġħ fil-metodoloġija għar-rapportar tan-nefqa taht is-sitt pilastru. Taht dan il-pilastru, l-oqsma ta' politika mmarkati b'asterisk (*) jintużaw għall-metodoloġija tan-nefqa soċjali.

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Edukazzjoni Ġenerali, Vokazzjonali u Għolja: Aċċessibbiltà, Affordabbiltà, Kwalità u Inkluzività, Inklużi d-Diġitalizzazzjoni u l-Infrastruttura

L-investimenti u r-riformi li jammontaw għal aktar minn EUR 43,2 biljun fl-edukazzjoni ġenerali tal-iskejjel se jappoġġaw titjib fil-kwalità u fl-inkluzività. Xi Stati Membri se joffru appoġġ individwalizzat lil skejjel u studenti żvantaġġati, fosthom mentoraġġ, anki bil-ħsieb li jingħelbu d-diskrepanzi fl-apprendiment u jiġi evitat it-tluq bikri mill-iskola. Miżuri oħrajn jinkludu investimenti biex iżidu l-għadd ta' siġħat ta' tagħlim u jippermettu l-edukazzjoni ta' jum siġħ. Diversi miżuri jindirizzaw kwistjonijiet bħall-implimentazzjoni ta' riformi kurrikulari, ir-riforma tal-mekkanizmi ta' reklutaġġ tal-għalliema, it-titjib tal-edukazzjoni għal tfal bi bżonnijiet speċjali, l-appoġġ għal studenti bi prestazzjoni baxxa, it-titjib tal-evalwazzjoni esterna tal-iskejjel jew l-appoġġ għad-desegregazzjoni.

Il-bieċa l-kbira tal-pajjiżi jipplanaw li jinvestu fl-infrastruttura diġitali u l-konnettività tal-iskejjel, spiss b'enfasi fuq skejjel żvantaġġati u rurali. Dawn l-investimenti jinkludu t-trasformazzjoni tal-klassijiet f'ambjenti ta' apprendiment flessibbli u konnessi u li l-istudenti u l-għalliema jiġu mgħammra b'apparat diġitali biex jitnaqqas id-distakk diġitali. Il-kompetenzi diġitali tal-istudenti se jittejjbu permezz tal-adattament tal-kurrikuli tal-iskejjel u l-

izvilupp tar-rizorsi diġitali u l-kontenut diġitali. Hafna Stati Membri jinkludu t-taħriġ tal-ghalliema dwar l-edukazzjoni diġitali fil-pjanijiet tagħhom.

Xi Stati Membri se jużaw l-RRF biex jappoġġaw it-trasformazzjoni tal-edukazzjoni għolja tagħhom b'firxa wiesgħa ta' miżuri. Il-miżuri jinkludu l-immodernizzar ta' programmi ta' studju, l-espansjoni ta' postijiet ta' studju, it-tnedija ta' korsijiet godda ta' studju, ir-reviżjoni ta' mudelli ta' finanzjament fl-edukazzjoni għolja, l-izvilupp ta' mekkaniżmi ta' assigurazzjoni tal-kwalità u ta' governanza, l-introduzzjoni ta' sistemi ta' sħarriġ dwar is-sitwazzjoni tal-gradwati u l-internazzjonalizzazzjoni tal-edukazzjoni għolja. Barra minn hekk, it-titjib tal-aċċess għall-edukazzjoni għolja se jiġi ffinanzjat minn għadd ta' Stati Membri bħal, pereżempju, il-Belġju, il-Bulgarija, il-Kroazja, Spanja, Franza, l-Irlanda, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, il-Finlandja u l-Iżvezja.

Edukazzjoni u Kura Bikrija tat-Tfal: Aċċessibilità, Affordabilità, Kwalità u Inkluzività, Inkluzi d-Diġitalizzazzjoni u l-Infrastruttura

L-investimenti u r-riformi li jammontaw għal aktar minn EUR 8 biljun fl-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal inkluzivi ta' kwalità huma mistennija li jżidu r-rati ta' parteċipazzjoni, b'mod partikolari fost il-gruppi żvantaġġati, u b'hekk inaqqsu l-inugwaljanzi u jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Garanzija Ewropea għat-Tfal⁵⁹. Aktar minn nofs l-Istati Membri inkludew miżuri biex itejbu l-aċċess għall-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal (early childhood education and care, ECEC) billi esandew il-kapaċitajiet, l-inkluzività u/jew il-kwalità tagħhom. Il-forniment ta' ECEC affordabbli ta' kwalità jiffaċilitaw, minn naħa waħda, opportunitajiet indaqs għat-tfal kollha irrISPETTIVAMENT mill-isfond soċjoekonomiku tagħhom, u, min-naħa l-oħra, l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol ta' dawk li jindukraw, ta' spiss nisa, it-tnaqqis tar-riskju ta' faqar jew ta' esklużjoni soċjali. L-investimenti fil-kostruzzjoni u r-rinnovazzjoni tal-infrastruttura spiss ikunu akkumpanjati minn riformi. Pereżempju, il-pajjiżi qed jippjanaw li jbaxxu l-età tal-edukazzjoni obligatorja tal-iskola preprimarja, jintroduċu intitolament legali għal post, jirrieżaminaw il-mudell ta' finanzjament, inaqqsu t-tariffi tal-edukazzjoni u tal-kura bikrija tat-tfal, itejbu d-dijanjozi bikrija u l-appoġġ għat-tfal b'diżabilità, jirrieżaminaw is-sistema ta' reklutaġġ għall-persunal tal-edukazzjoni u tal-kura bikrija tat-tfal u jadottaw il-qafas legali biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għat-taħriġ u l-opportunitajiet għal aktar professjonalizzazzjoni tal-persunal.

Appoġġ għall-Impjiegi taż-Żgħażaġh u Holqien tal-Impjiegi għaž-Żgħażaġh, Inkluzi Inċentivi għall-Impjegar u għat-Tranżizzjoni tal-Impjiegi u Appoġġ għal Dawk li Jahdmu għal Rashom

Il-miżuri li jappoġġaw l-impjeg taż-żgħażaġh jinkludu sussidji għall-apprendistati, investimenti għall-adattament tas-servizzi pubbliċi tal-impjeg għaž-żgħażaġh, it-titjib tal-ikkowċjar taż-żgħażaġh u gwida individwali lejn l-impjiegi u l-awtonomija, u skemi li

⁵⁹ Ir-Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill (UE) 2021/1004.

jincientivaw ir-reklutaġġ taż-żgħażaġh mis-settur privat li jammontaw għal madwar EUR 6,1 biljun.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa skont il-politiki għall-pilastru tal-ġenerazzjoni li jmiss

Riformi:

- **Il-Bulgarija** laħqet tliet stadji importanti li għandhom l-għan li jtejbu l-effettività tas-sistema tal-edukazzjoni fil-livelli kollha – l-iskola preprimarja, l-iskola u l-edukazzjoni għolja. Dawn jinkludu emendi fl-Att dwar l-Edukazzjoni tal-Iskola Preprimarja u fl-Iskejjel u fil-legiżlazzjoni sekondarja relatata, fosthom li l-edukazzjoni tal-iskola preprimarja ssir obligatorja mill-età ta' erba' snin, emendi għall-Att dwar l-Edukazzjoni Għolja biex tiġi introdotta sistema ta' akkreditazzjoni riveduta għall-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja, u l-adozzjoni ta' Mappa Nazzjonali tal-Edukazzjoni Għolja.

Il-Bulgarija tejbet l-effettività tas-sistema tal-iskejjel tagħha

- **Iċ-Ċekja** laħqet diversi stadji importanti u miri fil-qasam tal-edukazzjoni. Riforma rrevediet il-kurrikuli tal-iskejjel primarji, sekondarji tal-ewwel livell u tat-tieni livell bil-ħsieb li tippromwovi l-litteriżmu diġitali u hiliet avvanzati tal-IT bħall-ipproċessar u l-immudellar tad-*data*, il-kodifikazzjoni u l-programmazzjoni, ir-robotika, u r-realtà virtwali/awmentata. Barra minn hekk, mill-inqas 20 università ntgħażlu biex jingħataw appoġġ fl-iżvilupp tagħhom ta' programmi ta' studju godda li jiffokaw fuq it-titjib tal-hiliet u t-taħriġ mill-ġdid.
- **L-Italja** rat id-dhul fis-seħħ tar-riforma dwar il-professjoni tat-tagħlim. Ir-riforma tikkonsisti f'erba' punti: i) it-titjib u s-simplifikazzjoni tal-proċeduri tal-kompetizzjoni pubblika; ii) it-tisħih tal-kwalifika meħtieġa għall-aċċess għall-professjoni tat-tagħlim; iii) l-istabbiliment ta' qafas ta' mobilità aktar effettiv għall-għalliema fl-interess tal-kontinwità tat-tagħlim; u iv) l-istabbiliment ta' progressjoni fil-karriera marbuta mal-evalwazzjoni tal-prestazzjoni u l-iżvilupp professjonali kontinwu.

Investimenti:

- **Iċ-Ċekja** pprovdi 74 000 apparat digitali (tablets, laptops, mowbajls, eċċ.) lil 4 102 skejjel primarji u sekondarji għall-apprendiment mill-bogħod.

3.7. Il-kontribuzzjoni tal-Facilità għall-politika soċjali, inkluża l-ugwaljanza bejn il-ġeneri kif ukoll it-tfal u ż-żgħażaġh

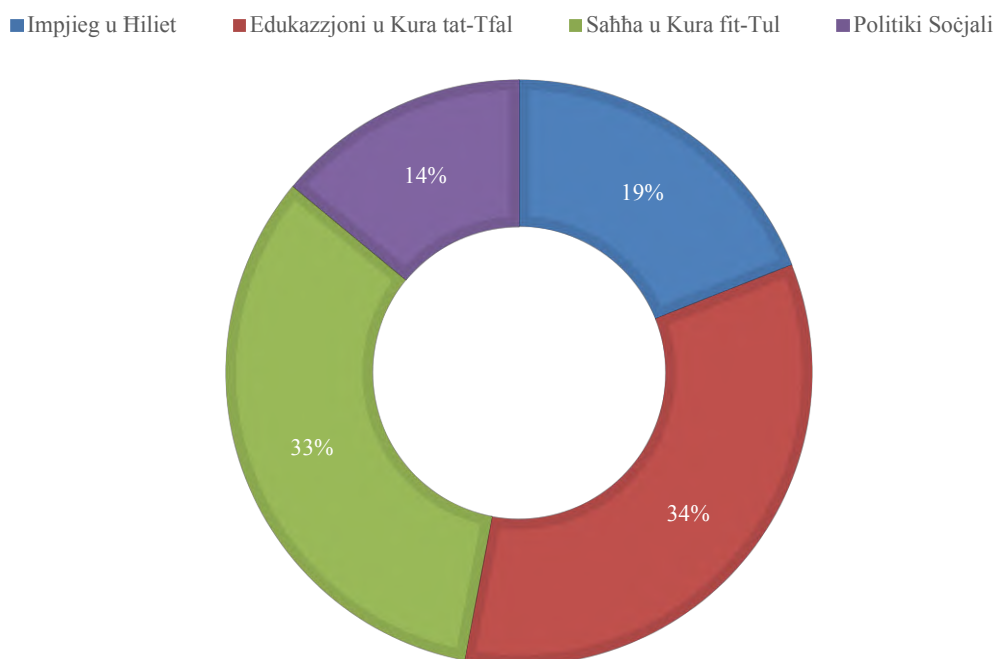
Politika soċjali

L-Istati Membri inkludew għadd sinifikanti ta' miżuri fl-RRPs tagħhom li jrawmu l-politika soċjali, inkluż dawk relatati mal-ugwaljanza bejn il-ġeneri kif ukoll it-tfal u ż-żgħażaġh, u b'hekk jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Mill-2 042 stadju importanti u mira li jrawmu l-politika soċjali, intlaħqu 213-il stadju importanti jew mira, inklużi l-199 li ntlahqu mill-1 ta' Marzu 2022 (ara t-taqsimi 3.4, 3.5 u 3.6 għal analizi mmirata tal-miżuri li jikkontribwixxu għall-impjiegi u l-hiliet, għall-edukazzjoni u għall-kura bikrija tat-tfal, is-saħħa u l-kura fit-tul kif ukoll il-politiki soċjali).

Total ta' madwar EUR 139,8 biljun allokat mill-Istati Membri jikkontribwixxu għall-infiq soċjali⁶⁰, li jirrappreżenta madwar 28 % tan-nefqa totali stmata. Madwar terz ta' dan l-ammont huwa ddedikat għall-infiq fuq l-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal, terz ieħor fuq is-saħħa u l-kura fit-tul, filwaqt li l-bqija huwa maqsum bejn l-infiq fuq l-impjiegi u l-hiliet, u l-politiki soċjali (l-Illustrazzjoni 28).

⁶⁰ Minhabba l-importanza tal-infiq soċjali wara l-pandemija tal-COVID, ir-Regolament RRF ta s-setgħa lill-Kummissjoni biex tadotta att delegat li jistabbilixxi metodoloġija għar-rapportar dwar in-nefqa soċjali, inkluż fuq it-tfal u ż-żgħażaġh, taht l-RRF (l-Artikolu 29(4)b). Il-metodoloġija adottata mill-Kummissjoni tikklassifika n-nefqa kollha ffinanzjata mill-Facilità relatata mar-riformi u l-investimenti fid-disgħa qasam ta' politika wiesa', li mbagħad jiġu aggregati f'erba' kategoriji soċjali: (1) l-impjiegi u l-hiliet, 2) l-edukazzjoni u l-kura tat-tfal, 3) is-saħħa u l-kura fit-tul, u 4) l-politiki soċjali. Jekk jogħġbok ara r-[Regolament Delegat 2021/2105](#).

Illustrazzjoni 28: Sehem tan-nefqa soċjali tal-RRF skont il-kategoriji soċjali ewlenin

Nota: Din l-illustrazzjoni turi l-analizi tal-infiq soċjali smat fl-RRPs kollha approvati. Il-kategoriji soċjali huma ddefiniti u applikati skont il-metodologija adottata mill-Kummissjoni b'konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew u mal-Istati Membri fir-Regolament Delegat 2021/2105.

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza

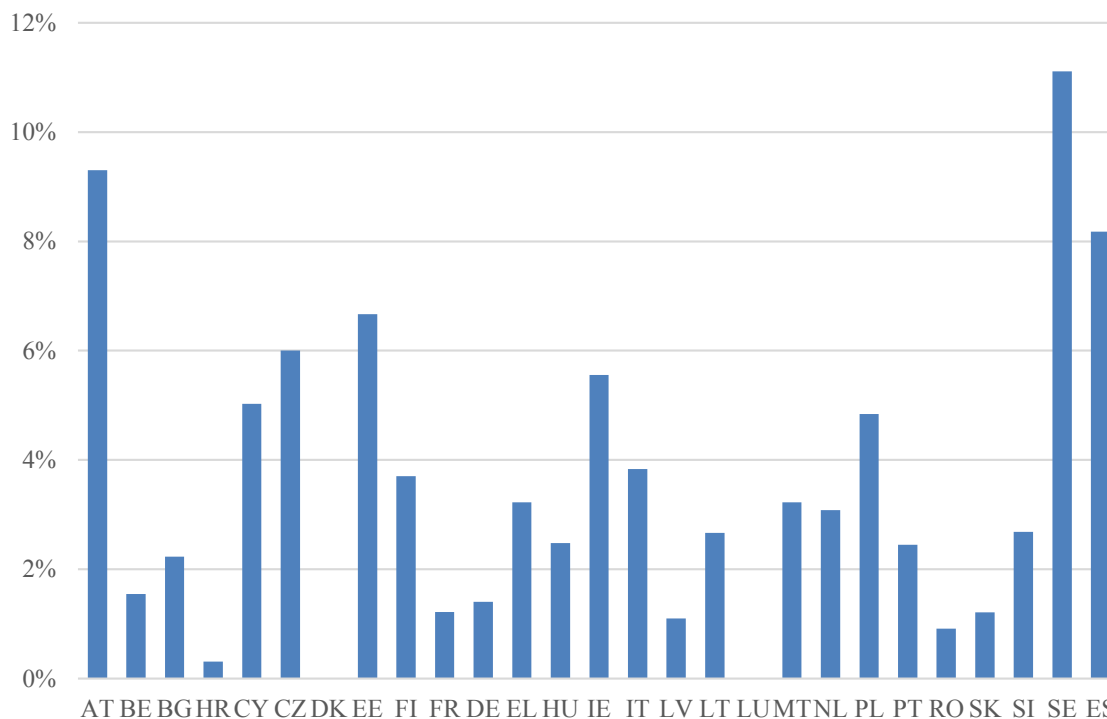
Ugwaljanza bejn il-ġeneri

L-RRPs tal-Istati Membri jikkontribwixxu għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri b'diversi modi. Is-27 pjan adottati fihom 134 (sotto)mizura b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, u ħafna riformi u investimenti li huma mmirati b'mod espliċitu biex jikkontribwixxu għal opportunitajiet indaqs b'mod ġenerali. L-analizi tal-mizuri rilevanti għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri għal kull Stat Membru hija pprovduta fl-Illustrazzjoni 29⁶¹⁶².

⁶¹ Iċ-ċifri huma illustrattivi, maħsuba biex jintużaw għal analizi kwalitattiva, u ma jikkostitwixxux valutazzjoni komparattiva tal-RRPs tal-Istati Membri. L-għadd u l-istruttura tal-mizuri f'kull pjan nazzjonali jvarjaw hafna, kif ukoll l-approċċ li jirrifletti l-impenji għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri. [Analizi aktar dettaljata tista' tinstab fid-Dokumenti ta' Hidma tal-Persunal adottati mill-Kummissjoni Ewropea għal kull pjan approvat, kif ukoll fl-Analizi Tematika dwar l-Ugwaljanza fit-Tabella ta' Valutazzjoni tal-RRF.](#)

⁶² Skont il-metodologija għar-rapportar tan-nefqa soċjali kif stabbilita fir-Regolament Delegat (UE) 2021/2105, il-Kummissjoni indikat mizuri li jinkludu enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Ta' min jinnota li l-Kummissjoni applikat din il-metodologija mhux biss għal mizuri ta' natura soċjali, iżda anke għall-mizuri l-oħrajn kollha inklużi fl-RRPs adottati b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, sabiex din tinqabad ahjar fil-pjanijiet kollha. Din ma kellhiex għalfejn tkun il-fokus ewlieni tal-mizuri kkonċernati. Il-mizuri li ma humiex immarkati bhala tali jista' jkollhom ukoll impatt fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Iċ-ċifri pprezentati hawn jikkostitwixxu l-għadd u s-sehem tal-mizuri ġenerali b'dan il-fokus, u mhux il-kostijiet relatati magħhom.

Illustrazzjoni 29: Sehem (f%) ta' miżuri li jiffokaw fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fl-RRPs adottati

Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Irkupru u r-Reziljenza

Minbarra l-miżuri li jikkontribwixxu b'mod esplicitu għall-opportunitajiet indaqs, l-Istati Membri inkludew riformi u investimenti oħrajn fil-pjanijiet tagħhom li jintegraw il-kunsiderazzjonijiet tal-ugwaljanza. Dan xi drabi jinvolveja sottomiri espliciti jew dispożizzjonijiet oħrajn li jiżguraw li l-ħtiġijiet ta' gruppi speċifiċi jitqiesu f'oqsma ta' politika oħrajn. Fl-istess ħin, anke jekk il-miżuri fl-oqsma tas-suq tax-xogħol, tal-akkomodazzjoni, tal-enerġija, tat-trasport u tad-digitalizzazzjoni inizjalment jistgħu ma jitqisux bħala politiki li jikkontribwixxu għall-ugwaljanza, l-implimentazzjoni effettiva tagħhom jista' jkollha kontribut sinifikanti għat-trawwim ta' opportunitajiet indaqs. Pereżempju, ir-riformi u l-investimenti fl-infrastruttura, fit-trasport pubbliku jew fil-konnettività diġitali setgħu ma kinux imfassla għall-finijiet ta' opportunitajiet indaqs iżda jista' jkollhom impatt pożittiv f'termini ta' aċċess għal edukazzjoni mill-bogħod, servizzi u utilitajiet essenzjali (tas-saħħa) jew billi n-nies b'mobbiltà limitata jew li jgħixu f'zoni remoti jithallew jipparteċipaw f'attivitajiet ekonomiċi u fil-ħajja soċjali.

L-Istati Membri qed jagħmlu progress fl-implimentazzjoni ta' miżuri b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Mill-134 (sotto)miżura b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fis-27 RRP, 25 (sotto)miżura fihom stadji importanti jew miri li huma milħuqa, inklużi 20

mill-1 ta' Marzu 2023. Eżempji ta' miżuri b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri bi stadji importanti u miri milhuqa huma ppreżentati fil-kaxxa ta' hawn taħt.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa b'enfasi fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri

Riformi:

- **Il-Kroazja** adottat liġi tax-xogħol ġdida li tinkludi dispożizzjonijiet għal aktar flessibbiltà fil-hin tax-xogħol u fil-post tax-xogħol, kif ukoll dispożizzjonijiet li jnaqqsu d-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u tan-nisa. Il-flessibbiltà addizzjonali tippermetti b'mod speċjali lill-ġenituri u lill-fornituri tal-kura jagħmlu aktar użu mill-arranġamenti tax-xogħol part-time.
- **Spanja** introduċiet leġislazzjoni ġdida biex tiżgura paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa permezz tal-obbligu ta' paga ugwali għal xogħol ta' valur ugwali, filwaqt li trawwem it-trasparenza fil-pagi biex tidentifika u tevita d-diskriminazzjoni u tiżviluppa strumenti biex jikkonformaw mal-prinċipju tat-trasparenza fil-pagi.

Investimenti:

- **L-Italja** implimentat investiment li jappoġġa l-ħolqien u t-tkabbir tal-intraprizi mmexxija min-nisa, billi stabbiliet fond ġdid u saħħet tnejn oħrajn eżistenti mill-2021. L-istadju importanti relatat intlaħaq b'mod sodisfaċenti bhala parti mill-ewwel talba għall-pagament. L-ewwel 700 ditta huma mistennija li jkunu intitolati għal appoġġ minn Lulju 2023 u, skont id-*data* nazzjonali, sa Ġunju 2023 intgħazlu uffiċjalment aktar minn 1 000 ditta. L-Italja stabbiliet ukoll sistema ta' ċertifikazzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri biex tteġġeg u tinċentiva prattiki korporattivi li jwasslu għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri.

Tfal u żgħażaġh

L-425 (sotto)miżura b'enfasi fuq it-tfal u ż-żgħażaġh huma mifruxa fuq għadd ta' oqsma ta' politika, primarjament fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ. Analizi ddedikata dwar il-politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss, it-tfal u ż-żgħażaġh, pereżempju fil-qasam tal-edukazzjoni u t*-taħriġ, tista' tinstab fit-taqsima 3.6.

Mill-miżuri b'enfasi fuq iż-żgħażaġh u t-tfal fis-27 RRP, 83 (sotto)miżura fihom stadji importanti jew miri li ntlahqu, inklużi 79 (sotto)miżura bi stadju importanti u mira milhuqa mill-1 ta' Marzu 2022. Għadd kbir ta' Stati Membri bdew b'riformi u investimenti li jappoġġaw lit-tfal u liż-żgħażaġh. Eżempji ta' miżuri li jappoġġaw lit-tfal u liż-żgħażaġh bi stadji importanti u miri milhuqa huma ppreżentati fil-kaxxa ta' hawn taħt.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa b'enfasi fuq it-tfal u ż- żgħażaġh

Riformi:

- **L-Awstrija** introduċiet pakkett ta' edukazzjoni ta' rimedju u miżuri ta' appoġġ relatati ffokati b'mod partikolari fuq studenti żvantaġġati, inkluż il-forniment ta' riżorsi għal lezzjonijiet ta' appoġġ, diviżjonijiet tal-grupp/klassi, miżuri ta' appoġġ individwali u lezzjonijiet supplimentari matul il-vaganzi tas-sajf. Diġà sehew hafna lezzjonijiet ta' appoġġ addizzjonali, bl-għan li jikkumpensaw għad-defiċits akkumulati fl-apprendiment u għat-telf potenzjali fl-edukazzjoni matul il-pandemija tal-COVID-19.
- **Il-Bulgarija** implimentat l-ewwel parti tar-riforma tal-edukazzjoni tal-iskola preprimarja u tal-iskola u tal-apprendiment tul il-ħajja, inkluż obbligu ġdid għat-tfal biex jattendu l-edukazzjoni tal-iskola preprimarja mill-età ta' erba' snin. Emendi oħrajn għall-Att kienu jinkludu aġġornament tal-kurrikuli ewlenin tax-xjenza, it-teknoloġija, l-ingerinija u l-matematika (STEM) u opportunitajiet addizzjonali ta' apprendiment mill-bogħod.
- **Il-Litwanja** bdiet tirriforma s-sistema ta' gwida vokazzjonali tagħha, b'enfasi fuq il-konsulenza għall-karriera u l-apprendiment tul il-ħajja, biex tgħaqqad ahjar il-provvista u d-domanda fis-suq tax-xogħol. L-ewwel passi lesti stabbilew il-qafas u l-ġestjoni tas-sistema, ir-rekwiżiti ta' kompetenza tal-professjonisti tal-karriera, is-sistema ta' finanzjament għas-servizzi pprovduti, l-ambitu tal-involviment tal-istituzzjonijiet u tas-sħab soċjali.
- **Malta** bdiet timplimenta riforma biex ittejjeb l-edukazzjoni inklużiva ta' kwalità, b'mod partikolari billi stabbiliet unitajiet għall-awtiżmu ġodda fl-iskejjel medji, li huma ta' benefiċċju għaż-żgħażaġh fuq l-ispettru tal-awtiżmu li issa għandhom aċċess għal tagħmir li jakkomoda l-ħtiġijiet edukattivi speċifiċi tagħhom.

Investimenti:

- **Franza** appoġġat l-impjeg taż-żgħażaġh b'aktar minn 337 000 sussidju għar-reklutaġġ fl-ewwel nofs tal-2021 għaż-żgħażaġh taħt l-età ta' 26 sena. Is-sussidji thallsu lill-impjegatur għall-konklużjoni ta' kuntratt għal terminu fiss (ta' mill-inqas 3 xhur) jew kuntratt għal żmien indefinit għaż-żgħażaġh taħt is-26 sena, f'impjegi li jeħtieġu kwalifiki moderati jew f'livell ta' dhul.

Gruppi żvantaġġati

L-RRPs ta' diversi Stati Membri jinkludu wkoll miżuri biex tiġi indirizzata l-integrazzjoni ekonomika u soċjali ta' persuni b'diżabilità kif ukoll il-protezzjoni u l-integrazzjoni ta' gruppi żvantaġġati oħrajn, bhal persuni bi sfond ta' migrazzjoni jew Rom. Minbarra diversi miżuri mmirati lejn iż-żgħażaġh b'enfasi fuq gruppi żvantaġġati kif deskritt hawn fuq, l-Istati Membri jintroduċu pereżempju inċentivi għall-impjegaturi biex jimpjegaw persuni b'diżabilità u biex jappoġġaw l-integrazzjoni tagħhom fis-suq tax-xogħol

jew jagħmlu sforzi mmirati biex ineħħu l-ostakli fil-binjiet pubbliċi u biex jiffacilitaw il-partecipazzjoni ta' persuni b' dizabilità fl-edukazzjoni u l-inkluzjoni tagħhom fis-soċjetà.

Mill-1 ta' Marzu 2022, diversi Stati Membri (eż. l-Awstrija, il-Kroazja, l-Italja, il-Portugall, is-Slovakkja u Spanja) lestew jew bdew riformi u/jew investimenti importanti li jipromwovu l-inkluzjoni ta' gruppi żvantaġġati, bħal persuni b' dizabilità, persuni bi sfond etniku ta' migrazzjoni jew ta' minoranza. Dawn il-miżuri xi drabi jindirizzaw b' mod esplicitu l-popolazzjoni tar-Rom. Barra minn hekk, xi Stati Membri wettqu riformi u investimenti biex itejbu u/jew jiddiġitalizzaw is-sistema ta' akkoljenza għall-migranti u għar-refuġjati. Eżempji ta' miżuri li jappoġġaw l-inkluzjoni ta' gruppi żvantaġġati bi stadji importanti u miri milħuqa huma pprezentati fil-kaxxa ta' hawn taħt.

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milħuqa b' enfasi fuq gruppi żvantaġġati

Riformi:

- **Is-Slovakkja** introduċiet skema ġdida u aċċellerata tal-viża, immirata lejn ċittadini ta' pajjiżi terzi bi kwalifiki għoljin li jkunu qed ifittxu impjieg, billi tippermettilhom jibdeu jaħdmu immedjatament abbażi ta' viża nazzjonali.
- **Il-Greċja** introduċiet liġi li tippermetti t-tranzizzjoni lejn kura bbażata fil-komunità għad-dizabilità u nediet l-ewwel pass ta' fażi pilota għal skema ta' assistenza personali.
- **Il-Kroazja** implimentat it-taħriġ ta' 256 professjonist tal-mentoraġġ soċjali, permezz ta' 15-il modulu f'disat ibliet: Varaždin, Karlovac, Zagreb, Slavonski Brod, Split, Osijek, Zadar, Rijeka u Pula. L-għan tat-taħriġ kien li jissahħu l-kompetenzi tal-professjonisti fis-sistema tal-benesseri soċjali biex tiġi appoġġata l-implimentazzjoni ta' servizz ta' mentoraġġ soċjali b'suċċess kemm jista' jkun meta ssir ħidma ma' individwi f'pożizzjoni marginalizzata fis-soċjetà jew f'riskju.
- **L-Italja** appoġġat proġetti mmirati biex iżidu l-awtonomija tal-persuni b' dizabilità. Il-proġetti jikkonsistu fir-rinnovazzjoni tal-ispazji domestiċi u l-għoti ta' informazzjoni u ta' apparat ta' komunikazzjoni lil persuni b' dizabilità, akkumpanjati minn taħriġ dwar il-ħiliet diġitali. Fi tmiem l-2022, aktar minn 500 proġett kienu diġà ġew ikkonsenjati lil persuni b' dizabilità mid-distretti soċjali responsabbli. L-oġettiv ġenerali huwa li jintlaħqu mill-inqas 5 000 persuna b' dizabilità sal-aħħar ta' Marzu 2026 madwar il-pajjiż kollu.

Proġett inawgurat f'Casa Vitinia, Ruma fi tmiem l-2022, li jikkonsisti fit-twassil ta' dar rinnovata u opportunitajiet ta' taħriġ relatati mal-hiliet diġitali lil 12-il persuna b'diżabilità

Drittijiet tal-awtur: Il-gvern Taljan

Investiment:

- **Il-Latvja** pprovdiet aċċess għal kontenut ta' apprendiment u biex tippermetti lil gruppi soċjalment vulnerabbli jipparteċipaw fl-apprendiment mill-bogħod. Fl-2021 ġie approvat qafas għall-organizzazzjoni u l-implimentazzjoni ta' apprendiment mill-bogħod fl-istituzzjonijiet edukattivi. L-investiment fl-RRP jikkonsisti fix-xiri ta' tagħmir tat-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni għall-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni ġenerali, b'appoġġ immirat għall-istudenti minn gruppi soċjalment vulnerabbli, għalliema u l-holqien ta' "librerija tal-kompjuter" fl-istituzzjonijiet edukattivi.

3.8. Kontribuzzjoni għal proġetti transfruntiera u multinazzjonali

L-RRF tappoġġa l-parteeipazzjoni tal-Istati Membri fi proġetti transfruntiera, bl-ippjanar ta' riformi u investimenti li jsir fl-istess hin b'mod koordinat. Filwaqt li kull RRP jirrifletti s-sitwazzjoni speċifika ta' kull Stat Membru, xi sfidi komuni jirrikjedu riformi u investimenti kkoordinati. Il-kollaborazzjoni bejn diversi pajjiżi tista' tippermetti l-appoġġ għal proġetti kbar li Stat Membru wiehed ma setax jizviluppa waħdu u tippermetti li jingabru r-rizorsi, u b'hekk jizdied l-impatt u jinkisbu ekonomiji ta' skala u sinerġiji.

Matul it-thejjija tal-pjanijiet, il-Kummissjoni heġġet lill-Istati Membri jipparteċipaw fi proġetti multinazzjonali ewlenin, li jsaħħu l-koordinazzjoni għal investimenti kritiċi f'setturi strateġiċi – u jipprovdu benefiċċji tangibbli għas-Suq Uniku. L-importanza ta' proġetti multinazzjonali kompliet tissaħħaħ fl-emenda tar-Regolament RRF, li jirrikjedi permezz ta' kriterju ta' valutazzjoni addizzjonali li tingħata attenzjoni qawwija lill-miżuri kollha introdotti taħt il-kapitolu tar-REPowerEU biex jikkontribwixxu għal proġetti transfruntiera jew multinazzjonali.

Tranzizzjoni ekoloġika

Aktar minn nofs l-RRPs jinkludu miżuri li jikkontribwixxu għal proġetti multinazzjonali jew inizjattivi transfruntiera relatati ma' miżuri taht il-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika (ara t-Tabella 8 hawn taht): B'kollox, aktar minn 38 miżura huma rilevanti għal proġetti ekoloġiċi multinazzjonali jew transfruntiera.

- **Il-proġetti multinazzjonali** bl-ogħla użu fl-RRPs huma l-miżuri “Proġetti Importanti ta' Interess Ewropew Komuni” (IPCEI) dwar l-idroġenu (inklużi f'disa' miżuri ta' sitt Stati Membri). Il-proġetti multinazzjonali relatati mat-tranzizzjoni ekoloġika jinkludu wkoll żewġ interkonnnetturi elettrici (EUR 0,3 biljun) u l-interkonnnettur ferrovjarju bejn Verona u Brenner (EUR 0,9 biljun).
- **Għadd ta' proġetti transfruntiera se jrawmu l-interoperabbiltà ferrovjarja tal-UE, b'dimensjoni transfruntiera sinifikanti.** Xi flit minn dawn il-proġetti jirrigwardaw l-implimentazzjoni tas-Sistema Ewropea tal-Ġestjoni tat-Traffiku Ferrovjarju (European Rail Traffic Management System, ERTMS) (hames RRP, tmien proġetti, EUR 3,4 biljun). L-ERTMS hija dwar l-interoperabbiltà, id-digitalizzazzjoni u s-sikurezza tas-servizzi ferrovjarji u hija kruċjali biex it-traffiku jigi ttrasferit mit-triq għall-ferrovija għat-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija fuq rotot transfruntiera. Il-htigijiet ta' investiment f'termini ta' senjalar ferrovjarju madwar l-UE kollha huma sinifikanti, peress li 11 % biss tal-kurituri tan-Network Trans-Ewropew tat-Trasport (TEN-T) huma mgħammra b'mod adegwat. Barra minn hekk, l-RRF se tiffinanzja l-implimentazzjoni tal-kurituri ferrovjarji tat-TEN-T (eż., RailBaltica, il-Mediterran (Spanja-Franza), l-Iskandinavja-il-Mediterran (it-taqsimha Taljana), il-Baħar tat-Tramuntana-il-Mediterran (il-Belġju-il-Lussemburgu)) għal ammont li jaqbeż -EUR 24,9 biljun (li jirrapprezenta 11-il RRP, 17-il miżura u aktar minn 40 stadju importanti u mira).

Mill-ahhar rapport annwali tal-RRF f'Marzu 2022, hames stadji importanti u miri relatati ma' proġetti ekoloġiċi transfruntiera u/jew multinazzjonali, minn total ta' 10, intlahqu b'mod sodisfaċenti. Barra minn hekk, minhabba r-reviżjoni tal-RRPs, miżura waħda fuq il-kurituri tat-TEN-T tnehhiet abbażi tal-Artikolu 18 tar-Regolament RRF, filwaqt li giet miżjuda miżura oħra fuq l-interkonnnessjoni ferrovjarja abbażi tal-Artikolu 21. Barra minn hekk, il-Kummissjoni approvat il-kapitoli tar-REPowerEU li jinkludu miżuri b'natura transfruntiera mill-Istati Membri li ġejjin: l-Estonja, Franza, is-Slovakkja u Malta (għal aktar informazzjoni, ara t-taqsimha 4.2: REPowerEU).

Tabella 8: Proġetti multinazzjonali relatati ma' miżuri taht il-pilastru tat-Tranzizzjoni Ekoloġika

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
IPCEI Idroġenu	•				•				•	•		•								•						•		7
Interkonnnettur elettriku		•											•															2

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
Interkonnettur ferrovjarju						•						•																2
ERTMS		•							•			•							•				•					5
Kuritur TEN-T	•	•						•	•		•	•					•			•	•		•	•				11

Sors: Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza tas-27 Stat Membru kollha

Tranzizzjoni diġitali

Il-biċċa l-kbira tal-RRPs jinkludu wkoll miżuri li jikkontribwixxu għal proġetti multinazzjonali jew inizzjattivi transfruntiera relatati mat-tranzizzjoni diġitali, b'21 minn 27 pjan jinkorporaw dawn il-proġetti. B'kollox, aktar minn 50 (sotto)miżura jikkontribwixxu għal proġetti multinazzjonali jew transfruntiera.

L-RRPs se jikkontribwixxu, permezz tal-proġetti diġitali multinazzjonali, għall-prijoritajiet tal-UE. Kontribuzzjonijiet għall-proġett multinazzjonali dwar il-mikroelektronika, li għandu l-għan li jsaħħaħ il-kompetittività tal-UE fit-teknoloġiji tas-semikondutturi, huma inkluzi fi 12-il RRP. Tmien Stati Membri jinkludu fl-RRPs tagħhom l-appoġġ għan-Network Ewropew taċ-Ċentri tal-Innovazzjoni Diġitali, li se jgħin biex titrawwem id-diġitalizzazzjoni fl-SMEs. Bosta RRP jinkludu wkoll appoġġ għal proġetti multinazzjonali li jappoġġaw l-iżvilupp u l-użu ta' kurituri 5G transfruntiera, ta' infrastruttura u servizzi tal-cloud, kapaċitajiet fil-qasam tal-mikroelektronika, infrastruttura ta' komunikazzjoni kwantistika u computing ta' prestazzjoni għolja, fost l-oħrajn. Tabella 9 tiġbor fil-qosor il-proġetti diġitali multinazzjonali fis-27 RRP adottati.

Mill-bidu tal-RRF, 13-il stadju importanti u mira relatati ma' proġetti diġitali transfruntiera u/jew multinazzjonali ntlahqu b'mod sodisfaċenti. (Barra minn hekk, minhabba r-reviżjoni tal-RRPs, tnehhew ċerti miżuri, abbażi tal-Artikolu 18 jew tal-Artikolu 21 tar-Regolament RRF).

Tabella 9. Proġetti diġitali multinazzjonali

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
Mikroelektronika	•		•		•				•	•		•		•						•			•	•	•	•		12
Ċentri Ewropej tal-Innovazzjoni Diġitali			•				•		•		•	•		•								•			•			8
Kuritur 5G			•					•	•			•		•	•											•		7
Cloud					•				•	•		•		•							•				•			7
Infrastruttura tal-Komunikazzjoni Kwantistika Ewropea			•					•								•								•				4

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Total
Euro High Perf. Computing								•				•													•			3
Amministrazzjoni pubblika konnessa								•			•											•						3
Ġenoma tal-Ewropa									•					•	•													3
Kejbils sottomarini								•					•															2
Blockchain (EBSI)			•																					•				2
Ċentri ta' Operazzjoni ta' Sigurtà								•				•																2
Oħrajn			•			•		•	•			•		•									•		•	•		9

Sors: Pjanijiet għall-Irkupru u r-Reżiljenza tas-27 Stat Membru kollha

Eżempji ta' miżuri rilevanti bi stadji importanti u miri milhuqa fi proġetti transfruntiera u multinazzjonali

Riformi:

- **Iċ-Ċekja** nediet iċ-Ċentru tal-Osservatorju Ewropew tal-Media Digitali Ċentrali. L-Osservatorju huwa parti mill-Osservatorju Ewropew tal-Media Digitali u għandu jikkontribwixxi għall-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni online fil-livell nazzjonali, tranżnazzjonali u Ewropew.
- **Franza** ppubblikat strateġiji nazzjonali mmirati lejn iż-żieda tal-investiment f'teknoloġiji digitali ewlenin inklużi teknoloġiji kwantistiċi, ċibersigurtà, 5G u soluzzjonijiet futuri tat-telekomunikazzjoni u tal-cloud, u tinkludi kontribuzzjonijiet għal Proġetti Importanti ta' Interess Ewropew Komuni (IPCEIs), li għandhom l-għan li jibnu kapacitajiet Ewropej f'teknoloġiji avvanzati importanti.
- **L-Italja** adottat att legali nazzjonali li jalloka l-finanzjament meħtieġ biex jipprovi appoġġ lill-partecipanti għall-IPCEIs, filwaqt li jispeċifika l-proċeduri u l-iskadenzi għall-preżentazzjoni ta' proġetti u r-reqwiziti ta' aċċess ta' benefiċjarji potenzjali.

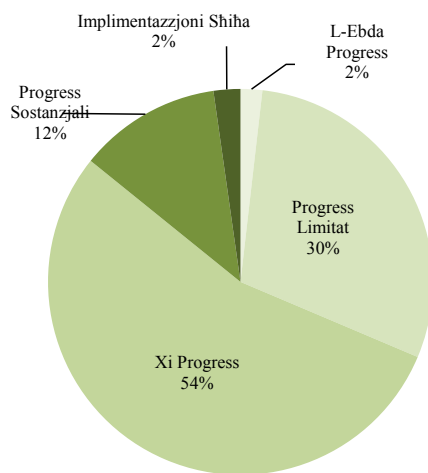
Investimenti

- **L-Awstrija** għazlet proġetti biex tappoġġa l-iżvilupp ta' mikroelettronika u teknoloġiji ta' konnettività innovattivi, li jikkontribwixxu għall-IPCEI dwar il-mikroelettronika u t-teknoloġiji ta' komunikazzjoni.
- **Il-Portugall** għazel il-konsorzji taċ-Ċentri tal-Innovazzjoni Digitali bhala inkubaturi/aċċelleraturi biex titrawwem l-ekosistema tal-intraprenditorija fuq it-tranżizzjoni digitali. Iċ-ċentri se jkunu parti min-network taċ-Ċentri Ewropej tal-Innovazzjoni Digitali.

3.9. Kontribuzzjoni għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż

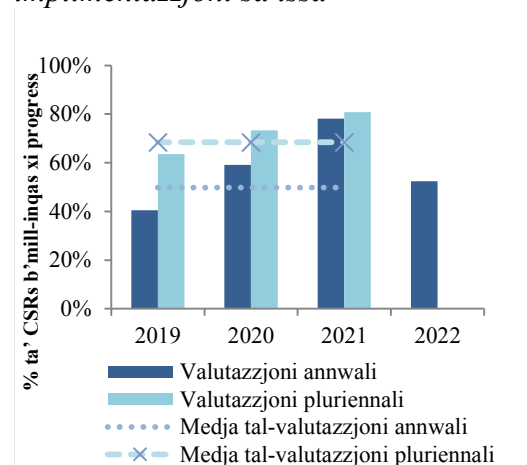
Ġie rreġistrat progress għall-implimentazzjoni ta' rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż (CSRs), b'tal-inqas xi progress li sar fi 68 % tas-CSRs tal-2019-2020 (l-Illustrazzjoni 30). Il-valutazzjoni tas-CSR ippubblikata bhala parti mill-pakkett tar-Rebbiegħa tas-Semestru Ewropew tal-2023 turi zieda kostanti fl-implimentazzjoni kemm tas-CSRs tal-2019 ta' natura strutturali kif ukoll tas-CSRs tal-2020 aktar orjentati lejn il-kriżi. Dan juri b'mod ċar l-inċentivi pprovduti mill-RRF mill-2021, li l-approċċ ibbażat fuq il-prestazzjoni u l-enfasi tagħhom fuq ir-riformi mistennija jkomplu jsaħħu l-implimentazzjoni tas-CSR fis-snin li ġejjin. L-Istati Membri għamlu l-akbar progress mill-2019 fl-aċċess għall-finanzi u s-servizzi finanzjarji, segwiti mill-funzjonament tas-suq tax-xogħol, il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-ambjent tan-negozju. Fl-istess ħin il-progress kien inqas viżibbli fl-oqsma tas-suq uniku, il-kompetizzjoni u l-għajjnuna mill-Istat, l-akkomodazzjoni, il-kura fit-tul u s-sistemi tal-pensjonijiet.

Illustrazzjoni 30: Livell kurrenti ta' implimentazzjoni tas-CSRs tal-2019-2020

Sors: Il-Pakkett tar-Rebbiegħa tas-Semestru Ewropew 2023

Illustrazzjoni 31: Implimentazzjoni tas-CSRs tal-2019-2022: valutazzjoni annwali f'kull sena konsekuttiva fil-konfront tal-implimentazzjoni sa issa

Sors: Il-Pakkett tar-Rebbiegħa tas-Semestru Ewropew 2023

Il-progress fl-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet adottati fl-2022 kien sostanzjali wkoll, b'mill-inqas xi progress fi kważi 52 % tar-rakkomandazzjonijiet indirizzati lill-Istati Membri f'Lulju 2022 (l-Illustrazzjoni 31). Il-biċċa l-kbira tal-progress b'mod ġenerali nkiseb fil-qafas baġitarju u fil-governanza fiskali, segwiti mit-trasport, mill-ambjent tan-negozju u mill-effiċjenza enerġetika. B'kuntrast għal dan, sar inqas progress fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet dwar il-politika tat-tassazzjoni.

4. REPowerEU

Sa mill-istabbiliment tar-Regolament RRF fi Frar 2021, avvenimenti ġeopolitiċi minghajr precedent fixxlu l-ekonomiji u s-swieq tal-enerġija Ewropej u globali. L-Istati Membri kienu qed jiffaċċjaw diversi sfidi godda minn prezzijiet għoljin tal-enerġija, kapaċità amministrattiva mgħobbija żżejjed, tfixkil fil-ktajjen tal-provvista jew il-konsegwenzi soċjoekonomiċi tal-aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna. Bi twegiba għal dawn l-avvenimenti reċenti, il-Kummissjoni stabbiliet il-pjan REPowerEU, bl-għan li l-UE ssir indipendenti mill-fjuwils fossili Russi qabel l-2030. Ir-REPowerEU tiffoka fuq id-diversifikazzjoni tal-importazzjonijiet tal-gass u twestaq l-aġġustamenti relatati għall-infrastruttura tal-enerġija, filwaqt li taċċellera wkoll il-penetrazzjoni tal-elettriku rinnovabbli u tippermetti l-iffrankar tal-enerġija fl-ekonomija kollha.

Il-Pjan REPowerEU, propost f'Mejju 2022 bhala r-rispons tal-UE għall-kriżi globali tal-enerġija, irrikonoxxa r-rwol tal-RRF, flimkien ma' strumenti oħrajn tal-UE inklużi fondi tal-politika ta' koeżjoni⁶³, għall-kisba ta' enerġija sigura, affordabbli u ekoloġika. Skont ir-REPowerEU, l-RRF se tappoġġa lill-Istati Membri biex iressqu riformi u investimenti addizzjonali biex jintlaħqu l-oġettivi tar-REPowerEU, inkluż it-tneħħija gradwali rapida tad-dipendenza tal-UE fuq il-fjuwils fossili Russi, l-aċċellerazzjoni tat-tranzizzjoni lejn enerġija nadifa, it-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija, l-appoġġ tat-taħriġ mill-ġdid tal-forza tax-xogħol, l-indirizzar tal-faqar enerġetiku u l-appoġġ tal-ktajjen tal-valur fil-materja prima kritika u t-teknoloġiji marbuta mat-tranzizzjoni ekoloġika. Dawn il-miżuri godda jew estizi, li għandhom jiġu inklużi fil-kapitoli ddedikati tar-REPowerEU, se jiżiedu mal-aġenda ekoloġika diġà ambizzjuża tal-RRPs eżistenti. Dawn jistgħu jiddependu fuq l-assistenza teknika mill-Kummissjoni pprovduta permezz tal-Istrument ta' Appoġġ Tekniku (TSI). Sbatax-il Stat Membru rċevew jew bhalissa qed jirċievu appoġġ rilevanti għar-REPowerEU⁶⁴. Xi wħud minn dawn il-miżuri se jkollhom ukoll dimensjoni diġitali (bħad-digitalizzazzjoni tal-enerġija).

Kif diskuss fit-taqsimha 2.3., **il-Kummissjoni rċeviet 25 RRP modifikati u 20 kapitoli tar-REPowerEU**. It-taqsimha li ġejja tiddiskuti f'aktar dettall il-kontenut tal-kapitoli tar-REPowerEU li ġew adottati mill-Kunsill tal-UE fiż-żmien tat-tnejjija ta' dan ir-rapport.

4.1. Miżuri inklużi fil-kapitoli tar-REPowerEU

Il-kapitoli tar-REPowerEU adottati jindirizzaw direttament l-oġettivi tar-Regolament RRF emendat. Il-kapitoli adottati jinkludu miżuri li jindirizzaw direttament l-oġettivi tal-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti u tal-Att Ewropew dwar il-Materja Prima Kritika taħt l-umbrella tal-Pjan Industrijali Ekoloġiku. Dawn jinkludu miżuri għat-titjib tal-proċessi

⁶³ Il-programmi tal-politika ta' koeżjoni jikkontribwixxu biex jappoġġaw it-tranzizzjoni lejn sistema tal-enerġija aktar sigura u sostenibbli. Barra minn hekk, l-inizjattiva SAFE (Appoġġ għall-Enerġija Affordabbli) tippermetti lill-Istati Membri jużaw fondi ta' koeżjoni tal-2014-2020 mhux minfuqa biex jappoġġaw lill-unitajiet domestiċi u lill-SMEs li qed jiffaċċjaw żieda fil-kostijiet tal-enerġija.

⁶⁴ https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition/supporting-repower-eu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_en

ta' permessi għall-enerġija rinnovabbli, għat-titjib tal-ħiliet ekoloġiċi tal-forza tax-xogħol, u għall-appoġġ tal-ktajjen tal-valur fil-materja prima kritika u fit-teknoloġiji marbuta mat-tranzizzjoni ekoloġika. Harsa ġenerali lejn il-kapitoli tar-REPowerEU ivvalutati b'mod pożittiv mill-Kummissjoni u approvati mill-Kunsill hija pprovduta fit-Tabella 10.

Tabella 10: Harsa ġenerali lejn il-kontenut tal-kapitoli adottati tar-REPowerEU

	Għadd ta' investimenti u riformi ġodda u mtejba	Kontribuzzjoni għall-klima	Kost totali stmat (f'miljuni ta' EUR)	Objettivi tar-REPowerEU li ġew issodisfati mill-kapitolu tal-Istati Membri
L-Estonja	żewġ investimenti ġodda riforma estiza waħda	100 %	Total: 90 ETS: 83,3 BAR: 6,6	(b) L-aċċellerazzjoni tal-użu ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli ("RES"), infrastruttura kritika tal-enerġija, industrija tal-organizzazzjoni, l-użu ta' bijometan sostenibbli (e) L-aċċellerazzjoni tal-integrazzjoni tal-RES
Franza	tliet investimenti ġodda tliet riformi ġodda investiment estiz wiehed	91,6 %	Total: 2 825 ETS: 2 321 BAR: 504	(b) It-tishih tal-effiċjenza enerġetika fil-binjiet li jaċċellera l-użu tal-RES u l-industrija tad-dekarbonizzazzjoni (d) L-inċentivi għat-tnaqqis fid-domanda għall-enerġija (e) L-aċċellerazzjoni tal-integrazzjoni tal-RES, l-appoġġ għall-ħżin tal-elettriku, l-appoġġ għat-trasport b'emissjonijiet zero.
Malta	riforma ġdida waħda investiment ġdid wiehed	100 %	Total: 70 ETS: 30 BAR: 40	(b) L-aċċellerazzjoni tal-użu tal-enerġija rinnovabbli, it-tishih tal-effiċjenza enerġetika fil-binjiet (e) L-aċċellerazzjoni tal-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli u l-appoġġ għat-trasport b'emissjonijiet zero u l-infrastruttura tiegħu
Is-Slovakkja	sitt riformi ġodda sitt investimenti ġodda żewġ investimenti estizi	85,26 %	Total: 402,7 ETS: 366,4 BAR: 36,3	(b) L-aċċellerazzjoni tal-użu tal-enerġija rinnovabbli, it-tishih tal-effiċjenza enerġetika fil-binjiet (c) L-indirizzar tal-faqar enerġetiku (e) L-aċċellerazzjoni tal-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli u l-appoġġ għat-trasport b'emissjonijiet zero u l-infrastruttura tiegħu (f) Ir-rikwalifikazzjoni aċċelerata tal-forza tax-xogħol lejn ħiliet diġitali ekoloġiċi u relatati

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

Kapitolu tar-REPowerEU: L-Estonja

Il-kapitolu Estonjan tar-REPowerEU jikkonsisti f'riforma waħda mtejba u żewġ investimenti ġodda fil-qasam tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli u l-produzzjoni kif ukoll l-użu ta' bijometan sostenibbli, li jammontaw għal kost stmat ta' EUR 90 miljun. Kemm l-investimenti kif ukoll ir-riforma għandhom dimensjoni transfruntiera u 100 fil-mija tal-kostijiet stmati huma ttaggjati għall-klima. Il-lista li ġejja tiġbor fil-qosor ir-riforma u l-investimenti tal-kapitolu:

- **Riforma dwar l-użu ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli.** B'komplementarjetà ma' riforma eżistenti fl-RRP Estonjan, din il-miżura tikkontribwixxi għaž-żieda fl-introduzzjoni ta' proġetti tar-riħ billi tnaqqas l-ostakli leġislattivi għall-iżviluppaturi tal-enerġija mir-riħ. Barra minn hekk, ir-riforma ssahħaħ il-kapaċità tal-awtoritajiet lokali fi proċeduri amministrattivi meħtieġa għall-iżvilupp tal-enerġija mir-riħ.
- **Investiment biex jiżdied l-aċċess tal-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli għan-network tad-distribuzzjoni tal-elettriku.** Dan l-investiment se jtejjeb il-kapaċità tan-

networks ta' distribuzzjoni b'160 MW addizzjonali u b'hekk jippermetti access ulterjuri tal-produtturi rinnovabbli għan-network.

- **Investiment fuq iż-żieda fil-produzzjoni u l-użu ta' bijogass u bijometan sostenibbli.** L-għan ta' din il-miżura huwa li tingħata spinta lill-użu tal-bijogass sostenibbli u tal-bijometan sostenibbli f'konformità mad-Direttiva dwar l-Energija Rinnovabbli ("RED II")⁶⁵ u li tithaffef l-integrazzjoni tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli. L-investiment jikkonsisti f'sottoinvestimenti fil-holqien ta' kundizzjonijiet regulatorji, organizzazzjonali u finanzjarji meħtieġa biex jiżdied l-użu ta' bijogass sostenibbli u bijometan sostenibbli u t-tieni sottoinvestiment fil-facilitajiet tal-produzzjoni tal-bini.

Kapitolu tar-REPowerEU: Franza

Il-kapitolu Franċiż tar-REPowerEU jikkonsisti fi tliet riformi ġodda, tliet investimenti ġodda u investiment wiehed imtejjeb li jammontaw għal kost stmat ta' EUR 2,82 biljun. Mill-kostijiet stmati tal-kapitolu, 91,2 fil-mija huma allokati għal investimenti transfruntiera u 91,6 fil-mija tal-kostijiet stmati huma ttagjati għall-klima. Il-lista li ġejja tiġbor fil-qosor ir-riformi u l-investimenti fil-kapitolu:

- **Bhala parti mill-kapitolu Franċiż tar-REPowerEU,** se tiġi implimentata riforma dwar l-aċċellerazzjoni tal-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli, sabiex jiġu ssimplifikati l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni u tithaffef il-pjanifikazzjoni tal-proġetti tal-enerġija rinnovabbli. Dan isir billi jiġu indirizzati l-kongestjonijiet li bhalissa jxekklu l-użu tal-enerġija rinnovabbli.
- **Riforma dwar "il-moderazzjoni fil-politika dwar l-enerġija":** li għandha l-għan li tikseb tnaqqis ta' 10 % fil-konsum tal-enerġija fis-setturi kollha sas-sena 2024, meta mqabbel mal-perjodu tax-xitwa tal-2018-2019. Ir-riforma tikkonsisti fi proposti għal azzjonijiet għall-promozzjoni tat-tnaqqis fl-enerġija f'diversi setturi, inklużi l-akkomodazzjoni, it-trasport u l-industrija.
- **Riforma dwar l-istabbiliment ta' Segretarjat Ġenerali għall-Ippjanar Ekoloġiku:** L-objettiv primarju tas-Segretarjat Ġenerali se jkun li jiffacilita l-koordinazzjoni tal-istrategiji nazzjonali relatati mat-tranzizzjoni ekoloġika. Dan se jinvolvi l-mobilizzazzjoni ta' diversi Ministeri u partijiet ikkonċernati, kif ukoll l-evalwazzjoni tal-effettività tal-azzjonijiet implimentati f'dawk l-oqsma.
- **Investiment fid-dekarbonizzazzjoni tal-industrija.** Il-miżura għandha l-għan li tappoġġa l-investimenti fid-dekarbonizzazzjoni tas-sħana industrijali, tal-effiċjenza enerġetika u tat-tibdil fil-proċess fl-industrija biex jitnaqqas il-konsum tal-enerġija fossili u għalhekk jittaffew l-emissjonijiet ta' gassijiet serra.
- **Investiment fil-produzzjoni u l-użu tal-idroġenu rinnovabbli u minghajr fossili** permezz tal-finanzjament ta' erba' proġetti tal-IPCEI dwar l-idroġenu. L-objettiv ta' din il-miżura huwa li ttejjeb is-settur industrijali billi tqis aspetti ekoloġiċi, teknoloġiċi

⁶⁵ Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Dicembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli

u ekonomiċi, filwaqt li timminimizza fl-istess hin l-emissjonijiet u ttejjeb il-kapaċitajiet ta' ħzin tal-enerġija għall-industriji.

- **Investiment fir-rinnovazzjonijiet enerġetiċi tal-binjiet pubbliċi u miżura ta' titjib fir-rinnovazzjoni tal-enerġija ta' akkomodazzjoni privata.** L-objettiv primarju huwa li tiġi pprovduta assistenza finanzjarja għar-rinnovazzjonijiet tal-enerġija ta' binjiet pubbliċi u privati, li tirriżulta fi tnaqqis fil-konsum tal-enerġija fis-settur tal-bini fuq medda qasira ta' żmien, kif ukoll tnaqqis fid-dipendenza fuq il-fjuwils fossili.

Kapitolu tar-REPowerEU: Malta

Il-kapitolu Malti tar-REPowerEU jikkonsisti f'rifirma wahda u investiment wiehed li jammontaw għal kost stmat ta' EUR 70 miljun. Mija fil-mija tal-kostijiet stmati tal-kapitolu huma allokatu għal investimenti transfruntiera u 100 fil-mija tal-kostijiet stmati huma ttaggjati għall-klima.

- **Rifirma tas-sistemi eżistenti ta' permessi.** Din għandha l-għan li taċċellera l-proċeduri għall-għoti ta' permessi għal proġetti tal-enerġija rinnovabbli u tintroduċi obbligu li jiġu installati pannelli solari ta' fuq il-bejt fuq binjiet ġodda. Ir-rifirma l-ġdida tikkomplementa l-komponent wiehed u tnejn tal-RRP ta' Malta li jiffokaw fuq it-titjib tal-effiċjenza enerġetika fil-binjiet u t-trasport u parzjalment fuq iż-żieda fil-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli.
- **Investiment fil-grilja tal-elettriku.** L-objettiv ewlieni huwa li jissahħa u jitwessa' n-network tad-distribuzzjoni tal-elettriku permezz ta' investimenti fil-grilja, fis-servizzi ta' distribuzzjoni u fil-ħzin tal-batteriji.

Kapitolu tar-REPowerEU: Is-Slovakkja

Il-kapitolu Slovakk tar-REPowerEU jikkonsisti f'sitt riformi ġodda, f'sitt investimenti ġodda u f'żewġ investimenti mtejba li jammontaw għal kost stmat ta' EUR 402,7 miljun. Mill-kostijiet stmati tal-kapitolu, 91,2 fil-mija huma allokatu għal investimenti transfruntiera u 64,1 fil-mija tal-kostijiet stmati huma ttaggjati għall-klima. Il-lista li ġejja tiġbor fil-qosor ir-riformi u l-investimenti taħt l-erba' oqsma tematiċi tal-kapitolu li huma akkumpanjati minn investiment li jipprovi komunikazzjoni u koordinazzjoni mmirati għall-implimentazzjoni:

- **Sorsi ta' enerġija rinnovabbli, grilji u proċessi ta' awtorizzazzjoni:** Is-sottomiżuri f'dan il-qasam jiffokaw fuq l-ottimizzazzjoni tal-proċeduri għall-ħruġ ta' permessi ambjentali, it-titjib tal-użu tal-enerġija ġeotermali u l-appoġġ għall-użu ta' pompi tas-sħana. Barra minn hekk, il-valutazzjoni tat-trajettorji għall-użu u l-provvista sostenibbli tal-bijomassa u l-iżvilupp u l-promozzjoni tal-produzzjoni tal-bijometan huma appoġġati. Se jiġu stabbiliti żoni "go-to" għall-enerġija mir-riħ, flimkien ma' pjan ta' azzjoni għall-istrateġija nazzjonali tal-idroġenu u miżuri li jrawmu l-integrazzjoni ta' sorsi rinnovabbli fil-grilja tal-elettriku. L-investimenti huma diretti lejn il-modernizzazzjoni u d-digitalizzazzjoni tas-sistemi tad-distribuzzjoni tal-elettriku, inkluż it-tnedija ta' Ċentru tad-Data dwar l-Enerġija.
- **Effiċjenza enerġetika fil-binjiet:** Tinkludi l-ħolqien ta' pjattaforma unika ta' data digitali biex tingabar informazzjoni dwar ir-rendiment tal-binjiet pubbliċi u privati

kollha fl-użu tal-enerġija u riforma biex tittejjeb il-ġestjoni tal-enerġija tal-binjiet tal-gvern tal-istat. L-investimenti se jirriżultaw fl-iffrankar tal-enerġija għall-binjiet pubbliċi u tal-unitajiet domestiċi f'riskju ta' faqar enerġetiku u se jinkludu assistenza lil gruppi vulnerabbli fid-definizzjoni tas-sett it-tajjeb ta' miżuri u fl-iproċessar ta' applikazzjoni għal għotja.

- **Trasport sostenibbli:** Din iż-żona żżid il-miżuri eżistenti tal-RRP Slovakk biex tkompli tiġi żviluppata infrastruttura tat-trasport b'emissjonijiet żero u jiġi promoss it-trasport tal-passiġġieri li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent.
- **Hiliet Ekoloġiċi:** Ir-riforma u l-investiment sottostanti jappoġġaw l-iżvilupp ta' kurrikulu aġġornat għall-iskejjel tal-edukazzjoni vokazzjonali u programm ta' taħriġ ġdid għall-persunal li jgħallem. Il-miżuri jappoġġaw aktar programm ta' edukazzjoni akkreditat għall-edukazzjoni tal-adulti b'enfasi fuq il-ħiliet ekoloġiċi u l-provvista ta' tagħmir fiżiku u tekniku.

4.2. Il-finanzjament tar-REPowerEU

Filwaqt li l-RRPs inizjali kienu ffinanzjati biss mis-self taht l-NGEU, il-kapitoli tar-REPowerEU jistgħu jiġu ffinanzjati minn varjetà ta' sorsi. Bid-dhul fis-sehh tar-Regolament RRF emendat (UE) 2021/241, kwalunkwe RRP immodifikat b'kapitolu tar-REPowerEU jista' jitlob appoġġ finanzjarju addizzjonali fil-forma ta' riżorsi mill-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet ("ETS"), trasferimenti mir-Riżerva ta' Aġġustament tal-Brexit ("BAR") u fondi strutturali, u/jew self. Barra minn hekk, wara l-kalkolu mill-ġdid tal-allokkazzjonijiet tal-Istati Membri skont l-Artikolu 18, xi Stati Membri raw zieda fl-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli tagħhom u dawn jistgħu jikkontribwixxu wkoll għall-finanzjament tal-kapitoli tagħhom tar-REPowerEU. L-appoġġ finanzjarju addizzjonali relatat mal-kapitolu tar-REPowerEU se jiġi żborżat flimkien mal-bqija tal-kontribuzzjoni finanzjarja għall-RRF u, fejn applikabbli, mal-appoġġ fil-forma ta' self skont skeda komuni ta' pagamenti parzjali.

B'mod ġenerali, il-kapitoli tar-REPowerEU se jiġu ffinanzjati b'EUR 20 biljun mill-irkant tal-kwoti tal-ETS u EUR 2,1 biljun mit-trasferimenti mill-BAR. Barra minn hekk, kif imsemmi fit-taqsimha 2.3., appoġġ addizzjonali mhux ripagabbli tal-RRF skont l-Artikolu 18 tar-Regolament RRF u self addizzjonali tal-RRF skont l-Artikolu 14 jista' jiffinanzja wkoll miżuri fil-kapitoli tar-REPowerEU.

Dhul mill-irkant tal-kwoti tal-ETS

F'konformità mal-Artikolu 21a tar-Regolament dwar l-RRF emendat, EUR 20 biljun qed isiru disponibbli bhala appoġġ finanzjarju addizzjonali mhux ripagabbli taht l-RRF. Dan id-dhul assenjat esternament jikkontribwixxi biex tiżdied ir-reżiljenza tas-sistema tal-enerġija tal-Unjoni billi titnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili u jgħin biex jiġu ddiversifikati l-provvisti tal-enerġija fil-livell tal-Unjoni. Dan jista' jintuża esklużivament biex jiffinanzja miżuri inklużi fil-kapitoli tar-REPowerEU u bl-eċċezzjoni ċara ta' riformi u

investimenti li huma mmirati lejn it-titjib tal-infrastruttura u l-facilitajiet tal-enerġija biex jissodisfaw il-htigijiet immedjati tas-sigurtà tal-provvista għall-gass u għaż-żejt.

L-EUR 20 biljun addizzjonali se jingabru permezz tal-irkant ta' kwoti skont l-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (ETS), skont id-distribuzzjoni li ġejja:

- 60 % (jiġifieri EUR 12-il biljun) se jiġu mill-irkant tal-kwoti taht il-Fond għall-Innovazzjoni; u
- 40 % (jiġifieri EUR 8 biljun) se jiġu mill-bejgħ antiċipat tal-kwoti tal-ETS tal-Istati Membri.

L-irkant tal-kwoti tal-ETS beda t-Tnejn, 3 ta' Lulju 2023. Sal-1 ta' Settembru 2023, ingabru EUR 931 miljun, bl-irkant ta' 5,88 miljun kwota mill-Fond għall-Innovazzjoni u 4,98 kwota mill-kwoti tal-ETS tal-Istati Membri. Is-suċċess ripetut ta' dan il-ħruġ juri li s-swieq finanzjarji jappoġġaw l-oġettivi tar-REPowerEU u huma lesti li jinvestu fi proġetti tar-REPowerEU. Ir-ritmu u d-dħul tal-irkant jinsabu fit-triq it-tajba biex jippermettu implimentazzjoni u finanzjament bla xkiel tal-kapitoli tar-REPowerEU.

L-appoġġ finanzjarju addizzjonali mhux ripagabbli jitqassam fost l-Istati Membri abbażi ta' skema ta' allokkazzjoni aġġornata (it-Tabella 11). L-iskema tqis id-dipendenza tal-Istati Membri fuq il-fjuwils fossili u ż-żieda fil-prezz tal-prodotti ta' investiment. Dan jippermetti li jiġu koperti aħjar il-konsegwenzi tal-aggressjoni militari tar-Russja kontra l-Ukrajna u b'hekk jippermetti l-allokkazzjoni ta' aktar fondi lill-Istati Membri l-aktar affettwati.

Tabella 11: Appoġġ addizzjonali mhux ripagabbli disponibbli għal kull Stat Membru

	Ammont ta' appoġġ nett disponibbli mhux ripagabbli finali (f'EUR, prezzijiet kurrenti)
Il-Belġju	281 716 188
Il-Bulgarija	479 327 545
Iċ-Ċekja	680 543 170
Id-Danimarka	130 714 933
Il-Ġermanja	2 086 423 922
L-Estonja	83 297 553
L-Irlanda	89 428 389
Il-Greċja	768 069 923
Spanja	2 582 276 223
Franza	2 317 477 900
Il-Kroazja	269 037 883
L-Italja	2 755 867 236
Ċipru	52 408 822
Il-Latvja	123 797 035
Il-Litwanja	193 729 642
Il-Lussemburgu	29 955 009
L-Ungerija	700 513 718
Malta	29 955 027
In-Netherlands	454 359 575
L-Awstrija	210 304 520
Il-Polonja	2 755 862 361
Il-Portugall	703 364 724
Ir-Rumanija	1 397 228 597
Is-Slovenja	116 734 327
Is-Slovakkja	366 409 448

Il-Finlandja	112 766 671
L-Iżvezja	198 429 659
EU27	19 970 000 000

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

Ir-riżorsi ttrasferiti mill-fondi tal-politika ta' koeżjoni u r-Riżerva ta' Aġġustament tal-Brexit ("BAR")

Bhala parti mill-possibiltajiet eżistenti skont ir-Regolament RRF u r-Regolament dwar id-Dispożizzjoni Komuni, l-Istati Membri jistgħu jittrasferixxu sa 5 % tal-allokkazzjoni inizjali tagħhom taht il-fondi tal-politika ta' koeżjoni lill-RRF. Mill-1 ta' Settembru, il-Kummissjoni ma rċeviet l-ebda talba ta' trasferiment bħal din. Barra minn hekk, l-Istati Membri, skont ir-Regolament tar-REPowerEU, jistgħu jużaw sa 7,5 % tal-allokkazzjoni nazzjonali inizjali tagħhom taht il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus u l-Fond ta' Koeżjoni biex jappoġġaw l-oġġettivi tar-REPowerEU, f'konformità mar-regoli speċifiċi għall-Fond.

Minbarra dik il-possibiltà, l-Istati Membri jistgħu jittrasferixxu volontarjament l-allokkazzjoni proviżorja kollha tagħhom jew parti minnha taht il-BAR lill-RRF għall-finanzjament tal-investimenti u r-riformi inklużi fil-kapitolu tar-REPowerEU. Sal-1 ta' Marzu 2023, l-Istati Membri kollha nnotifikaw lill-Kummissjoni bl-intenzjoni tagħhom li jittrasferixxu l-fondi tal-BAR lill-RRF. Dawn il-fondi jiġu ttrasferiti lill-RRF u jiġu impenjati ladarba jiġi adottat is-CID li japprova l-RRP rivedut b'kapitolu tar-REPowerEU. It-Tabella 12 ttiprovdi l-ammonti totali ttrasferiti mill-BAR għall-RRF għal kull Stat Membru.

Tabella 12: Trasferiment tal-allokkazzjoni taht il-BAR

	Ammont totali ttrasferit (f'EUR, prezzijiet kurrenti)
Il-Belġju	228 850 088
Il-Bulgarija	6 000 000
Iċ-Ċekja	54 918 029
Id-Danimarka	66 026 588
Il-Ġermanja	219 739 187
L-Estonja	6 615 616
L-Irlanda	150 000 000
Il-Greċja	25 600 000
Spanja	58 000 000
Franza	504 000 000
Il-Kroazja	7 190 532
L-Italja	0
Ċipru	52 056 350
Il-Latvja	10 946 343
Il-Litwanja	4 700 000
Il-Lussemburgu	128 475 124
L-Ungerija	0
Malta	40 000 000
In-Netherlands	280 000 000
L-Awstrija	0
Il-Polonja	0
Il-Portugall	81 358 359

Ir-Rumanija	43 162 623
Is-Slovenja	5 257 380
Is-Slovakkja	36 307 747
Il-Finlandja	14 242 037
L-Iżvezja	66 000 000
EU27	2 089 446 003

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea

5. Konkluzjoni

L-RRF giet stabbilita matul il-križi tal-COVID-19 iżda evolviet f'kuntest ġeopolitiku li qed jinbidel u li kellu impatt fuq is-soċjetà u l-ekonomija tal-Unjoni. L-instabbiltà globali, l-interruzzjonijiet fil-ktajjen tal-provvista, il-križi tal-enerġija u l-inflazzjoni qegħdin ipogġu pressjoni fuq l-awtoritajiet nazzjonali, u jagħmlu l-implimentazzjoni tal-RRPs aktar diffiċli f'kalendarju ristrett. Madankollu, fl-istess ħin, dawn jagħmlu wkoll l-implimentazzjoni b'suċċess u f'waqtha ta' dawk il-pjanijiet saħansitra aktar kruċjali fil-ħajja limitata tal-Faċilità.

Ir-reviżjoni tal-pjanijiet u ż-żieda tal-kapitoli tar-REPowerEU huma opportunità biex titqies l-esperjenza miksuba matul l-ewwel snin u tithaffef l-implimentazzjoni tal-RRF. Il-pjan REPowerEU li tnedja f'Mejju 2022 irrikonoxxa li l-RRF jista' jkollha rwol importanti fil-kisba ta' enerġija sigura, affordabbli u nadifa. Billi tipprovdni finanzjament addizzjonali tal-UE u tippermetti r-reviżjonijiet tal-RRPs u l-inklużjoni tal-kapitoli tar-REPowerEU, l-RRF tgħin lill-Istati Membri jagħmlu r-riformi kritiċi u l-investiment meħtieġa biex isahħu malajr ir-reżiljenza tal-enerġija tagħhom. Fl-istess ħin, huma opportunità għall-Istati Membri biex inehħu l-kongestjonijiet u l-ostakli għall-implimentazzjoni.

Sentejn u nofs wara l-istabbiliment tal-RRF, l-Istati Membri jkomplu jwettqu l-impenji tagħhom ta' riforma u investiment hekk kif l-implimentazzjoni tal-RRF timxi 'l quddiem. Il-Kummissjoni thegġeg lill-Istati Membri biex ikomplu bl-implimentazzjoni rapida tal-RRPs tagħhom u l-preżentazzjoni tat-talbiet għall-pagament.

Hekk kif il-Faċilità tidhol fit-tieni nofs tal-ħajja tagħha, il-Kummissjoni li tahdem flimkien mal-Istati Membri u s-shab ewlenin kollha, se żżomm il-fokus tagħha fuq l-implimentazzjoni tal-RRPs. Il-Kummissjoni se thegġeg u se tgħin lill-aħjar sforzi tal-Istati Membri biex jużaw bis-sħiħ l-opportunitajiet ipprovduti mill-RRF biex iwettqu malajr l-investimenti u r-riformi li jindirizzaw l-isfidi ewlenin ta' zminijietna biex ikomplu jsahħu r-reżiljenza tal-Unjoni Ewropea u jiżguraw irkupru li jibqa' validu għall-futur wara l-pandemija tal-COVID-19.